

MAP Gorinchem Gorcum

Holl. Melkinr. 1886-1950

Pasteur 1900 - 19xx

Amilko 1926-1977

Carnation 1977-1985

Nestlé 1985-2005

Vreugdenhil 2005->>

Dit is een β versie van MAP Zuivelfabrieken in Gorcum

Opmerking: Bij het maken van deze knipsel-MAP stond niet de volledige geschiedschrijving van bovengenoemde zuivelfabriek voor op. Het is één van de - ca. 20 - mappen, die zijn samengesteld uit knipsels afkomstig uit de digitale krantenarchieven welke op het www zijn te vinden. Deze mappen waren in eerste instantie voor eigen – intern – gebruik, met de bedoeling om geselecteerde informatie in de toekomst te gebruiken op de site www-zuivelhistorienederland.nl.

Gezien de onzekerheid of dit er ook van komt, heb ik besloten om deze (werk)mappen als β versie, dwz. zonder uitwerking, nu reeds te plaatsen. Verdere reden van plaatsing is dat ik van mening ben dat er, ook in deze vorm, leuke informatie in staat over de plaatselijke zuivelfabriek en dus ook over de Nederlandse zuivelhistorie.

Heruitgave www.zuivelhistorienederland.nl

1e versie geplaatst als 2013-05-11

Inhoud - MAP zuivelfabrieken Gorinchem

	Snelkeuze xxxx / Gorkum / Bijlagen		Blz.
	Tinekeshoeve / Drieënhuizen / Dijkstra /		
xxxx	Hollandsche Melkinrichting		
1886	28 januari Eerste eigenaar / oprichter R. Staal		
1888	Tweede eigenaar M. de Kuiper / M. de Kuijper		
1900	6 april 1900 Derde Eigenaar Verheul		
1902	31 oktober 1902 Vierde eigenaar W. Roest Jr.		
1918	Naam W. Roest in verslag gemeenteraad		
xxxx	Pasteur		
1899	Eerste melding van plan en melding in Staats Courant. 18 Nov. 1899		
1900	Tekst brochure over Maatschappij <i>Pasteur</i>		
1912	Melkverodening voor alle melkverkopers		
1916	Nieuwe melkverordening - opleggen van verkoopprijs		
1923	Galak		
▲			
xxxx	Dijksma		
1931	Melkirichting E. J. voorheen Pasteur Langendijk		
1934	Verhuisd naar Bornsteeg 16 (later tot 18)		
▲			
xxxx	Amilko		
1927	Aanvraag hinderwetverg. nw te bouwen condensfabriek NV. Amilko		
1928	Binnenkort opening, deze week proefdraaien		
1928-04-13	Korte beschrijving fabriek		
1929	knipsels		
1930	knipsels		
1931	knipsels		
1932	knipsels		
1934	Personeel ontslag ivm export beperking naar Engeland		
1940	Personeel ontslag en aanvraag voor kaasmakerij		
1945	knipsels		
1946	knipsels		
1947	Dodelijk ongeluk in melktank		
1949	knipsels		
1950			

1951	knipsels		
1952	De melksanering te Gorinchem binnenkort een feit?		
1953	Knipsels		
1953-03-23	Amilko Gorinchem bestaat 25 Jaar – beschrijving fabriek		
1953-03-30	Aanbieding tegelplatau door personeel		
1954	Groot feest		
1955	Gorinchem, Jubilea		
1956			
1957			
1958	knipsels		
1959	knipsels		
1960	Verslag feestavond – 10 jr. bestaan personeelsver.		
1967	Dir. A. den Hollander 40 jr. bij Amilko / Amilko veroorzaakt roetlaag		
1969-09-19	Uitvoerige beschrijving fabriek in Gorkum		
1975	Centralisatie Amilko in Gorkum Schoonhoven gaat dicht (1980)		
1977	Officiële naamswijziging in <i>Carnation Nederland</i>. BV.		
1978	Ex werknemers op bezoek		
1979	Advertentie en vier jubilarissen		
1980	Drie jubilarissen		
1981	Geen water in de melk		
1982			
1983	Vertrek J. van Ramselaar		
1983-05-13	Opening vernieuwde fabriek door Min. Braks / Uitvoerige beschrijving		
1985	Overname door Nestle		
1986-07-16	10 Jr. achter elkaar 1e klas melk		
1987	Div knipsels over onrust nav. herstructureringsplannen		
1988			
1989	Melkpoeder over buurt		
1990			
2002	Grote sanering bij Nestlé Gorkum blijft bestaan		
2004	Plannen voor overname door Vreugdenhil		
2005-06-28	Officiële overname		
▲			
xxxx	Bijlagen		
Bijlage-1	„Oprichter Maatschappij <i>Pasteur</i> ” G. Meulewerf okt. 1907 overleden		
	Foto's via www.		
Bijlage-2	Melksanering Gorinchem		
Bijlage-3	Bond van Melkveehouders Afd. Gorinchem 1919 - naar MAP Arkel		

Niet duidelijk / nog niet verder uitgezocht

In *Boek De Wit*

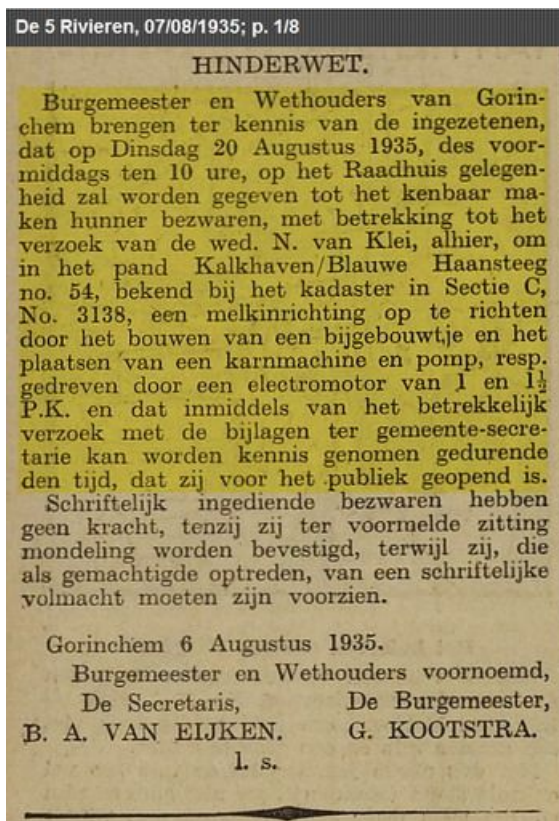
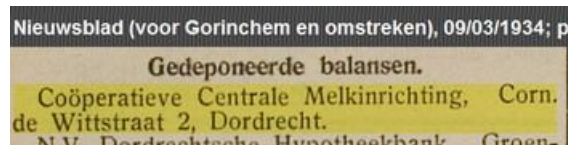
Amilko 1930 – heden

E. J. Dijkma 1934 – 1962 (niet in ZJB.) Mogelijk ca. 1931 eigenaar of directeur van *Pasteur* Bornsteeg 16

J. Drieënhuizen 1935 – 1941 (uit ZJB.)

Pasteur N.V. 1900 – 1934 (werd Melkinr. Galak)

Tinekeshoeven 1915-1926



Tinekeshoeve

Nieuwe Gorinchemsche Courant, 13/11/1920; p. 2/4

Melkinrichting.

De aan ons bedrijf verbonden Melkinrichting is, op gunstige voorwaarden,
terstond over te nemen.

Zeer geschikt voor filiaal van een Zuivelfabriek of Combinatie van Melkvechouders.
Nadere inlichtingen te bekomen Kantoor „TINEKESHOEVE”,
Vlsschersdijk, Gorinchem.

In Boek de Wit van 1915 - 1926

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 27/03/1925; p. 3/8

Hiermede hebben wij de eer, U kennis te geven, dat wij onze **MELKINRICHTING** met ingang van **1 April 1925** hebben overgedragen aan onzen Bedrijfschef **J. DRIEËNHUIZEN**, die vanaf dien datum het bedrijf voorloopig op dezelfde plaats voor eigen rekening en risico zal voortzetten.

Wij danken U voor het in ons gestelde vertrouwen en bevelen onzen opvolger in Uwe welwillendheid aan.

Hoogachtend,
N.V. Modelboerderij Tinekeshoeve,
C. J. B. du CROO, Directeur.

Met verwijzing naar bovenstaande advertentie heb ik de eer, U kennis te geven, dat ik vanaf **1 April a.s.** de **Melkinrichting van de N.V. Modelboerderij Tinekeshoeve** overgenomen heb.

Het vertrouwen, dat mijn voorgangster gedurende tien jaren heeft genoten, hoop ik mij door het leveren van **prima Melkproducten** en een prompte en nette bediening waardig te maken.

Met beleefde aanbeveling, Hoogachtend,
J. DRIEËNHUIZEN.

J. Drieënhuizen

Nieuwe Gorinchemsche Courant, 26/08/1925; p. 1/4

A F K O N D I G I N G.

— DRANKWET. —

Burgemeester en Wethouders van *Gorinchem* brengen ter openbare kennis, dat bij hen is ingekomen een verzoek van

J. DRIEËNHUIZEN,
wonende aldaar, om een verlof voor den verkoop van alcoholvrijen drank, anderen dan sterken drank, voor gebruik ter plaatse van verkoop in een voorvertrek, van het pand, hoek Kruisstraat—Gasthuisstraat, wijk C ongenummerd.

Binnen twee weken na heden kan een ieder tegen het verleen van het gevraagde verlof schriftelijk bezwaren inbrengen.

Gorinchem, 21 Augustus 1925.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
De Secretaris, *De Burgemeester,*
L. VAN HARTEN (i.s.) **S. BIEGEL (i.B.)**

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 02/10/1925; p. 2/10

De Holl. Melkinrichting **„HET KRUIPUNT”**

levert U dagelijks

alle soorten Zuivelproducten,

zoals: **BOTER, MELK, KAAS, EIEREN, enz.**

Winkeliers voor boterverkoop belangrijke reductie.
Bullen Gorkum franco huis.

Beleefd aanbevelend,

J. DRIEËNHUIZEN.

GASTHUISSTRAAT—KRUISSTRAAT. — TEL. 262.

Nieuwe Gorinchemsche Courant,
Courant, 11/05/1927; p. 3/4

 Ondergeteekende brengt hierbij ter kennis, dat de door den Heer **J. DRIEËNHUIZEN** in den handel gebrachte **GEPASTEURISEERDE MELK** en **KARNEMELKSCH PAP** vanaf heden **niet meer** door mij wordt **geleverd**.

Holl. Melkinrichting
W. ROEST.

Gorinchem, 9 Mei 1927.

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 13/05/1927; p. 2/8

Ondergeteekende brengt hierbij ter kennis, dat de door den heer **J. Drieënhuizen** in den handel gebrachte gepasteuriseerde Melk en Karnemelkspap, welke van hem werd betrokken, vanaf heden **NIET** meer aan genoemden heer Drieënhuizen wordt geleverd.

Gorinchem, 9 Mei 1927.

W. ROEST.

DE HOLLANDSCHE MELKINRICHTING
„HET KRUISPUNT”
levert U dagelijks prima
gepasteuriseerde Melk in flesschen
Ze munt uit door smaak en fijne kwaliteit
Beleefd aanbevelend,
J. DRIEËNHUIZEN
TEL. 262.

Gorcum automatiseert.

Op het gebied van automatiseering blijft Gorcum niet achter; naast automatische verkeers-teekens hebben we nu ook verscheidene automaten voor het verkrijgen van lekkernijen. De jongste automaat verrees nu in de zij-étalage van den winkel van de fa. J. Drieënhuizen op den hoek van de Kruisstraat. De hoofdschotel van de lekkernijen bestaat uit eigen fabrikaat slagroom, voorts gebakjes, enz.

EEN UITKOMST EN
VERRASSING!

**Melkinrichting
„Het Kruispunt”**

TELEFOON 762

Vanaf heden verkrijgbaar

GEKLOPTE

SLAGROOM

IN ELKE HOEVEELHEID
2-3-5-10 CENT EN HOOGER

Zondags verkrijgbaar van
8 tot 12 uur voormiddag

J. DRIEËNHUIZEN
GORINCHEM

**MELK-INRICHTING
'T KRUISPUNT**

PRIMA GRASBOTER

74 ct. per pond

Versche Gort- en Bloempap

6 ct. per liter en per flesch

IN DE WINKEL VERKRIJGBAAR

TAPTE MELK 4 ct. per liter

J. DRIEËNHUIZEN

GORKUM,

Nieuwsblad (voor Gorinchem
en omstreken), 13/04/1949; p. 4/4

Heden nam God tot zich,
na een langdurig geduldig
gedragen lijden, onze ge-
liefde Man, Vader, Zoon,
Broeder, Zwager en Oom,
de Heer

IAN DRIEËNHUIZEN

op de leeftijd van 56 jaren.
Zijn heengaan was vrede.

H. E. Drieënhuizen-
Smalbrugge

Jan
Joop
Nico

Gorinchem, 12 April 1949
Kruisstraat 3

De begrafenis zal plaats
vinden Zaterdag 16 Apr.
a.s., des namiddags 1 uur
vanaf het sterfhuis.

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken)
30/03/1956;

Hierbij delen wij mede

**onze zaak te hebben overgedaan aan
de heer A. v. d. Zouwen**

Wij danken onze cliëntèle langs deze weg voor het genoten
vertrouwen en bevelen onze opvolger in Uw gunst aan.

Fa. J. DRIEËNHUIZEN.

In aansluiting op bovenstaande bekendmaking deel ik mede

**de zaak van de firma J. Drieënhuizen te
hebben overgenomen**

Door prompte en nette bediening hoop ik, evenals mijn voor-
ganger, het volle vertrouwen te mogen genieten.

**Onze zaak Kortendijk 81
blijft op dit adres gevestigd.**

A. VAN DER ZOUWEN.

Gorinchem, maart 1956.

1888>

Advertentieblad, 23/11/1888; p. 1/4

**Hollandsche Melkinrichting,
Kriekenmarkt, Gorinchem**

ZOETE MELK 8 cent per Liter.

KARNEMELK 4 » » »

PUIKE BOTER 80 cent de 5 ons.

Dagelijks verse EIEREN.

M. DE KUIJPER.

Nieuwe Gorinchemsche Courant, 01/01/1890; p. 3/4

Nieuwjaarsgroeten.

Hollandsche Melkinrichting.

M. DE KUIPER, Kriekenmarkt,
wenscht zijne geachte clientèle bij
den aanvang van 1890, een ge-
lukkig en gezond jaar toe, onder
voortdurende aanbeveling.

Gorinchem, 1 Jan. 1890.

Nieuwe Gorinchemsche Courant, 09/06/1895

**ONDERLINGE
TENTOONSTELLING**

van Land- en
Tuinbouwvoortbrengselen,
Werktuigen en
Nijverheidsproducten,
van **5 tot 10 Juni**,
in de zalen van „Kunstmin”
te Dordrecht.

In werking: **VOLLEDIGE
ZUIVELFABRIEK**, gedreven
door **GROOTE PETROLEUM-
MOTOR.**

1900

Advertentieblad, 06/04/1900; p. 1/6

Hollandsche Melkinrichting.

M. VERHEUL, voorheen **M. DE KUIJPER,**

beveelt zich beleefd aan tot het leveren van :

Gezuiverde ZOETE MELK, 8 cent per liter.

Gepasteuriseerde (ziektekiemvrije) MELK, 9 ct. per literflesch,
4½ ct. per ½ flesch.

ZOETE- **R O O M** BOTER (eigen fabrikaat).
ZURE- KARNEMELK.
SLAG-

ZOETEMELKSCH- en echte LEIDSCH- KOMPIJNEN KAAS, EIEREN
en alle Melkproducten. Dagelijks versch.

1902

Overname *Hollandsche Melkinrichting* door W. Roest (Jr.)

Advertentieblad, 31/10/1902; p. 2/6



Onder beleefde dankzegging
voor het genoten vertrouwen
heeft ondergeteekende de eer Gorcums
publiek te berichten, dat hij zijn zaak de

Hollandsche Melkinrichting

heeft overgedaan aan den Heer
W. ROEST Jr., wien hij met ver-
trouwen in de gunst van het publiek
aanbeveelt. Hoogachtend,

M. VERHEUL.



Mij refereerende aan boven-
staand, ben ik zoo vrij mij
beleefd aan te bevelen voor de leve-
ring van

Melk, Boter, Kaas enz.

Hopende door levering van prima waar
en prompte bediening het vertrouwen
waardig te worden, teekent aanbeve-
lend, Hoogachtend,

UEd. dw. Dr.,

W. ROEST Jr.

Gorinchem, 1 Nov. 1902.

Advertentieblad, 29/12/1905; p. 2/7

W. ROEST Jr.,
Melkinrichting, Kriekenmarkt.

m. g.

Nieuwe Gorinchemsche Courant, 16/01/1916; p. 4/4

Volvet.

Maximumprijzen:

Gouda Kaas (jong) 45½ ct. per ½ K.G.
» » (oud) 58 » » » »

Ook machinaal gesneden.

Holl. Melkinrichting W. ROEST,

Gorinchem.

1918

Advertentieblad, 1918-11-22;

Gemeenteraadsverslag.

15 Nov. Voorzitter de heer E. G. Gaarlandt, burgemeester.

.....
Daarna is aan de orde de melkvoorziening. Blijkens circulaire van den Min. van Landbouw van 24 Oct., heeft deze, in verband met eene geregelde vetvoorziening, het noodig geoordeeld voor de komende wintermaanden eene algemeene rantsoeneering van melk voor te schrijven. Bij invoering daarvan zullen de gemeenten kunnen beschikken over niet meer dan $\frac{2}{10}$ L volle melk per hoofd der bevolking. Onder dit kwantum is begrepen de hoeveelheid, die voor zieken en kinderen moet worden gereserveerd, zoodat er voor den gewonen gebruiker slechts $\frac{1}{10}$ L. per hoofd per dag overblijft.

In verband met de groote schaarschte aan andere levensmiddelen, zoowel als met eene mededeeling van het Bureau voor mededeelingen inzake de voedselvoorziening, dat de gemeenten niet verplicht zijn tot rantsoeneering over te gaan, is in de gemeente Gorinchem nog geene melk distributie ingevoerd. Maar - daardoor verbeurt de gemeente niet alleen de aanspraak op den rijks-toeslag, zij is bovendien verplicht dien toeslag voor hare rekening te nemen. De geldelijke gevolgen hiervan mogen uit het volgende blijken.

In de week van 3-9 Nov. werd in de gemeente verbruikt 49.154 Liter. Hiervan kwamen 10.869 L. in aanmerking voor een toeslag van 1 cent per L. en 38.285 L. voor een toeslag van $2\frac{1}{2}$ cent per Liter. Volgens de rijksregeling bedraagt die toeslag 1 cent per L. voor de productiemelk, d.i. melk van eigen vee, terwijl diezelfde toeslag ook wordt genoten door de slijters. Een toeslag van $2\frac{1}{2}$ cent per L. wordt gegeven voor de melk, niet vallende onder de productiemelk, d.i. de melk, die door den melkverkooper moet worden bijgekocht.

De toeslag voor slijters en melkinrichtingen bedraagt eveneens $2\frac{1}{2}$ ct. per L. In hetzelfde tijdvak werd bovendien afgeleverd 4.757 L. tapte- en karnemelk, waarvoor de toeslag eveneens op $2\frac{1}{2}$ ct. per L. is gesteld.

De uitgaven voor de gemeente beliepen over dat tijdvak f 1184,74

Dit bedrag moet verminderd worden met $\frac{1}{10}$ deel van den toeslag van de melk voor zieken en zwakken, welk deel het rijk aan de gemeente terug betaalt. Voor deze melk bedraagt de geheele toeslag f 377,25, voor de gemeente dus f 37,72⁵, zoodat nog ten laste der gemeente blijft f 1184,74 - f 37,72⁵ = f 1147,01⁵. Omdat de melkproductie geleidelijk minder wordt, zal dit bedrag eene evenredige vermindering ondergaan, doch gemiddeld zal de uitgaaf, welke ten laste der gemeente blijft, op f 1000 per week worden geraamd.

Al erkennen B. en W. dat eene dergelijke uitgaaf de gemeentefinancien aanmerkelijk zal drukken, achten zij het toch in de gegeven omstandigheden niet verantwoord, tot rantsoeneering over te gaan. Vermoedelijk zal de regeling voor een niet al te lang tijdsbestek behoeven te gelden, omdat er vooruitzicht bestaat, dat de levensmiddelen spoedig op ruimere schaal zullen worden gedistribueerd. Zij vragen ten slotte den raad het voor de melkvoorziening benodigde crediet te willen beschikbaar stellen.

Van den heer Roest, melkleverancier alhier, is een adres ingekomen met bezwaren tegen het Voorstel van B. en W. O.a. vreest hij, dat de gemeente door de vrije melkvoorziening in slechtere conditie zal komen dan bij de rijksrantsoeneering. Mocht dit evenwel het geval zijn, dan, aldus de Voorz. zullen B. en W. spoedig met een voorstel tot invoering der rantsoeneering bij den raad komen.

De heer Dingemans vraagt, of bij rijksrantsoeneering 0,4 L. per persoon gegarandeerd is. Ja, antwoordt weth. Biegel, doch er mag niet vergeten worden, dat zieken en zwakken veel noodig hebben, zoodat er voor de gezonden maar 0,1 L. beschikbaar zou blijven. Met 't oog op de griep zou spreker den raad willen verzoekende melk zoo ruim mogelijk te doen verstrekken. Er bestaat trouwens uitzicht, dat de minister de geheele rantsoeneering zal intrekken, als de heer Biesel mag vertrouwen op hem verstrekte mededeelingen.

De heer Kroef oefent critiek uit op het adres van den heer Roest. Hij wijst er terecht op, dat er veel meer melk in de gemeente komt dan in 1917, en wel omdat eenigen tijd geleden een beperkte bepaling in de melkverordening tijdelijk buiten werking is gesteld.

Den heer De Korver is een en ander van den toeslag niet duidelijk, waarom de voorz. deze nog eens nader uiteenzet. De voorz. hoopt evenwel met de gemaakte opmerkingen van den heer De Korver rekening te houden en belooft, dat de melkvoorziening in December weer ter sprake zal worden gebracht. Daarna wordt het voorstel van B. en W. ongewijzigd en zonder hoofdelijke stemming aangenomen

1919

Advertentieblad, 02/05/1919; p. 2/4

Prijsnoteering 1 Mei.

VOLLE MELK	per Liter	.	.	.	15 ct.
"	"	gepasteuriseerd	per	$\frac{1}{1}$ L.fl.	18 ..
"	"	"	"	$\frac{8}{10}$ "	16 "
"	"	"	"	$\frac{1}{2}$ "	10 "
KARNEMELK	per Liter	.	.	.	7 "
TAPTEMELK	"	"	"	"	6 "
KARNEMELK	met GÖRT	per	Liter	.	13 "
"	"	"	"	flesch	14 "

Roomboter met Rijksmerk

KOFFIEROOM	per Liter	.	.	.	per $\frac{1}{2}$ K.G. f 1,65
SLAGROOM	"	"	"	"	" 1,60
	"	"	"	"	" 2,40

HOLLANDSCHE MELKINRICHTING
W. ROEST, Gorinchem.

1925

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 07/08/1925; p. 2/6

Hiermede heb ik de eer U mede te deelen, dat
Zaterdag 8 Augustus door mij wordt **GEOPEND**

de Nederlandsche Melkinrichting
„Het Kruispunt”,
in Melkproducten, Kaas, Eieren enz. enz.
Hopende, met een bezoek vereerd te mogen worden,
Beleefd aanbevelend,
J. Drieënhuizen,
GASTHUISSTRAAT — KRUISSTRAAT.

1926

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 22/10/1926; p. 2/12

Voor hen, die bezwaar hebben
tegen den smaak van GEKOOKTE MELK,
kan worden aanbevolen het gebruik van

Gepasteuriseerde Melk in flesschen

welke, door het strenge toezicht van den Keuringsdienst van
Waren op de behandeling en aflevering, even goede waar-
borgen biedt tegen BESMETTINGSGEVAAR.

Holl. Melk-Inrichting W. ROEST.

N.B. De in den handel gebrachte z.g. LOSSE MELK is steeds
VERSCH en daardoor van GROOTE DUURZAAMHEID.

1934

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 04/05/1934

H.A.M.I.-Ijs.

Zoo is dan de tijd weer aangebroken, dat men in de straten verschillende ijswagens aantreft, zelfs tot ver uit den omtrek.

Mede ook doordat in meerdere plaatsen de ondernemers van melk-inrichtingen zich meer en meer hebben toegelegd op het zelf fabriceren van consumptie-ijs, besloot de heer W. Roest, Kriekenmarkt alhier, om in zijn bedrijf ook een afdeling met de noodige machines voor het fabriceren van consumptie-ijs onder te brengen. Een en ander kwam dezer dagen gereed en hebben we op zijn verzoek bezichtigd, terwijl we gaarne gevolg gaven aan de uitnoodiging om eens met een cup roomijs kennis te maken. Het smaakte heerlijk. Wat nu de machines betreft, kunnen we zeggen, dat deze aan de hoogste eischen voldoen, geleverd werden door de fa. Landaal-Schelde te Vlissingen en dat door een drietal electromotoren voor de bediening wordt gezorgd. Doch niet alleen de conservator voldoet aan de hoogste eischen door de uitvoering geheel met witte tegels en marmer, doch ook de geheele lokaliteit is zeer ruim, met veel licht en lucht.

Nieuwe Gorinchemsche Courant, 23/08/1934; p. 1/7

Jubileum

De heer J. M. Hartman is dezer dagen 25 jaren werkzaam in de Hollandsche Melk-inrichting (H.M.I.) van den heer W. Roest, alhier.

1935

De 5 Rivieren, 28/03/1935; p. 5/12

—* Woensdagmorgen om zeven uur raakte de melkauto van de H. M. I., bestuurd door den zoon van den heer Roest uit Gorinchem, door onvoorzichtig rijden in den wal van den Hoogbloklandsche weg, waardoor de auto kantelde en met het achtereind in de sloot terecht kwam. De chauffeur kon ongedeerd door het bovenliggende portier uit den wagen komen. Ongeveer 600 L. melk ging verloren. Nadat de kraanwagen der firma R. tevergeefs had getracht den wagen op den weg te brengen, mocht de melkrijder A. Kooy er in sla-gen, den verongelukte met zijn auto weer op de wielen te krijgen. De auto bleek weinig schade te hebben bekomen

1936

De 5 Rivieren, 12/06/1936; p. 5/8

GORINCHEM

Hinderwet

BEKENDMAKING.

Burgemeester en wethouders van Gorinchem brengen ter openbare kennis, dat door hen op 9 Juni 1936 aan W. Roest alhier en zijn recht-verkrijgenden ingevolge de Hinderwet vergun-ning is verleend om in het pand Kriekenmarkt no. 1, bekend bij het kadaster in sectie C no. 2508, een melkinrichting uit te breiden door het plaatsen van een electromotor van 5 P.K. ter vervanging van een stoommachine van 5 P.K., voor het in beweging brengen van een voorwarmer, een centrifuge, een karn en een koeler.

Gorinchem, 10 Juni 1936.

Burgemeester en wethouders voornoemd,	
De secretaris,	De burgemeester,
C. MATERS.	G. KOOTSTRA.

1937

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 03/12/1937; p. 2/12

Mededeeling

Ondergeteekende bericht dat hij zijn
Winkel in Melk en Melkproducten
met ingang van 1 December j.l., heeft overgedaan
aan de Hollandsche Melkinrichting Fa. W. ROEST.

Langs dezen weg zegt hij zijn geachte cliëntèle dank
voor het in hem gestelde vertrouwen.

Gorinchem, Markt 4. **M. VAN BALLEGOYEN.**

In aansluiting op bovenstaande, bericht ondergeteekende
dat vanaf 1 December al haar bekende producten verkrijg-
baar zijn zoowel Kriekenmarkt 1 als in haar **Filiaal**
Groote Markt 4.

Alle bestellingen worden thuisbezorgd.

Hollandsche Melkinrichting
Fa. W. Roest.

1940

De 5 Rivieren, 24/09/1940; p. 3/8

No. 128),
Hollandsche Melkinrichting W. Roest, Krie-
kenmarkt 1 (filiaal Groote Markt 4 Gorin-
chem. Overleden eigenares: Mevr Wed. L.
Roest Kool. Nieuwe Eigenaar: C. W. Roest.
Naam gewijzigd in: Hollandsche Melkinrich-
ting.

1942

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 09/01/1942; p. 4/6

21 Verkrijgbaar **GORTPAP**
15 ct. per flesch (bon 191 4 flesschen)

HOLLANDSCHE MELKINRICHTING
Groote Markt 4 — Kriekenmarkt 1

1947

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 02/04/1947; p. 4/4

L.S.

Bij deze delen wij U mede, dat wij met ingang van 7 April

**de verkoop in onze winkel
Grote Markt 4 beëindigen**

Wij danken onze cliënteel voor het genoten vertrouwen.

Tevens verzoeken wij U de door ons uitgegeven wisselbonnen voor deze datum te willen omruilen.

HOLLANDSCHE MELKINRICHTING
Grote Markt 4

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 19/05/1947; p. 2/

HINDERWET

Burgemeester en Wethouders van Gorinchem brengen ter openbare kennis, dat door hen op 13 Mei 1947 aan de fa. W. Roest, aldaar en hare rechtverkrijgenden ingevolge de Hinderwet vergunning is verleend om in het pand Robberstraat hoek Kriekenmarkt no. 1, bekend bij het kadaster in Sectie C, nos. 2508-2158, een bestaande fabriek van melkproducten uit te breiden.

Gorinchem, 14 Mei 1947.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,	
de secretaris,	de Burgemeester
C. van Voorden l.s.	Van Rappard

1899

Gorinchem Pasteur

Advertentieblad, (Gorinchem) 1899-08-25

GORINCHEM, 25 Augustus 1899.

Naar wij vernemen bestaat het voornemen om in den tuin naast de Societeit „*De Gezelligheid*” alhier, een stoomzuivelfabriek op te richten.

In hoofdzaak is de bedoeling, het fabricceeren en verkoopen van gepasteuriseerde melk, dat is melk, die vrij is van ziektekiemen, en in hermetisch gesloten flesschen wordt verkrijgbaar gesteld; alsook zullen boter en kaas van onberispelijk gehalte geleverd worden.

In vele plaatsen van ons land bestaan zulke inrichtingen, die door het publiek meer en meer worden gewaardeerd. Het is tamelijk zeker, dat een dergelijke inrichting ook in onze gemeente zal slagen. Aan de fabriek zullen ook verbonden worden een winkel voor de producten en een *schenklokaal*; alles, wat de fabricage aangaat, zal van de laatste vinding op dit gebied zijn; het moet een modelinrichting worden.

Het maatschappelijk kapitaal, geraamd op f 50.000, te verdeelen in aandelen van f 500, werd reeds half volteekend.

De benoemde commissie bestaat uit de heeren G. Meulewerf, A. A. Hessig, J. C. Heuff, J. van Oosterwijk en W. de Vries Robbé alhier.

Nieuwe Gorinchemsche Courant, 08/10/1899; p. 2/4

In eene vergadering van aandeelhouders van de op te richten naamloze vennootschap „Pasteur”, Gorinchemsche fabriek van melkproducten, 11. Woensdag gehouden, zijn de statuten en het bouwplan vastgesteld. Ook waren ter vergadering aanwezig de teekeningen van het gebouw, hetwelk een sierraad meer op den Langendijk zal uitmaken.

Tot directie werden benoemd de heeren J. H. Emek Wzn., Directeur en G. Meulewerf, J. C. Heuff en J. van Oosterwijk tot Commissarissen. Over eenige dagen wordt het bestek ter lezing gelegd.

Zeer zeker zal het plan, tot daarstelling van eene zoo nuttige inrichting, door onze ingezetenen met ingenomenheid worden begroet.

Nieuwe Gorinchemsche Courant, 24/12/1899; p. 2/4

Gorinchem, 23 Dec.

Bij Kon. besluit van 18 Nov. 1899 is bewilliging verleend aan de naamloze vennootschap „Pasteur”, Gorinchemsche fabriek van melkproducten te Gorinchem, met een kapitaal groot f 50.000, verdeeld in 100 aandelen, ieder groot f 500, waarvan de eerste serie van 50 aandelen geplaatst is.

Directeur is de heer J. H. Emek Wzn. en commissarissen zijn de heeren G. Meulewerf en J. C. Heuff.

De vennootschap heeft ten doel het bereiden en verkoopen van gepasteuriseerde melk, geconserveerde levensmiddelen en verder alles wat in den ruimsten zin des woords tot den werkkring van eene fabriek van melkproducten behoort, benevens het exploiteeren van lokalen, waarin behalve melk ook andere dranken en eetwaren worden verkocht.

1900

Nieuwe Gorinchemsche Courant, 1900-04-22;

Maatschappij „Pasteur”,

Gorinchemsche fabriek van melkproducten te Gorinchem.

Onder dit opschrift werd alhier eene circulaire rondgezonden, die welde moeite waard is in ruimen kring te worden gelezen en verbreed, omdat zij betrekking heeft op eene nieuwe inrichting die weldra zal worden geopend en die door de energie, volharding en het doorzicht van een onzer meest gewaardeerde stadgenooten werd tot stand gebracht.



Wie tot voor korten tijd den Langendijk passeerde, stelde zich onwillekeurig de vraag, hoe het mogelijk was, dat jaar in jaar uit, op den besten stand van Gorinchem een groot terrein renteloos kon blijven liggen, waar het zoo uitstekend voor verschillende nuttige doeleinden was geschikt. Er lag daar een tuin, door zwaar ijzeren hekwerk op hardsteen fundamente van de openbare straat afgescheiden en waarvoor, op zware zuilen gezeten, een paar wapendragende leeuwen sedert menschenheugenis grimmig op den voorbijganger neerzagen, alzo zij hem wilden waarschuwen, het terrein dat achter hen lag niet aan te randen.

Doch niets is bestendig van duur en zoo werd de bezitting, die zoolang door hen was bewaakt met hen verkocht en daardoor verdwenen zij van hun hoog standpunt, om elders plaatsing te vinden, of misschien opnieuw hun oude functie te gaan vervullen.

De kooper van het terrein, de heer **G. Meulewerf**,¹ die eene combinatie had gevormd, om het nuttig in exploitatie te brengen, ontwierp een plan tot stichting eener fabriek van melkproducten en vond spoedig medewerking en kapitaal, om zijn denkbeeld uit te voeren. Dat vereischte echter groote zorgen en moeiten, want om in navolging van anderen eene zaak tot stand te brengen, is niet zoo heel moeielijk, doch om op technisch en hygiënisch gebied, gebreken in bestaande methoden te verbeteren of te doen verdwijnen en waar het zooals hier geldt, bij een artikel van dagelijksche behoefte, gevaren tegen het gebruik daarvan te voorkoomen of te vernietigen, is eene zeer moeielijke zaak.

Niet echter voor den heer Meulewerf, wiens algemeen kennis en helder doorzicht hem ook hier wederom goed te stade kwamen en die zich evenwel uitstekend op de hoogte had gesteld, van hetgeen hij nog te weten noodig had, om wat melkexploitatie betreft, zijne stichting te kunnen doen wedijveren met de grootste inrichtingen van ons vaderland.

De talrijke bezwaren, aan het in den handel brengen van absoluut zuivere melk verbonden, werden glansrijk door hem overwonnen en de bacteriënvrees behoeft voortaan niet meer te bestaan. In overleg met den bouwkundige, den heer de Bie, werd door hem het gebouw ontworpen, dat thans nog niet geheel voltooid, reeds als sieraad onzer gemeente wordt geroemd en waarin weldra als hoofdproduct zal worden geleverd, de melk, waarvan Cata reeds zong:

¹ Zie meer over deze heer G. Meulewerf als Bijlage-1 (knipsel 1907-10-13 nav. zijn overlijden (ZHN.)

Maer let oock op de melck, die wij uyt koeyen
(trekken,
Die kan geen minder kracht omtrent het hert
(verwecken,
En daarom (als de quarel niet al te ver en goot)
Soo geeft de koeyenmelck ook wel de meeste baet.
Die is van vetter aart als geyt of kemel geven,
Daervan dat overal meest al de kinders leven,
Want dit gesegent vogt, vermenght met witte
(broot,
Dat maakt na d'oude sprenk ook kleine kinders
(groot

De Directie over die stichting bestaat uit de heeren G. Meulewerf, J. C. Heuff en J. van van Oosterwijk als Commissarissen en J. H. Emck Wz. als Directeur.

Voor de gebruikers van melk en melkproducten zal het altijd eene moeilijke zaak blijven, om zelf te onderzoeken of de waar - hier in hoofdzaak de melk - aan behoorlijke eischen der hygiëne voldoet.

Die taak moet aan den leverancier kunnen worden overgelaten. Melk leveren vooral een zaak van vertrouwen en waar - voornamelijk voor kinderen - zoovele gevaren zijn verbonden aan het gebruik van melk van inferieure kwaliteit, blijft het een gewetenszaak een product af te leveren, waarvan men weet, dat het gebruik er van, tot lichamenlijk nadeel van klein en groot kan zijn.

De Directie meent er op te mogen wijzen, dat bij haar het algemeen belang op den voorgrond staat en verkeerde praktijken zijn buitengesloten. En evenwel kan het voorkomen, dat melk die bij aflevering uitstekend was, bedorven op tafel komt, omdat aan het zuiveren van het vaatwerk, waarin zij werd ontvangen, niet de noodige zorg was besteed.

De Maatschappij „*Pasteur*” zal daarom de melk leveren in flesschen, die op chemische wijze gezuiverd, den afnemers de zekerheid geven, dat verontreiniging daarvan door onzuiver vaatwerk niet kan voorkomen.

Daarenboven zal de melk bij den aanvoer in de fabriek - die van de allernieuwste en uitstekendste apparaten voor onderzoek en zuivering is voorzien - dadelijk eene bereiding ondergaan, die hier nog niet word toegepast, en waardoor behalve de zoo gevreesde bacteriën, tevens de giftige bestanddeelen worden verwijderd) die in alle gewone koemelk aanwezig zijn.

Het lastige koken der melk is voor hen die dit gewoon zijn, voortaan overbodig, want met geringe prijsverhooging wordt de melk gepasteuriseerd afgeleverd, waardoor de na genoemde zuivering daarin mogelijk nog aanwezige ziektekiemen, door verhitting en afkoeling zeker zijn gedood en zij dus ná gemelde behandeling een aanzienlijk grooteren waarborg tegen ziekten, dan gewone gekookte melk heeft verkregen.

Nog heeft gepasteuriseerde- het groote voordeel boven gekookte melk, dat zij den onaangename kooksmaak niet heeft, waardoor zij van verse melk bijna niet is te onderscheiden. De bezwaren, tot heden, om welke reden ook, aan het drinken van melk verbonden, zijn dus opgeheven.

Maar ook de gewone, doch gezuiverde volle melk is voor hen, die niet anders verlangen, op flesch verkrijgbaar.

En de kwaliteit moet aan talrijke bij contract gestelde eischen voldoen. Geen melk mag geleverd worden:

Van koeien, die geen eigendom zijn van den leverancier zelven.

Van koeien, die lijden aan nierontsteking, of die in ongezonden toestand verkeerden.

Van koeien, die nog geen tien dagen geleden gekalfd hebben.

Van koeien, die op de markt zijn gekocht en niet reeds drie dagen gemolken zijn.

Uit stallen, waar tongblaar, klauwziekte, paarlziekte, miltvuur, of andere besmettelijke ziekten heerschen, of in de laatste dagen geheerscht hebben.

Die een eigenaardigen reuk of smaak bezit, hetzij die aan het voeder, dan wel aan andere oorzaken zijn toe te schrijven.

Die niet voldoet aan den eisch van een botervetgehalte van minstens drie procent, terwijl tevens omtrent gehalte aan vaste stoffen en specifiek gewicht, eveneens nog eischen zijn gesteld.

Vee en stallen zullen onder behoorlijke contróle staan; het vee ook met betrekking tot het gevaar voor tuberculose.

Tot zoover wat het hoofdartikel - de melk - betreft.

Andere melkproducten, zooals boter, kaas, room enz., die de maatschappij zal leveren, worden eveneens aan hooge eischen onderworpen.

Het publiek kan er van verzekerd zijn, dat wat van de maatschappij „Pasteur” wordt betrokken, zal zijn: *gegarandeerd zuiver en onvervalscht en van een gehalte, dat kan wedijveren met het beste, dat hier of elders verkrijgbaar is.*

Met den wensch, dat de Maatschappij „Pasteur”, die zich voorstelt, in het belang der burgerij werkzaam te zijn, den steun der burgerij in rijke mate moge ondervinden, omdat daardoor alleen haar blijvend bestaan tot dat van het algemeen kan verzekerd zijn, wordt deze circulaire, met mededeeling, dat de opening der inrichting op 1 Mei a.s. zal geschieden, U beleefd ter kennisneming aangeboden.

De Directie der Maatschappij voornoemd:

J. H. EUCK, Directeur.

Gorinchem, April 1900.

Circulaire van de gezamenlijke melkleveranciers

Wij laten hieronder volgen den inhoud eener circulaire van de gezamenlijke melkleveranciers alhier, die heden in onze stad is verspreid en die wij op hun verzoek in dit blad opnemen:

Aan de Ingezetenen van Gorinchem !

M. M.!

Naar aanleiding der circulaire van de Maatschappij „Pasteur”, zijn wij zoo vrij onderstaand onder de aandacht van het Gorinchemsche publiek te brengen.

In eens vergadering, dd. 30 April alhier gehouden door de gezamenlijke melkleveranciers, hebben wij de vrijheid genomen bovengenoemde circulaire te ontleiden.

In de eerste plaats meenen wij de aandacht te moeten vestigen op de onkiesche manier waarop de Maatschappij „Pasteur” alle melkleveranciers, zonder onderscheid, over eene kam heeft geschooren, door te beweren dat bij hen vervalsching en verontreiniging dagelijks kan worden geconstateerd.

Wij achten ons zedelijk verplicht hiertegen ten sterkste te moeten protesteeren.

Of er, zoo de Maatschappij „Pasteur” beweert, verbetering in dezen toestand zal komen, zal de tijd ons moeten loeren. Wij erkennen niet in te zien, waarin deze verbetering zou moeten bestaan, aangezien de concurrentie er tot op heden wel voor gezorgd heeft, dat ieder verstandig melkleverancier steeds tracht zijn product zoo zuiver, goed en billijk mogelijk af te leveren.

Daar, waar de Maatschappij „Pasteur” er op wijst, dat het altijd een moeilijke zaak zal blijven om zelf het product - in deze de melk - te onderzoeken, achten wij, dat wat de verhouding betreft, tusschen verbruikers en leveranciers precies dezelfde zal blijven. Want willen de verbruikers van gen. Maatschappij verzekerd zijn vertrouwde waar te ontvangen, dienen ze toch de melk bij een deskundige te laten onderzoeken, waartoe natuurlijk een ieder onzer zijn waar ook gaarne leent.

Daar waar de Directie van „Pasteur” er op wijst, dat het vaatwerk van de afnemers niet altijd even zindelijk is, daar staat ze voor hetzelfde feit als wij, immers zij kan, evenmin als wij de melk garandeeren, die in vuil vaatwerk aangenomen wordt.

Waar ze hier als garantie aangeeft het leveren in flesschen, daar zal elk verstandig melkleverancier wel gaarne bereid zijn zulk een flesch voor 7 cent af te leveren, aangezien hij dan zeker ruim 8 cent per liter zoude ontvangen.

Ook beweert de Maatschij. dat zij de melk eens bereiding doet ondergaan, welke tot op heden hier nog niet is toegepast, hier meenen wij haar te mogen wijzen op een grove onwaarheid, aangezien reeds gedurende ruim een half jaar hier ter stede twee inrichtingen bestaan, die ter goeder naam en faam bekend staan en de melk hetzelfde proces hebben doen ondergaan.

De kleine moeite welke het koken overigens meebrengt, meenen wij, dat ruimschoots kan opwegen tegen den hooger prijs, welke de Maatschappij in rekening brengt. Wij meenen hier iedere zuinige huisvrouw, die het wél met haar gezin meent, op onze hand te hebben. Waar de Maatschappij hier tegenwerpt, dat koken een minderen waarborg tegen ziektekiemen geeft dan pasteuriseeren, meenen wij dat ze in strijd met de medici is, welke toch gekookte melk als bacterievrij aanprijst.

In de circulaire wordt ook herhaaldelijk het woord volle melk gebruikt, wij willen er hier onze geachte clientèle op wijzen, dat hier niets anders onder verstaan behoort te worden dan zooals ze door de koe opgeleverd wordt en ze dus ook door ons na gezuiverd te zijn, afgeleverd wordt.

Wij willen ook nog een enkel woord wijden aan de conditiën, waaraan de melk die aan „*Pasteur*” geleverd wordt, volgens contract met hare leveranciers, moet voldoen. Er mag geen melk geleverd worden :

1. Van koeien die geen eigendom zijn van den leverancier.
De Maatschappij maakt zich zelf natuurlijk in de eerste plaats schuldig aan overtreding dezer bepaling. Zoover ons bekend is, bezit ze geen enkel stuk vee.
2. Van koeien die lijdend aan nierontsteking of die in ongezonden toestand verkeerden.
Een dergelijke bepaling komt ons geheel overbodig voor, daar, wanneer haar leveranciers zoo verstandig zijn als wij, zulke exemplaren onmiddellijk opruimen, daar ze zeer schadelijk zijn, aangezien zulke dieren bijna niet produceeren en sterk gevoederd moeten worden.
3. Van koeien die nog geen tien dagen geleden gekalfd hebben.
Zulke melk is voor het gebruik geheel ongeschikt, aangezien ze bij het koken onmiddellijk schift, dus zorgen wij in ons eigen belang, zulke melk nimmer af te leveren.
4. Van koeien die op de markt zijn gekocht en nog geen drie dagen gemolken zijn.
Zulke melk wordt nooit in den handel gebracht, omdat ze voor de consumptie niet geschikt is.
5. Uit stallen, waar, tongblaar, klauwziekte, paarlziekte of andere besmettelijke ziekten heerschen, of in de laatste dagen geheerscht hebben.
Iemand, die melk betreft van uit zijn onmiddellijke omgeving, is, in deze, zeer zeker meer gevrijwaard tegen het gevaar, melk van zulke stallen te ontvangen, dan wanneer dezelfde uren gaans van buiten de stad moet komen. Daarenboven, de overheid zorgt er wel voor, dat zulke melk door ons niet geleverd wordt, en kan ons beter controleeren dan ver weg wonende boeren.
6. Die een eigenaardigen reuk of smaak bezit, hetzij die aan het voeder, dan wel aan andere oorzaken zijn te te schrijven.
Wij zijn natuurlijk wel zoo verstandig, zooveel mogelijk voeder te voeren, dat geen na-deeligen raak of smaak tengevolge heeft, om op die wijze bij onze cliënten het meeste succes te hebben.
7. Die niet voldoet aan de eischen van een botervetgehalte van drie procent, terwijl tevens omtrent gehalte aan vaste stoffen en specifiek gewicht eveneens nog eieohen zijn gesteld.
Het verwondert ons, dat de Maatschappij hare eischen omtrent specifiek gewicht en vaste stoffen niet aangeeft, dan zouden wij de kwaliteit onzer melk in alle opzichten aan de hare kunnen toetsen. Bij ons dringt zich hier de vraag op, welke kortingen de Maatschappij bij het niet bereiken dezer garantie, uitkeeren zal.
8. Vee en stallen zullen onder behoorlijke contróle staan; het vee ook met betrekking tot het gevaar voor tuberculose.
Ieder degelijk melkleverancier is wel zoo verstandig zijn stallen zoo zindelijk mogelijk te houden en zijn vee, zoodra bij maar eenigszins meent te moeten twijfelen, onder geneeskundig toezicht te stellen. Ieder die weet, wat de hier bedoelde contróle in de praktijk zeggen wil, zal met ons hierover wel zijn schouders ophalen.

Wij meenen met bovenstaande, genoemde circulaire voldoende besproken te hebben en wij hopen en vertrouwen, dat onze geachte clientèle, die ons reeds zoovele jaren heeft begunstigd, ons ook nu in deze periode van nieuwen strijd zal willen steunen.

In dit vertrouwen bevelen wij ons beleefd bij het Gorinchemsche publiek aan en teekenen
Hoogachtend,

Gezamenlijke melkleveranciers.

Gorinchem, 1 Mei 1900.

Nieuwe Gorinchemsche Courant, 20/05/1900; p. 3/4

Maatschappij „Pasteur”,

Gorinchemsche Fabriek van Melkproducten te Gorinchem.

LEVERING VAN:

onvervalschte Melk, uitsluitend afkomstig van koeien, welke niet reageeren op tuberculine en dus vrij zijn van tuberculose (tering)
Alle melk wordt machinaal van alle onreinheden gezuiverd, en afgeleverd:

Gepasteuriseerde Melk	8 cents per flesch.
Volle Melk	7 » » »
Roomkarnemelk	4 » » liter.
Gekarnde Melk	3 » » »
Ontroomde Melk	3 » » »

Gegarandeerd zuivere **ROOMBOTER**, **60** cents per vijf ons, in sierlijke tafelpotten of per stuk.

Flesschen en potten blijven het eigendom der Maatschappij.
Geeft Uwen kinderen alleen Gepasteuriseerde Melk der Maatschappij »Pasteur»; zij heeft een groot voedingsgehalte en is licht verteerbaar.

Winkel en Melksalon zijn dagelijks, behalve Zondags, geopend.

1906

Nieuwe Gorinchemsche Courant, 13/05/1906; p. 2/4

Uittreksel van het verslag van de Kamer van Koophandel en Fabrieken te Gorinchem, omtrent den toestand van Handel en Nijverheid, de Visscherij, de Scheepvaart enz. in die gemeente en van de omstandigheden, die daarop van invloed zijn geweest, gedurende het jaar 1905.

Algemeen Overzicht.

De toestand van Handel en Nijverheid in onze gemeente was over het algemeen vooruitgaande.

De maatschappij „Pasteur“ blijft voldoen aan de eischen, die aan onvervalschte melk gesteld kunnen worden. Centrifugaal gereinigd, op flesch gepasteuriseerd en verkrijgbaar voor weinig meer dan den gewonen prijs, kon toch worden verwacht dat de vraag er naar grooter zou zijn. Ook is het te bejammeren, dat in verband met hare voedingswaarde, de ontroomde melk, zoo wel hier als elders, nog steeds voor het grootste gedeelte als voedsel voor kalveren en varkens moet dienen. Wanneer bijv. de bakkers alhier er toe konden besluiten om in plaats van water, ontroomde melk aan het brood toe te voegen, zou hun spoedig blijken, dat zij den geringen prijs ruimschoots uit hun product zouden terugwinnen, terwijl gehalte en smaak van het brood aanzienlijk zouden verbeteren. De vraag naar gepasteuriseerde roomboter breidt zich uit. Elke levering is van het Rijkscontrolemerk voorzien.

1909

Nieuwe Gorinchemsche Courant, 19/09/1909; p. 1/4

BEKENDMAKING.

De **BURGEMEESTER** en **WETHOUDERS** van Gorinchem maken bij deze den ingezetenen bekend, dat op Donderdag, den 30 Sept. 1909, des voormiddags ten 10 ure, op het Raadhuis dier gemeente gelegenheid zal worden gegeven tot het kenbaar maken hunner bezwaren met betrekking tot het verzoek van den heer **J. H. EMCK**,

directeur der N. V. „Pasteur“, om in het pand, wijk B, ongen., bekend bij het kadaster in sectie C, no. 706, staande aan den Langendijk een fabriek van melkproducten te mogen uitbreiden;

en dat inmiddels van het betrekkelijk verzoek met de bijlagen ter gemeente-secretarie kan worden kennis genomen, gedurende den tijd dat zij voor het publiek geopend is.

GORINCHEM, den 16 September 1909.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
De Secretaris, De Burgemeester,
W. SLOOTWEG. **R. F. C. DE BRUYN.**

1912

Nieuwe Gorinchemsche Courant, 1912-03-03;

Gemeenteraadszitting te Gorinchem op Vrijdag 23 Febr. j.l, Melkverordening.

Van alsvoren een voorstel tot het opnieuw gewijzigd vaststellen der melkverordening.

De heer van de Geer maakt zich ongerust over de melkverkoopers in Gorinchem. In art. 14a staat: „Die vergunning aan den leverancier wordt slechts verleend, indien deze zich blijkens eene schriftelijke verklaring, volgens een door burgemeester en wethouders vast te stellen model, tegenover burgemeester en wethouders verbindt, alle op den melkverkoop krachtens deze verordening rustende verplichtingen ook als hen persoonlijk betreffende, geheel te zullen naleven.” Met andere woorden zal de leverancier de verordening hebben na te komen, willen burgemeester en wethouders hem geen vergunning weigeren. Dit zal aanleiding geven tot hevige botsingen.



Volgens den heer Biegel heeft de heer van de Geer eenzelfde verkeerde voorstelling als de maatschappij „Pasteur” en daarom is het zoo goed, eens samen te komen, om alle denkbare moeilijkheden uit den weg te ruimen. Als men nagaat, welke eischen aan melkleveranciers worden gesteld, rijzen de haren te berge, als men ze althans bezit. Maar die eischen schijnen erger dan ze zijn. Volgens art. 17 moeten lokalen aan zekere eischen voldoen. Nu kunnen burgemeester en wethouders reeds daarvan dispensatie verleen en wordt het stropje dus minder nauw toegesnoerd. Maar bovendien wordt dit artikel niet goed gelezen. Het geldt uitsluitend voor „lokalen, waarin melk wordt afgeleverd, ten verkoop voorhanden gehouden, bewaard, behandeld of bewerkt.”

Het geldt dus niet voor den veehouder, die direct zijn melk van de koeien naar de verkoopers brengt. Het geldt hem alleen, als hij de melk, b.v. de Zondagmelk, gaat bewaren. Heeft hij daarvoor een kelder, dan moet die aan de eischen voldoen. De overige bepalingen der verordening zijn niet zoo zwaar. De bepaling omtrent het hebben van nortonpompen, een der meest bezwarende bepalingen, is vervallen. Het is dan ook kenschetsend, dat reeds honderden leveranciers hebben gevraagd, als zoodanig werkzaam te mogen zijn en gaarne bereid worden gevonden, de gevergte schriftelijke verklaring te tekenen. Zij meenen dus, dat de verordening wèl kan worden nageleefd.

De heer van de Geer zal deze mededeeling moeten accepteren, maar toch bewijfelt hij, of de verordening kan worden uitgevoerd.

Het gewijzigde voorstel van burgemeester en wethouders, in stemming gebracht, wordt met op één na algemeene stemmen aangenomen. Tegen de heer van de Geer.

1915



1916

Nieuwe Gorinchemsche Courant, 1916-03-12; p. 1/6

ook MAP Diversen melk

BEKENDMAKING. (Maatregelen MKZ. verspreiding)

De Burgemeester der gemeente Gorinchem brengt, ter voldoening aan eene missive van den heer Commissaris der Koningin d.d. 4 Maart 1916 A. No. 872/1 (2e Afd.), de in verband met het Koninklijk besluit van den 16 December 1915 S. No. 510 vastgestelde bepalingen omtrent behandeling en vervoer van afgeroomde melk, karnemelk en wei ter kennis van de belanghebbende ingezetenen:

- A) Waar voortaan onder bepaalde omstandigheden het stelsel van afsluiting van besmette hoeven als middel ter bestrijding van het mond- en klauwzeer zal worden toegepast, zal het gevaar voor verspreiding van smetstof dier ziekte door niet of niet voldoende verhitte afgeroomde melk, karnemelk en wei grooter worden, in verband waarmede *streng* zal worden toegezien, of voldaan wordt aan het bij genoemd Koninkl. besluit bepaalde, onverschillig, of bedoelde producten voor consumptie door menschen dan wel door dieren bestemd zijn.
- B) *Doorloopende* ontheffingen van gemelde gebods- en verbodsbepalingen zullen slechts worden verleend ten aanzien van de nevenproducten van inrichtingen, wier afgeroomde melk, karnemelk en wei nimmer als veevoeder gebezigd worden, en die eene desbetreffende gezegelde verklaring naast een eveneens gezegeld verzoek om ontheffing aan het Departement van Landbouw, Nijverheid en Handel inzenden.
- C) Niet alle zuivelfabrieken zullen reeds thans voldoende ingericht zijn om hetzij de geheele hoeveelheid volle melk en room hetzij alle geproduceerde afgeroomde melk, karnemelk en wei de vereischte bewerking te doen ondergaan.
Voor zoover deze fabrieken binnen korten tijd aan hare verplichting zullen kunnen voldoen, zullen zij, onder nader vast te stellen voorwaarden na inzending aan het Departement van Landbouw, Nijverheid en Handel van een gezegeld verzoekschrift, ontheffing kunnen bekomen, voorloopig voor den tijd van ééne maand, doch met uitzicht op ver-

lenging indien althans blijkt, dat zij in den loop van dit tijdvak met het aanbrengen van de noodige aanvullende installaties voldoende gevorderd zijn.

Gorinchem, den 8 Maart 1916

De burgemeester voornoemd,
GAARLANDT.

Nieuwe Gorinchemsche Courant 1916-05-14;

BEKENDMAKING.

Nieuwe Melkverordening

De Burgemeester der gemeente Gorinchem;

Gelet op de bij Raadsbesluit d.d. 8 Mei 1916 vastgestelde verordening houdende bepalingen nopens de beschikbaarstelling van melk tegen verminderd tarief;

Brengt ter kennis van belanghebbenden:

- I. te beginnen met Dinsdag den 16 Mei tot den 1 October a.s. zal volle melk tegen den prijs van 9 cent per liter voor zieken en kinderen worden beschikbaar gesteld, terwijl deze beschikbaarstelling slechts geldt voor hen, die of zelve of wier ouders, voogden of verzorgers in de plaatselijke inkomstenbelasting zijn aangeslagen naar een belastbaar inkomen van f 1000 of minder;
- II. de melk wordt verstrekt door hen, die door het gemeentebestuur krachtens de bestaande melkverordening als melkverkoopers zijn toegelaten;
- III. de melk wordt verstrekt aan:
 - a. zieken (hieronder mede te verstaan zwakken of ouden van dagen), en zulks op vertoon van een geneeskundige verklaring van den behandelenden geneesheer;
 - b. kinderen beneden den leeftijd van een jaar. Voor dezen wordt niet meer verstrekt dan een liter per dag;
- IV. zij die voor zich of voor leden van hun gezin voor bovenomschreven verstrekking in aanmerking willen komen, hebben zich hiertoe persoonlijk aan te melden ten Raadhuize bij den Administrateur van het Levensmiddelenbedrijf op iederen Dinsdag en Vrijdag des voormiddags van 9-12 uur, voor de eerste maal op Maandag den 15 Mei a.s., en moeten bij die aanmelding, indien het een melkaanvraag voor zieken betreft, overleggen de geneeskundige verklaring bedoeld sub IIIa.
De aanvragers die, na onderzoek, voor de verstrekking in aanmerking komen, ontvangen een bonboekje op naam, waarvan elke bon, die slechts geldig is op den daarop aangegeven datum, recht geeft op het daarop aangegeven aantal liters melk ad f 0.09 per liter;
- V. de melkverkoopers kunnen elken Maandag van des voormiddags 9-12 uur, voor de eerste maal dus op Maandag den 22 Mei a.s., de door hen ingenomen bons inwisselen tegen 2 cent per op bon geleverden liter, welk bedrag hun door den Administrateur van het Levensmiddelenbedrijf zal worden uitbetaald;
- VI. bij niet of niet behoorlijke naleving van een of meerdere der sub I t/m. V genoemde bepalingen door melkleverancier of afnemer, wordt onmiddellijk de vergunning tot het leveren of verkrijgen van melk tegen verminderden prijs ingetrokken.

Gorinchem, den 10 Mei 1916.

De Burgemeester voornoemd,
GAARLANDT.

1919

Ontevredenheid bij de melkveehouders zie bijlage / Bond van Melkveehouders afd. Gorinchem

Advertentieblad, 02/05/1919; p. 2/4

**Oproep Vergadering
van MELKVEEHOUDERS**

op Dinsdag 6 Mei 1919, 's avonds 8 uur (nieuwe tijd)
in Café „DE BEURS”.

Punten van behandeling:

1. Oprichting van een Melkveehoudersbond.
2. Bespreking melkprijzen.

De voorloopige Commissie:
A. VAN KERSEN.
A. VAN ARKEL.
H. MUILENBURG.

N.B. De Commissie behoudt het recht personen te weigeren.

1920

Nieuwe Gorinchemsche Courant, 11/02/1920; p. 1/4

**BEKENDMAKING.
HINDERWET.**

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van Gorinchem brengen ter kennis van de ingezetenen, dat op Donderdag 19 Febr. 1920, des voorm. ten 10 ure, op het Raadhuis gelegenheid zal worden gegeven tot het kenbaar maken hunner bezwaren met betrekking tot het verzoek van

de Maatschappij „PASTEUR” alhier om in het pand wijk B, No 186 a en b, bekend bij het kadaster in Sectie C no. 706, de inrichting tot het pasteuriseeren van melk uit te breiden, de bestaande gasmotor te vervangen door twee electromotoren van 10 en 2 P.K. en eenige nieuwe machines bij te plaatsen.

en dat inmiddels van het betrekkelijk verzoek met de bijlagen ter gemeente-secretarie kan worden kennis genomen gedurende den tijd, dat zij voor het publiek geopend is.

GORINCHEM, den 30 Januari 1920.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
De Secretaris, *De Burgemeester,*
G. MATERS. GAARLANDT.

Gorinchem - melkwinning.

In de groote zaal van De Doelen vergaderden Maandagmorgen de melkleveranciers van de Galak (Pasteur), ter bespreking van de melkwinning op de boerderij.

Als spreker trad op de heer Knijpp (dir. der fabriek) die bij zijn opening, allen een hartelijk welkom toeriep.

Nieuwe Gorinchemsche Courant, 17/11/1923; p. 1/6

WOUDRICHEM. Voor de melkleveranciers aan Mij. „Galak” (Pasteur) te Gorinchem, zal op Maandag 19 Nov. a.s., voorm. 10½ uur, in de groote zaal van De Doelen, door den heer Knijpp, directeur dier Mij. te Rotterdam, een lezing worden gehouden over de zindelijke winning van melk op de boerderij.
Niemand der belanghebbenden, verzuime deze vergadering bij te wonen.

In een kernachtige rede behandelde spreker achtereenvolgens de verschillende punten, die men heeft in acht te nemen, om een product te verkrijgen dat voldoet aan de algemeene eischen van zuiverheid, waaronder wordt verstaan reuk- en smaak, vuil, aantal bacterieën en gisting. Spreker liet vooral uitkomen de verschillende punten, die vervat zijn in het door hun uitgegeven A. B. C. voor melkers en welke in de praktijk met een weinig zorg zijn op te volgen.

Als voornaamste eisch tot verkrijging van A-melk, noemde hij de reinheid der uiers, maar ook begaat men dikwijls de fout bij het reinigen van bussen en vaatwerk, door deze eerst met kokend sodawater te behandelen om daarna met slootwater te worden afgespoeld. Hiermede moet men juist in omgekeerde richting werken, reinig eerst de bussen en vaatwerk met koud of warm pompwater en spoel daarna alles af met kokend sodawater. Men leg daarna alles op een zoodanige plaats, dat het kan afdruppen, dus niets afdrogen. Een en ander is natuurlijk noodzakelijk met het oog op de voortplanting der bacterieën.

Melk van zieke koeien (uierontsteking e.d.) mag nimmer met melk van gezonde dieren worden vermengd. Spreker besprak breedvoerig deze ziekte, omdat vele boeren ze wel kennen, maar met oorzaak en gevolg weinig rekening houden. De oorzaak dan van een uierontsteking is een zeer kleine bacterie (streptococ) die in het tepelkanaal dringt en zich in het uierweefsel met ongelooflijke snelheid vermenigvuldigt. In de melk van deze koeien komen miljoenen en miljoenen bacteriën voor, zoodat de zieke melk kan beschouwd worden als een zeer gevaarlijke smetstof, ook voor andere koeien.

Hoewel de heer Knijpp over ‘t algemeen tevreden was over de melk die hij hier ontving (Brabant maakt hierbij zelfs een zeer goed figuur) hoopt hij toch dat deze bespreking en de premie die men van 1 Dec. af hoopt uit te betalen, er hun toe zullen brengen, spoedig een A-kwaliteit melk aan hun af te leveren.

Nadat de spreker zijn rede beëindigd had, werd over deze zaken nader van gedachten gewisseld. Allereerst kwam de heer Moot te Gorcum aan ‘t woord, deze vond de premie zoowel als algemeene melkprijzen, veel te laag. Was van oordeel dat, om A-melk te leveren, aan de stallen veel verbeterd zou moeten worden. De toekomst voor de boeren zag hij donker in

De heeren uit Brabant meenden, dat hoewel zij de premie ook liever verdubbeld zagen, het voorgestelde toch een aansporing zou zijn dat velen reeds dadelijk zouden beproeven, in hoeverre zij aan de eischen konden voldoen.

De heer Knijpp beantwoordde de sprekers, wees er op dat de prijs van melk zich regelt naar het verloop van vraag en aanbod op de wereldmarkt. Ook hij was van oordeel dat melk thans een goedkoop product is, een van de goedkoopste als voedingsmiddel. Om thans een hogere premie te betalen, daar kon hij niet op ingaan, maar beloofde zijn leveranciers hun zooveel mogelijk in alles terwille te zijn en waar noodig, steeds gratis adviezen te zullen verstrekken. Hierna werd de vergadering gesloten.

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 19/12/1924; p.

MELK IS GOED VOOR ELK!

maar dan ook alleen die melk, welke zindelijk gewonnen is en **onder dagelijksche Scheikundige Contrôle staat.**

Steunt daarom het streven van de goede Melk-Inrichtingen en wordt dan klant van de:

Maatschappij „PASTEUR”,

MELKINRICHTING - LANGENDIJK - TEL. 206.

deze adv. werd wekelijik geplaatst, 1e verscheen op 27 juni 1924

Brochure Melkwinning.

De volgende brochure is verspreid onder de leveranciers van melk aan de Mij. „*Pasteur*” te Gorinchem.

Goede melk is een voedingsmiddel van onschatbare waarde. Daar melk echter gemakkelijk bederft en verschillende ziekten kan veroorzaken bij mensch en dier, indien bij de winning en behandeling fouten worden gemaakt, is het noodig, dat de boer alle maatregelen neemt, die praktisch binnen zijn bereik liggen, om dit te voorkomen. De meerdere zorg, die hij te dien einde aan de melk besteedt, zal zichzelf ruimschoots betalen, aangezien een beter product steeds hoger zal worden gewaardeerd dan een slecht.

Om melk te leveren van goede kwaliteit zal de veehouder de volgende wenken ter harte moeten nemen.

1. De stal.

De stal moet zindelijk zijn en behoorlijk verlicht. Hij mag niet te warm zijn. Vele onzer stallen

zijn slecht verlicht, wat op de melkgift en in het algemeen op den gezondheidstoestand van het vee een schadelijke invloed heeft, terwijl bovendien de zindelijkheid er onder lijdt, omdat men de ongerechtigheden niet opmerkt.

Verder een te hooge temperatuur voor het vee zeer schadelijk.

2. De koeien.

De melk moet afkomstig zijn van gezonde koeien. De boer heeft geregeld toe te zien, dat melk van koeien, lijdende aan uierontsteking, van de leverantie wordt uitgesloten. Om besmetting van de gezonde dieren te voorkomen, is het noodzakelijk, dat de zieke dieren het laatst en de zieke kwartieren het allerlaatst worden gemolken. Dit mag echter nimmer geschieden op den grond, doch de melk moet in een aparte emmer worden opgevangen en kan, na gekookt te zijn, aan de varkens worden gegeven.

Koeien, die van tuberculose worden verdacht, moeten door den veearts worden onderzocht en indien noodig worden opgeruimd.

De koeien moeten schoon zijn en de uiers moeten voor ‘t melken met een vochtige doek worden afgewreven. De lange haren op en in de omgeving van den uier moeten worden afgeknipt. Het verdient aanbeveling, de koeien tijdens den staltijd geheel of het achterstel te scheren.

Door de betere huidverpleging geven de koeten meer melk, terwijl een zindelijke melkwinning daardoor zeer wordt gebaat.

3. De melkwinning.

Onder of vlak voor het melken mag niet worden gevoederd; geen hooi, maar ook geen voederbieten, pulp of ingekuild voer; ook mag niet worden gemest. Al deze bewerkingen veroorzaken stof of onreine lucht in den stal, die door de melk gemakkelijk wordt opgenomen.

Voor het melken moeten de handen goed worden gewasschen met water en zeep. De melkkleeding moet zindelijk zijn en geregeld worden gewasschen. Melken met droge handen verdient de voorkeur boven „nat- melken”. De melk moet direct uit den stal worden verwijderd, daar warme melk gemakkelijk een stallucht aanneemt. Zij moet dadelijk worden geteemsd door een wattenfiiler of zeeftdoekje om het ingevallen vuil te verwijderen.

4. Het melkgereedschap.

Het melkgereedschap, (bussen, emmere, teemsen), mag geen naden bevatten, die moeilijk zijn te reinigen. Vertind ijzeren emmers, teemsen en roeders, verdienen verre de voorkeur boven houten materiaal.

Het melkgereedschap moet met zorg worden gereinigd. Eerst moet het worden omgespoeld met koud water, om de melkresten te verwijderen. Daarna moet met kokend sodawater worden gereinigd en vervolgens met kokend water of deugdelijk nortonwater worden nagespoeld. Dit naspoelen mag nimmer geschieden met slootwater, daar dit vele voor de melk schadelijke bacteriën bevat en typhus kan veroorzaken. Nadrogen met een doek mag nimmer gebeuren. Bussen en emmers moeten na het reinigen omgekeerd te drogen worden gezet, opdat zij goed kunnen uitluchten.

Vertind melkgereedschap mag nooit met zand worden geschuurd daar de tinlaag daardoor wordt vernietigd. IJzeren of verroest melkgereedschap geeft aan melk een metaalsmaak.

5. De melkbehandeling.

Is door bovenomschreven zindelijke behandeling het bacteriëncijfer in de pas gewonnen melk zoo laag mogelijk, dan moet verder een goede melkbehandeling de ontwikkeling der aanwezige bacteriën zooveel mogelijk tegen gaan, opdat de melk lang houdbaar zij. Hiervoor is het noodig, dat de melk zoo spoedig mogelijk na het melken snel wordt afgekoeld tot beneden 15^o Celsius. Als koelwater is het best nortonwater te gebruiken; slootwater is in den zomer geheel ongeschikt wegens de veel te hoge temperatuur. Tijdens het koelen moet de melk enkele malen worden geroerd met een vertind ijzeren roerder. Koude avondmelk en warme morgenmelk mogen nimmer worden gemengd, doch moeten apart worden geleverd.

Indien men geen loopende koelbak heeft, moet het water enkele malen worden ververscht. Tijders het koelen mogen de melkbussen niet worden afgesloten, daar de melk daardoor verstikt en een zeer onaangename reuk en smaak aanneemt. Om het invallen van vliegen te voorkomen, kunnen de bussen met horgaas worden afgedekt. Ook in den winter behoort de melk te worden gekoeld. Indien de volle bussen aan zich zelf worden overgelaten, duurt 't lang voor de melk beneden bovengenoemde temperatuur is afgekoeld en bestaat er grote kans, dat de melk bederft, ondankt den winter.

Nieuwe Gorinchemsche Courant, 24/10/1925; p. 1/4

WOUDRICHEM. De afd. Woudrichem van de Bond van Melkveehouders heeft opnieuw voor één jaar haar melk verkocht aan N.V. Galak Cond. Milk & Co. te Rotterdam. De melk wordt verwerkt in de melkinrichting Pasteur te Gorcum,

Over deze periode Galak niets gevonden.....

ZJB. '26 / '30 heeft het nog over Pasteur in '32 > geen vermelding meer (ook geen Dijkma!)

WOUDRICHEM. Vrijdagavond hield in *café v. d. Wiel* de afdeeling Woudrichem van den Bond van Melk-veehouders een druk-bezochte ledenvergadering. Van het bestuur was alleen het lid A. B. Holster afwezig.

De voorzitter, de heer C. M. Schaap, heette allen welkom en gaf nadat de notulen waren gelezen en onveranderd goedgekeurd, een relaas van hetgeen de laatste dagen het bestuur had ondervonden.

Het betreft hier de **stopzetting van de melkontvangst te Gorinchem van de N.V. Galak Cond Milk & Co. te Rotterdam**, terwijl het contractjaar nog niet geëindigd was. De reden was in de kennisgeving niet genoemd, men had de melk overgedaan aan een andere fabriek, dat was alles. in een latere bespreking met een vertegenwoordiger van Galak werd dan ook de duurte der melk genoemd, maar ook zou uw bestuur, en in hoofdzaak de secretaris-penningmeester de heer de Lorm, door zijn onaangenaam optreden de oorzaak zijn.

De heer de Lorm, nog van andere zijden hierover aangevallen, verklapte toen iets, wat hij van plan was, ter wille van den vrede, geheim te zullen houden. Voor eenigen tijd was hij n.l. door den Directeur van Galak uitgenoodigd tot een kleine bespreking. Daar werd hem toen het aanbod gedaan, dat hij doorlopend voor zijn eigen melk Haagsche kringprijs kon ontvangen of ineens f 100 in contanten per jaar mee naar huis kon nemen, zulks voor zijn reis en om dan als vertrouwensman voor hun op te zullen treden.

De heer de Lonn gaf echter te kennen, dat zijn functie hem niet toeliet, daarvoor gelden van een fabriek aan te nemen en wees daarom het aanbod van de hand. Overigens had alles een normaal verloop, totdat het bewuste bericht kwam.

Terwille van de leden is nog beproefd, den Directeur te bewegen op zijn besluit terug te komen, maar toen hij daarop tot heden een schriftelijk antwoord schuldig bleef, heeft hij den voorzitter, nadat deze hem had opgebeld, medegedeeld, dat hij in deze streek definitief geen melk meer koopt.

Deze mededeelingen wekten groot opzien bij de leden, zij zouden niet dulden dat hun secretaris tegelijk de vertrouwensman van een fabriek zou zijn. Ook verzette men zich tegen de overgave aan een andere fabriek; men koesterde thans de vrees dat een ander in deze streek voor vertrouwensman dienst doet. Besloten werd met op 1 na algemeene stemmen Galak te verzoeken het contract als geëindigd te beschouwen en de melk daarna zoo mogelijk over te brengen naar **Nieuwendijk**.

Het bestuur en in zonderheid de secretaris, werd hulde gebracht voor zijn optreden en betrouwbaarheid voor de afdeeling. De secretaris acht hiervoor geen dank verschuldigd te zijn, hij meent niets meer dan zijn plicht gedaan te hebben.

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken),
22/01/1926; p. 2/6
Land van Altona.
— Niet zoodra Zaterdag bekend geworden was, dat door 't bestuur van de melkveehouders-vereen. te Woudrichem voor bijna alle leden, de melk tot 1 Oct. 1927 was ondergebracht bij de Coöp. Zuivelfabriek te Nieuwendijk, of 'n vertegenwoordiger van „Galak“ verscheen weder bij zijn vroegere leveranciers en wist enkelen over te halen, hun woord, aan het bestuur gegeven, in te trekken, en hun melk weder in handen van „Galak“ te stellen.
Wij vernamen nog, dat in een gecomb. vergadering van den handel met den bond van melkveehouders, door eerstgenoemde op een melkprijs-verlaging werd aangedrongen, terwijl van de andere zijde aan verhooging was gedacht.
Einde Januari zal weder een bespreking plaats hebben, doch daar per 31 Jan. a.s. de taxepremie ten einde loopt, acht men dit reeds een aanmerkelijke verlaging van den prijs, zoodat een verdere verlaging per 1 Febr. onder deze omstandigheden niet verwacht wordt.

Door de heeren IJ. M. Kentie en P. v. Vugt J.Wz. wordt daarop de rekening over 1925 nagezien en na een kleine wijziging voor in orde geteekend.

Een voorstel van een der leden, om den secretaris-penningmeester, die al zijn werk geheel belangeloos verricht, een geschenk aan te bieden, wordt met algemeene stemmen aangenomen. De heer de Lorm dankt de heeren voor het in hem gestelde vertrouwen en dankt bij voorbaat reeds voor het hem wachtende geschenk, dat thans door hem met liefde zal worden in ontvangst genomen.

Niets meer aan de orde zijnde, sluit de voorzitter de vergadering.

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 14/05/1926; p. 2/6

— Naast de bestaande „afd. Woudrichem van den Bond van Melkveehouders in Zuid-Holland”, is alhier opgericht een vereen. van melkleveranciers aan Galak Cond. Milk & Co te Rotterdam. Het bestuur bestaat uit de heeren A. B. Holster, (voorz.) P. Kant (secr.) en J. W. de Rover (lid).

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 14/10/1927:

WOUDRICHEM.

— Zaterdagavond a.s. wordt de bibliotheek der Chr. Jong. vereeniging heropend.

— Vanaf 1 Oct. l.l. wordt door de Galak Cond. Milk Co., filiaal Gorinchem, aan hare leveranciers voor geleverde melk 9½ cent per Liter af boerderij betaald.

Nieuwe Gorinchemsche Courant, 31/12/1927:

Melkinrichting

„PASTEUR”.

WIJ WIJZEN U DEN WEG
NAAR ONZEN WINKEL
LANGENDIJK 186.

Nieuwe Gorinchemsche Courant, 06/06/1928; p. 2/4

Dinsdag 5 Juni j.l. herdacht de heer H. van Driel den dag, dat hij vóór 25 jaar in dienst kwam van de Maatschappij „Pasteur”, melkinrichting aan den Langendijk alhier.

Om 2 uur werd de jubilaris met zijn vrouw per auto van zijn woning gehaald en op het kantoor van genoemde Maatschappij in tegenwoordigheid van het personeel gehuldigd.

Bij monde van den heer v. Vugt, bedrijfs-leider, werd hij namens de Directie gecompimenteerd en werd hem als blijk van zijn ijver en arbeidzaamheid, een gouden horloge met inscriptie aangeboden, alsmede een cadeau onder couvert.

Van het personeel en melkrijders mocht hij een passende gouden horlogeketting ontvangen.

Als attentie werd zijn echtgenoot een keurige bloemenmand aangeboden.

In gezellig samenzijn werd deze dag besloten.

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 28/12/1928; p. 2/9

Aan onze cliëntèle, leveranciers, vrienden en bekenden onze beste wenschen voor het jaar 1929.

Maatsch. „PASTEUR” Gorinchem, J. M. van Vugt.

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 20/09/1929; p. 2/10

Zoo spoedig mogelijk gevraagd

Winkeljuffrouw.

Zich aan te melden 's avonds
7—8 uur Mij. „PASTEUR”, Langendijk.

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 24/01/1930; p.

OUDENDIJK.

— De melk van de alhier bestaande vereeniging van Melkveehouders, die reeds gedurende enkele jaren in „Pasteur” te Gorinchem werd ontvangen, wordt vanaf Maandag l.l. naar Heusden verzonden.

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 31/01/1930; p. 2/10

BOVENHUIS TE HUUR.

Te bevragen PASTEUR,
Langendijk.

22/08/1930; p. 2/10

TE HUUR

geheel Woonhuis,

staande Langendijk.

Te bevragen Winkel „PASTEUR”.

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 28/11/1930;

Melkinrichting „PASTEUR”.

Telef. No. 206.

Ondergeteekende maakt hiermede bekend, dat hij
vanaf Maandag 1 Dec. bovengenoemde Zaak
VOOR EIGEN REKENING VOORTZET
en houdt hij zich beleefd aanbevolen voor de
levering van

MELK, BOTER, KAAS, EIEREN en YOGHURT.

Bestellingen worden ook aan huis bezorgd.

E. J. DIJKSMA.

Melkinrichting Dijkstra – per 28 Nov. 1930

Eerste melding op 1 januari 1931

Melkinrichting *Pasteur* E. J. Dijkstra (Langendijk)

Elk jaar eind december een Nw.-jaarswens als onder



1934 28 April verhuizing van Langendijk naar Bornsteeg 16

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 27/04/1934;
Melkinrichting „Pasteur”
Langendijk,
Handel in Boter, Kaas, Eieren
en fijne Vleeschwaren,
wordt a.s. Zaterdagmiddag 28 April
VERPLAATST
NAAR
BORNSTEEG 18
alwaar tevens aan verbonden is een
Melk- en IJssalon.
Aanbeveleend,
E. J. DIJKSMA.

De Gorkumer, 07/07/1936, p. 2/8
GEMEENTERAAD VAN GORINCHEM.
Vergadering van Maandag 29 Juli 1936.
Ter tafel komt dan het adres van de
heeren E. J. Dijkma, W. Roest, G. Ver-
hoef en J. Drieënhuizen, houders van een
inrichting tot het pasteuriseeren van melk
in flesschen, waarin zij wijzen op de h.i.
bestaande onbillijkheid dat door het Zie-
ken-Gasthuis gepasteuriseerde melk wordt
betrokken van een elders gevestigde in-
richting, terwijl een der adressanten de-
ze tegen lagere prijs wil leveren.

Bron: De Gorkumer 1936-07-01

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 28/12/1934; p. 2/11
Melkinrichting „Pasteur”, E. J. DIJKSMA, Bornsteeg
p. f. Boter, Kaas en Eieren, Fijne Vleeschwaren.

Nieuw adres Bornsteeg 16

Nieuwe Gorinchemsche Courant, 18/07/1934; p. 6/10
KETEL TE WATER.
Bij werkzaamheden in de oude melkfabriek
van de fa. Pasteur op de Langendijk alhier
is een ketting gebroken door middel waarvan
een groote stoomketel van ca. 4 ton in een
motorboot geladen moest worden. De ketel
viel met een luide plons in het water, doch
kon, daar het gevaarte bleef drijven spoedig
weer omhooggetakeld worden.
Gelukkig kwamen geen persoonlijke onge-
lukken voor.

**BEKENDMAKING.
HINDERWET.**

Burgemeester en wethouders van Gorinchem brengen ter kennis van de ingezetenen, dat op Donderdag 5 September 1940, des voormiddags ten 10 ure, op het Raadhuis gelegenheid zal worden gegeven tot het kenbaar maken hunne bezwaren, met betrekking tot het verzoek van E. J. Dijkema te Gorinchem om in het pand, Bornsteeg No. 18, bekend bij het kadaster in Sectie c, No. 3289, een stoomketel te plaatsen in zijn melkinrichting en dat inmiddels van het betreffende verzoek met de bijlagen ter gemeente-secretarie kan worden kennis genomen gedurende den tijd, dat zij voor het publiek geopend is.

Schriftelijk ingediende bezwaren hebben geen kracht, tenzij zij ter voormelde zitting mondeling worden bevestigd, terwijl zij, die als gemachtigde optreden, van 'n schriftelijke volmacht moeten zijn voorzien.

Gorinchem, 22 Augustus 1940.

Burgemeester en wethouders voornoemd,
de secretaris, de burgemeester,
M. D. VAN KEKEM, VAN RAPPARD.

Gorinchem, 5 October 1940.

De Burgemeester van Gorinchem.

VAN RAPPARD.

HINDERWET.

Burgemeester en Wethouders van Gorinchem brengen ter openbare kennis, dat zij hun beslissing op het verzoek van E. J. Dijkema te Gorinchem, om vergunning tot het oprichten van een stoomketel in zijn melkinrichting in het perceel Bornsteeg no. 18, kadastraal bekend sectie C no. 3289, hebben verdaagd.

Gorinchem, 5 October 1940.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,

De Secretaris:

De Burgemeester:

M. D. VAN KEKEM

VAN RAPPARD

Te koop gevraagd:

EEN MELKBAK,

inhoud circa 600 L., en een Centrifuge voor melkonderzoek, met bijbehoren, voor 6 of 8 proeven. Melkinrichting E. J. DIJKSMA, Bornsteeg 16—18 - Gorinchem. —

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 07/03/1949; p. 1

Herkozen

In de op 2 Maart j.l. in Hotel Voorspuyl gehouden vergadering van de vakgroep detailhandel in melk, boter, kaas en eieren werd onze stadgenoot de heer E. J. Dijkstra als voorzitter van de kring Alblasser- en Krimperwaard herkozen.

In deze functie, voorzitter melkverkopersvereniging, kom ik de naam Dijkstra ook tegen bij de melksanering en de vertrouwenscommissie hiervan in Gorinchem 1952 / 1953

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 22/07/1953; p. 1

Politie-varia

Naar aanleiding van het bericht in ons blad van Vrijdag 17 Juli j.l. betreffende het feit, dat de melkhandelaar E. J. D. alhier melk verkocht zou hebben boven uit de bus zonder in het bezit te zijn van een vergunning van de directeur Keuringsdienst Warennet en het beledigen van een agent van politie, merken wij op, dat hiermede niet bedoeld wordt de melkhandelaar E. J. Dijkstra alhier.

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 12/03/1954; p. 7/8

Nette Jongen gevraagd

Melkinrichting Dijkstra,
Bornsteeg 16

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 18/09/1957; p. 1

GOED NIEUWS voor de bewoners van de binnenstad!

Op vrijdag 20 september

heropenen wij de Zuivelwinkel

voorheen E. J. Dijkstra, Bornsteeg.



Behalve boter, kaas en eieren kan de huisvrouw hier een keus maken uit een rijke sortering melkproducten van hoge kwaliteit. Kom eens een kijkje nemen!

Verkoop alléén tegen contante betaling!

Coöp. Zuivelfabriek „Samenwerking“
GIESSENBURG

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 28/07/1987; p. 8/8

Enige en algemene kennisgeving

Met gevoelens van diep respect hebben wij op 24 juli 1987 afscheid genomen van

EGBERTUS JAN DIJKSMA

28 mei 1904

21 juli 1987

De familie

4206 AK Gorinchem
W. de Vries Robbéweg 3

Hollandsche Melkinrichting

Opgericht Kriekenmarkt B 349 een Melkinrichting

1886 1e eigenaar / oprichter R. Staal

[1888](#) 2e eigenaar M de Kuijper

[1900](#) 2e eigenaar M. Verheul

[1902](#) 3e eigenaar W. Roest blijft bestaan tot ca. 1950/'51 (laatste eigenaar C. W. Roest)

1986

Nieuwe Gorinchemsche Courant, 28/01/1886; p. 3/4

**HOLLANDSCHE
MELKINRICHTING.**

De ondergeteekende maakt aan zijne geëerde stadgenooten bekend dat van af **VRIJDAG 29 Januari** aanstaande is geopend de **HOLLANDSCHE MELKINRICHTING** alwaar verkrijgbaar wordt gesteld:

Zuivere verse Zoetemelk voor 10 Cent de Liter.
Karnemelk, zoover de voorraad strekt, 5 Cent de Liter.
Zoetemelk per glas 5 Cent.

Ook wordt bij bestelling de melk tweemaal daags versch aan huis bezorgd, door de geheele stad, zonder verhooging van prijs en stipt op tijd.
Des Zondags wordt alleen 's morgens rondgebracht en vervolgens na tien uur gesloten.

De Hollandsche Melkinrichting staat onder scheikundig beheer van den WelEdel zeer Geleerde Heer Dr. J. M. HIEBENDAAL, leeraar in de scheikunde aan de Hoogere Burgerschool alhier. De ondergeteekende beveelt zich minzaam aan, hopen de door eene prompte en nette bediening UwEd. gunst waardig te maken.

R. STAAL,
Kriekenmarkt, B 349, Gorinchem.

n), 02/01/1931; p. 3/10

E. J. Dijkma, Gorinchem.
enten, vrienden en bekenden een toe.

n), 14-08-1933 1/10

asteur", Gorinchem.
sch verkrijgbaar prima

VOLLE MELK-YOGHURT.
Een verfrissching na iederen maaltijd.
Neemt proef 10 cent per 1/2 flesch.

Hollandsche Melkinrichting.

Wegens de schaarschte van **MELK**,
is van af heden de prijs der onver-
valsche

ZOETEMELK 9 ct. per liter.

KARNEMELK 4 ct. per liter.

BOTER, als er voorraad is, 90 cts.
per $\frac{1}{2}$ kilo.

R. STAAL.

Wordt gevraagd
om dadelijk in dienst te treden, een
nette

LOOPKNECHT

aan de **MELKINRICHTING**, liefst
iemand van buiten. Zonder uitste-
kend bewijs van trouw en eerlijk
onnoodig zich aan te melden.

Adres R. STAAL Gorinchem.

KETEL TE WATER.

Bij werkzaamheden in de oude melkfabriek
van de fa. Pasteur op de Langendijk alhier
is een ketting gebroken door middel waarvan
een groote stoomketel van ca. 4 ton in een
motorboot geladen moest worden. De ketel
viel met een luide plons in het water, doch
kon, daar het gevaarte bleef drijven spoedig
weer omhooggetakeld worden.

Gelukkig kwamen geen persoonlijke onge-
lukken voor.

De Gorcumer, 08/08/1934; p. 4/8

VERPLAATST

van ROBBERSSTRAAT 18 (Woonhuis)
MOLENSTRAAT 54 (Bottelarij)

naar
Langendijk 57
(voorheen Pasteur)

Bierbottelarij en Limonadefabriek

Agentschap Gorcum
Heineken's Bieren

B. Nales

1916

Deze fabriek komt niet in Gorinchem maar in Arkel – Zie MAP Arkel



B E K E N D M A K I N G.

—
H I N D E R W E T .
—

Burgemeester en Wethouders van Gorinchem brengen ter kennis van de ingezetenen, dat op Vrijdag 7 October 1927, des voormiddags ten 10 ure, op het Raadhuis gelegenheid zal worden gegeven tot het kenbaar maken hunner bezwaren, met betrekking tot het verzoek van de

N.V. HANDEL-MAATSCHAPPIJ

„AMILKO”, alhier,

om op het perceel, gelegen aan den Wolpherenschen dijk, wijk E, ongen., bekend bij het kadaster in sectie B, no. 2220, een fabriek voor melkproducten te mogen oprichten;

en dat inmiddels van het betrekkelijk verzoek met de bijlagen ter gemeente-secretarie kan worden kennis genomen gedurende den tijd, dat zij voor het publiek geopend is.

Gorinchem, 23 September 1927.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
De Secretaris, De Burgemeester,
C. MATERS. VONKENBERG (l.-B.)



Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 1928-04-13;

Amilko, fabriek van gecondenseerde melk.

Gorcum is bevoorrecht met het bezit van een groote prachtige fabriek, waarin gecondenseerde melk vervaardigd wordt. Deze fabriek, die drie verdiepingen heeft, is gelegen hij de rivier, ten oosten van de Kalkzandsteenfabriek. Het interieur heeft een oppervlakte van 100 hij 40 M.

Het leidingwater werd te schraal gevonden; men heeft daarom vier wellen gegraven om water te verkrijgen; een watertoren is daarbij gebouwd.

Een breede flinke weg is van den Wolhherenschen dijk naar de fabriek aangelegd.

Een groot aantal arbeiders en meisjes zijn in het bedrijf werkzaam.

De fabriek is nog niet geheel gereed, de machines zijn echter geplaatst en worden nog afgewerkt. Voor proef is de fabriek in werking.

Een der bedrijfsleiders was zoo beleefd, ons de fabriek met de machines van de nieuwste Amerikaansche constructie te toonen. Zoodra alles gereed is, zal hij ons nogmaals uitnoodigen en zullen wij de finesses van het bedrijf vermelden. Wij vernamen, dat in één minuut 200 busjes met melk kunnen worden gevuld.

De machines worden gedreven met electriciteit, die door de fabriek zelf opgewekt wordt; het G. E. B. levert ook een kleine hoeveelheid.

Vanaf de rivier naar de fabriek is een haven gegraven.

Ons werd vertoond, dat zich in de machinekamer een aantal trechters bevindt, waardoor de steenkolen in de ovens kunnen gestort worden, zoodat er geen stokers meer noodig zijn. Verder zagen wij machines, om ijs te vervaardigen, prachtige werktuigen tot het schoonmaken van de busjes, de machines tot steriliseeren van melk, e.a.

De busjes worden automatisch door de fabriek vervoerd. De geproduceerde melk wordt verzonden naar Amerika, Azië, Zuid-Afrika en andere landen. Als de melk aankomt, wordt zij in een laboratorium scheikundig onderzocht.

BEKENDMAKING.

Burgemeester en Wethouders van Gorinchem, brengen ter kennis van de ingezetenen, dat de beslissing op het verzoek van de N.V. Handel-Mij. „AMILKO”, alhier, om vergunning tot uitbreiding van haar fabriek voor melkproducten, staande aan den Wolpherenschen dijk wijk E, ongen., Sectie B no. 2227, is verdaagd.

Gorinchem, 19 April 1928.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
De Secretaris, *De Burgemeester,*
C. MATERS. G. KOOTSTRA.



Nieuwe fabriek

Sedert eenigen tijd bezit Gorcum een nieuw bedrijf in de fabriek van gecondenseerde melk: Amilko. Het bedrijf wordt geëxploiteerd door een internationale combinatie. De zaak is royaal opgezet. Een fabriek met niet minder dan 40 x 100 M. oppervlakte, een eigen waterbedrijf, eigen electriciteitsbedrijf, enz. De nieuwste machines zijn er in werking. Er kunnen als het bedrijf op volle kracht werkt per minuut 200 busjes melk gevuld worden. Van den Wolferenschen dijk af is een breede toegangsweg aangelegd, terwijl van de rivierzijde een haven is gegraven, die de export vergemakkelijkt. De geproduceerde melk wordt verzonden naar Amerika, Azië, Zuid-Afrika, kortom de geheele wereld door. De veehouders vinden in deze fabriek een nieuw afzetgebied. Op bovenstaande foto ziet men slechts een gedeelte der fabriek, die aan heel wat menschen werk verschaft.

Nieuwe Gorinchemsche Courant, 23/01/1929; p. 1/4

GEMEENTERAADS ZITTING VAN GORINCHEM

gehouden op Vrijdag 18 Januari 1929.

Alle raadsleden zijn tegenwoordig, wanneer zich de voorzitter, de heer G. Kootstra, burgemeester, als volgt tot de aanwezigen wendt: *Mevrouw en Mijneheeren!*

Alvorens een aanvang te maken met onze werkzaamheden, waarvoor ik u heden ter vergadering bijeen geroepen heb, vraag ik een oogenblik uw aandacht voor Gorcum's economische en financieele positie gedurende het jaar 1928.

Het aantal inwoners der gemeente vermeerderde met 95 en bedroeg op 1 Januari j.l. 13748.

Ook de fabriek van Melkproducten „Amilko” heeft een gunstig resultaat te boeken. Zij verschaft aan 60 werknemers arbeid. Zij heeft verschillende belangrijke uitbreidingen op haar programma staan, die, wanneer ze uitgevoerd worden, een grooter aantal personen aan werk zullen helpen.

Nieuwsblad 29/03/1929; p. 1/14

Steeds **gratis af te halen**
SINTELS
voor ophooging of andere doeleinden, bij
N.V. „AMILKO”, Fabriek van Melk-
producten, Gorinchem.

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 22/11/1929; p.

Goed afgelopen.

Van een met melkbussen geladen vrachtauto, bestuurd door A. L. te Beusichem, bestemd voor de fabriek „Amilko”, brak Woensdagochtend op de Hoogstraat alhier de achteras, waardoor de wagen gedeeltelijk kantelde.

De melkbussen werden op een andere auto overgeladen, terwijl het verkeer geen stagnatie ondervond.

Persoonlijke ongelukken hadden niet plaats.

1930

Nieuwe Gorinchemsche Courant, 16/04/1930; p. 2/4

BEKENDMAKING.

Burgemeester en Wethouders van Gorinchem brengen ter openbare kennis van de ingezetenen, dat de beslissing op het verzoek van de N.V. Handelsmaatschappij „AMILKO”, alhier, om vergunning tot uitbreiding van haar fabriek en het daarin plaatsen van een steriliseerketel en een electromotor van 5 P.K., op het perceel wijk E, ongen., kadastraal bekend in sectie B, no. 2235, is verdaagd.

Gorinchem, 14 April 1930.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
De Secretaris, De Burgemeester,
M. D. VAN KEKEM l.s. S. BIEGEL l.b.

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 30/05/1930; p. 3/10

Gevraagd door „AMILKO N.V.”, Melkproductenfabriek te Gorinchem.

MEISJES,

liefst 16 jaar of ouder.

Aanmelding ten kantore der fabriek.

Eén van de vele personeel advertenties!

1931

Nieuwe Gorinchemsche Courant, 04/02/1931; p. 1/4

Gemeentelijk overzicht

Het jaar 1930 was voor de fabriek van melkproducten, „Amilko” in alle opzichten gunstig te noemen.

De productie nam in vergelijking met 1929 met 50% toe.

Er werd een nieuwe blikfabriek, met de meest moderne machines aangebouwd, waardoor de blikken busjes niet meer uit het buitenland behoeven te worden betrokken en een 50-tal arbeiders een nieuw bestaan vonden.

Ook de fabriek van melkproducten werd belangrijk vergroot. Wanneer het bedrijf in vol seizoen werkt bedraagt het aantal arbeiders(sters) 120.

Verwacht wordt dat het personeel in het voorjaar met een 25-tal arbeiders zal kunnen worden uitgebreid.

1932

Nieuwe Gorinchemsche Courant, 26/03/1932; p. 3/4

Voor direct gevraagd

eenige flinke Meisjes.

Aanmelden: „AMILCO“, Dordtschendijk.

Soms werd Amilko geschreven met een C (Amilco)

1934

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 15/06/1934; p.

Ontslag bij Amilko.

In verband met contingentteering van uitvoer naar Engeland, tengevolge waarvan een overproductie ontstond, is dezer dagen ontslag aan gezegd aan een 15-tal arbeiders van de N.V. Amilko, fabriek voor gecondenseerde melk.

1940

De Gorcumer, 08/05/1940; p. 7/12

ONTSLAG BIJ AMILKO.

Tengevolge van de verminderde exportmogelijkheden in verband met den internationalen toestand zijn bij Amilko 45 werklieden ontslagen.

De 5 Rivieren, 09/05/1940; p. 3/14

ONTSLAG.

Aan een 40-tal werklieden, werkzaam bij de N.V. Amilko, alhier, is Zaterdag j.l. wegens onvoldoenden blikaanvoer ontslag aangezegd.

Nieuwe Gorinchemsche Courant, 16/10/1940;



HINDERWET.

Burgemeester en Wethouders van Gorinchem brengen ter kennis van de ingezetenen, dat op Maandag 28 October 1940 des voormiddags ten 10 ure, op het raadhuis gelegenheid zal worden gegeven tot het kenbaar maken hunner bezwaren, met betrekking tot het verzoek van de Amilko N.V. alhier om in het pand Balistraat no. 1, bekend bij het kadaster in Sectie B, no. 2235, haar fabriek uit te breiden met een kaasmakerij en daarvoor eenige electro-motoren te plaatsen.

En dat inmiddels van het betreffende verzoek met de bijlagen ter gemeente-secretarie kan worden kennis genomen gedurende den tijd, dat zij voor het publiek geopend is.

Schriftelijk ingediende bezwaren hebben geen kracht, tenzij zij ter voormelde zitting mondeling worden bevestigd, terwijl zij, die als gemachtigde optreden, van een schriftelijke volmacht moeten zijn voorzien.

Gorinchem, 14 October 1940.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
De Secretaris, De Burgemeester,
M. D. VAN KEKEM. VAN RAPPARD.

Nieuwe Gorinchemsche Courant, 02/11/1940; p. 5

— De heer Abr. van Andel is benoemd tot 1e kaasmaker aan de N.V. Amilko te Gorinchem. Hij genoot zijn opleiding aan de Coöp. Zuivelfabriek Altena te Nieuwendijk.

Nieuwe Gorinchemsche Courant, 19/11/1940; p. 3

Hinderwet

Burgemeester en Wethouders van Gorinchem brengen ter openbare kennis, dat door hen op 12 November 1940 aan de Amilko N.V. en hare rechtverkrijgenden ingevolge de Hinderwet vergunning is verleend om op het perceel Balistraat no. 1, bekend bij het kadaster in Sectie B, No. 2235, haar melkconservenfabriek uit te breiden met een kaasmakerij en daarvoor eenige electro-motoren te plaatsen.

Gorinchem, 18 November 1940.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
De Secretaris, De Burgemeester,
M. D. VAN KEKEM. VAN RAPPARD.

De Partisaan, 20/12/1945; p. 1/2

SCHELLUINEN. Na verscheidene besprekingen gevoerd te hebben met bevoegde instanties, besloten de veehouders alhier, in een vergadering, welke Zaterdag 15 Dec. in café de Bruijn gehouden werd, om met ingang van Maandag 17 Dec. geen melk meer aan de N.V. „Amilko” te leveren.

Dat dit besluit ernst is, bleek Maandagmorgen wel toen de melkrijder weer onverrichter zake naar de fabriek terug moest keren en de melk bij de veehouders bleef.

De Partisaan, 25/12/1945; p. 3/8

Melkstaking in Schelluinen opgeheven

Sinds 19 December wordt de melk weer geleverd. Toch is er door deze staking wel iets veranderd. De melk wordt nu op de fabriek ontvangen door de C.C.D., die controle zullen houden op het vetgehalte en het aantal kilo's geleverde melk.

De C.C.D. zal een zeer nauwkeurig onderzoek instellen naar de gebeurtenissen op de fabriek en de klachten der Schelluinse veehouders.

Voor deze zaak zijn er C.C.D. ambtenaren van de B.Z. uit Gouda overgekomen, die bij elke veehouder om inlichtingen zullen gaan. Ook is er een accountant-onderzoek gelast over de boekhouding van de N.V. „Amilko”. Mocht blijken, dat de boeren in de oorlogsjaren te kort zijn gedaan, dan zal dit tekort alsnog uitbetaald worden.

Tussen de werktijden is de fabriek verzegeld.

1946

De Partisaan, 05/01/1946; p. 3/4

Bij **AMILKO N.V. GORINCHEM** kunnen geplaatst worden:

Een electricien-bankwerker
Een stoker
Een jongste bediende

leeftijd pl.m. 16 jaar

Schriftelijke sollicitaties worden ingewacht ten kantore der fabriek

De Partisaan, 12/01/1946; p. 3/4

Gevraagd:

Enige jonge mannen

voor fabriekswerkzaamheden

AMILKO N.V. Gorinchem

Wegens dienstneming in het Ned leger van den tegenwoordige
voor terstond gevraagd een

2e controleur

bekend met laboratoriumwerk op zuivelfabriek.

Voor kantoor gevraagd;

- Aankomende bediende
- Jongste bediende (m) 16 of 17 jaar

Sollicitaties te richten aan

AMILKO N.V. Gorinchem

1947

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 23/07/1947; p. 4

Door elektrische stroom gedood

Maandagmiddag omstreeks 5 uur heeft er op de melkfabriek Amilko een ongeval plaats gevonden met dodelijk afloop.

De 19-jarige P. H. D. uit Arkel was belast met het schoonmaken van een melktank. In deze tank was een lamp stuk. Hij heeft deze blijkbaar willen repareren, met het noodlottig gevolg, dat hij in aanraking kwam met de elektrische stroom. Zijn mede-arbeiders vonden hem en onmiddellijk werden doktoren gewaarschuwd. Dr. N. H. D. Schöyer was spoedig ter plaatse en alhoewel nog werd getracht de levensgeesten op te wekken, kon helaas genoemde arts niet anders dan de dood constateren.

1949

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 02/11/1949; p. 1

Uitstapje personeel Amilko N.V.

Dinsdag en Donderdag maakte het personeel van Amilko N.V. in twee groepen per autobus een uitstapje naar Amsterdam. Dinsdagmorgen werd via Soestdijk en Hilversum naar Schiphol gereden, waar onder deskundige rondleiding hangars, vliegtuigen, enz. werden bezichtigd.

Vandaar ging het gezelschap naar Amsterdam, waar de lunch werd gebruikt. Hierna volgde de zeer interessante boottocht door de Amsterdamse grachten en havens.

Na anderhalf uur „vrijaf” werd gedineerd, daarna vertrok men naar Carré voor het bijwonen van de Intern. IJsrevue.

Tegen één uur 's nachts was men weer in Gorinchem terug.

Donderdag ging de tweede groep op stap. In verband met het minder gunstige weer werd inplaats van Schiphol het aquarium bezocht. Voor het overige was het programma als op Dinsdag.

Op beide dagen waren de deelnemers zonder uitzondering hoogst voldaan over 't zeer geslaagde uitstapje.

1950

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 10/05/1950; p.

HINDERWET

Burgemeester en Wethouders van Gorinchem brengen ter kennis van de ingezetenen, dat op Woensdag 24 Mei 1950 des voormiddags ten 10 ure, op het Raadhuis gelegenheid zal worden gegeven tot het kenbaar maken hunner bezwaren, met betrekking tot het verzoeken van Amilko N.V. te Gorinchem, om in het pand Balistraat no. 1, bekend bij het kadaster in Sectie B no. 2295, een luchtdrukinstallatie, gedreven door een electromotor van 7½ P.K., te plaatsen ter vervanging van de bestaande installatie en dat inmiddels van het betrekkelijk verzoek met de bijlagen ter gemeente-secretarie kan worden kennis genomen gedurende de tijd, dat zij voor het publiek geopend is.

Schriftelijk ingediende bezwaren hebben geen kracht, tenzij zij ter voormelde zitting mondeling worden bevestigd, terwijl zij, die als gemachtigde optreden, van een schriftelijke volmacht moeten zijn voorzien.

Gorinchem, 10 Mei 1950

Burgemeester en Wethouders voornoemd,	
De Secretaris,	De Burgemeester,
M. D. van Kekem	Van Rappard

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 01/09/1950;

Ongeval op de Amilko

Woensdagmiddag om half twee heeft er op de Melkfabriek „Amilko” een ongeval plaats gevonden, waarbij de 21 jarige fabrieksarbeider J. B. alhier, aan beide handen ernstige brandwonden opliep. Genoemde werkmans was bezig met het schoonmaken van een lager, waarbij hij benzine gebruikte. Door het doorbranden van een zekering, ging het licht in de fabriek uit en vermoedelijk heeft hij nu met een sigarenaansteker willen bijlichten, waardoor zijn armen vlam vatten. Dokter J. T. Zwaan heeft het slachtoffer verbonden.

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 06/12/1950; p. 3

Hinderwet

Burgemeester en Wethouders van Gorinchem brengen ter openbare kennis dat op Donderdag 21 December 1950, des voormiddags te 10 uur, op het Raadhuis gelegenheid zal worden gegeven tot het kenbaar maken hunner bezwaren, met betrekking tot het verzoek van Amilko N.V. te Gorinchem om in het pand, Balistraat no. 1, bekend bij het kadaster in Sectie B no. 2295, haar fabriek voor gecondenseerde melk uit te breiden door het plaatsen van een bussenreiniger en twee bussentransportbanen, gedreven door diverse electromotoren, ter vervanging van de bestaande installaties en dat inmiddels van het betrekkelijk verzoek met de bijlagen ter gemeente-secretarie kan worden kennis genomen gedurende de tijd, dat zij voor het publiek geopend is.

Schriftelijk ingediende bezwaren hebben geen kracht, tenzij zij ter voormelde zitting mondeling worden bevestigd, terwijl zij, die als gemachtigde optreden, van een schriftelijke, gezegelde volmacht moeten zijn voorzien.

Gorinchem, 7 December 1950.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,	
De Secretaris,	De Burgemeester,
M. D. van Kekem	van Rappard

Excursie bij „Amilko” N.V.

Reeds enkele dagen aanéén hadden wij autobussen met grote gezelschappen opgemerkt bij „Amilko” N.V. alhier.

Na informatie werd ons medegedeeld dat dit een excursie betrof van de melkleveranciers van haar fabriek te Meerkerk.

Na rondleiding door de melk- en blikfabriek werd de deelnemers een kopje koffie aangeboden en gaf de directeur, de heer Overdijk, een technische uiteenzetting van de verschillende werkmethodes in het bedrijf. Vervolgens gaf de directeur van de afd. Meerkerk, de heer v. d. Heiden, nog enkele raadgevingen omtrent de melkwinning en melkbehandeling op de boerderij, dit vooral met het oog op de komende bepalingen voor een betaling van de melk naar kwaliteit, welke regeling van Overheidswege door het gehele land zal worden ingevoerd.

Een hartelijk applaus na beide sprekers was wel een bewijs van het geslaagd zijn van deze excursie, waarin de melkveehouder/leverancier korter en ongebonden bij de fabriek werd gebracht waaraan hij zijn melk levert.

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 1951-12-07;

Personeelsavond Amilko N.V.

Zaterdagavond hield de personeelsvereniging van de N.V. Amilko een feestavond in het Parochiehuys. De avond werd geopend door de voorzitter der vereniging, de heer Terlouw, die alle aanwezigen hartelijk welkom heette, in het bijzonder de directie en enkele genodigden van het hoofdkantoor in Rotterdam.

In het kort zette hij het doel der vereniging uiteen en deed een beroep op alle leden om ook in de toekomst eensgezind achter het bestuur te blijven staan, teneinde de onderlinge vriendschapsbanden zowel als de banden met de directie te verstevigen, wat uiteindelijk ten goede zal komen aan het gehele bedrijf.

Daarna kwam het gezelschap „De Zonnekloppers” uit Schelluinen op de planken, dat onder regie van de heer Blommaard opvoerde de klucht in 3 bedrijven „Een vriend komt over”.

Dit stuk werd zeer verdienstelijk en vlot gespeeld en dat het door het publiek werd gewaardeerd bleek wel uit het daverend applaus dat na ieder bedrijf opklonk in de zaal.

Na het laatste bedrijf werden de heer Blommaard en zijn gezelschap hartelijk dank gezegd voor hun medewerking. Zij mochten uit handen van de voorzitter een prachtige taart ontvangen.

Daarna hield de directeur, de heer Overdijk, een kernachtige speech, waarin hij de waardering van de directie voor het streven der vereniging naar voren bracht en zoveel mogelijk steun toezegde.

Na het houden van een verloting, waarvoor o.a. door de directie prachtige prijzen beschikbaar waren gesteld, werd deze mooie avond besloten met een zeer geanimeerd bal onder de prettige leiding van de heer Akkerman en met medewerking van het bekende dansorkest „The Hot Shakers”.

Feestavond Amilko N.V.

Zaterdagavond organiseerde de personeelsvereniging „Amilko” een feestavond in het Parochie-huis. De voorzitter, de heer Terlouw, heette in zijn openingswoord allen hartelijk welkom, in het bijzonder de genodigden en betreurde het, dat de directeur, de heer Overdijk, door ziekte verhin-derd was deze avond bij te wonen.

Het gevarieerde programma bracht o.a. het bekende amateursensemble „Musiquette”, uit Har-dinxveld met „klein vrij en blij” en „De Wilco's” met als hoogtepunt de bekende amateur goo-chelaar Nannenbergh uit Rotterdam. Wat deze goochelaar vertoonde grenst aan het ongelooflijke, terwijl bovendien zijn conference tijdens zijn optreden viel te loven.

Het was wel een zeer gelukkige greep geweest om deze heer uit te nodigen hier op te treden. Het publiek bracht hem dan ook een ware ovatie. Ook voor het optreden van Musiquette met klein „Vrij en Blij” en de Wilco's kunnen wij niets dan lof laten horen.

Als hoogtepunt uit dit programma noemen wij Florentinische Nächte. Vooral de manier waarop dit gebracht werd, was bijzonder.

Verder viel vooral het pianospel van de leider van dit ensemble op.

Na afloop van dit programma werden de medewerkers hartelijk bedankt voor hetgeen zij ge-bracht hadden, waarbij aan de dames van „Klein Vrij en Blij” bloemen en aan de heer Nannen-bergh een kleine attentie in de vorm van sigaretten en zoutebollen overhandigd werd. Daarna volgde het bal met medewerking van de Hotsakers.

Dat dit bal bijzonder gezellig verliep was naast de prima balmuziek te danken aan de leiding van de heer A. Akkerman, die precies aanvulde, wat de juiste manier was om de aanwezigen in de stemming te brengen.

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 25/06/1952; p. 2

HOORNAAR

Plattelandsvrouwen op excursie. De Ned. Bond van Plattelandsvrouwen, afd. Hoornaar, bracht een bezoek aan de Amilko N.V. te Gorinchem. Onder deskundige leiding, die alles op prettige en duidelijke wijze uiteenzette, werd een zeer interessante en leerzame rondgang door de fabriek gemaakt.

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 11/08/1952; p.

Amilko voetbalde tegen de Spoorwegen

Donderdag werd op het terrein van de B.V. „Indië” een voetbalwedstrijd gespeeld tussen een elftal van de Amilko en de S.S.G.” (Sport- vereniging Spoorwegen Gorinchem).

Na een prettig gespeelde wedstrijd won Amilko met 4-1. Ondanks het verlies van S.S.G. belooft deze pas opgerichte Spoorweg- Sportvereniging een goede toekomst.

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 04/02/1953; p. 5

Een mooi besluit

De Personeelsvereniging van de Amilko, die een bedrag van f 200,— had gereserveerd voor het houden van een feestavond volgende week, heeft dit bedrag ter beschikking van het Nationale Rampenfonds gesteld.

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 04/03/1953; p. 1/6

Jubilea

Op 2 Maart waren vijf employé's 25 jaar in dienst van de N.V. Amilko alhier, t.w. de heren C. van Andel, H. Bezemer, P. Grueters, D. Re-soort en G. v. d. Wal. Des morgens werden de jubilarissen, vergezeld van hun echtgenoten, ontvangen ten kantore der N.V., waar zij werden toegesproken door de Directeur, die hen namens de Directie een gouden horloge aanbod.

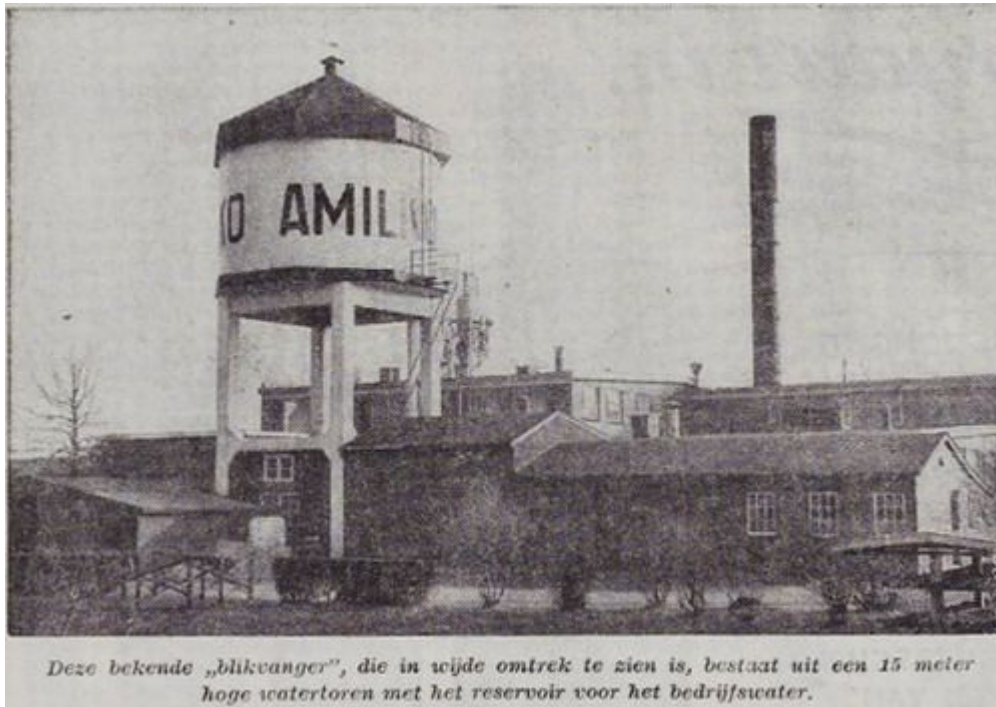
Hierna volgden toespraken van de Hoofd-Directeur en door de voorzitters van de Fabriekskern en van de Personeelsvereniging, waarbij bloemen en cadeaux aangeboden werden, waarna de jubilarissen dankten voor de toespraken en geschenken.

Na afloop werd nog enige tijd gezamenlijk doorgebracht.

06/03/1953; p. 1/8

Op 2 Maart waren er niet 5 maar 6 jubilarissen bij de N.V. Amilko. Naar wij thans vernemen herdacht ook de heer H. Rietveld dit feit.

MELK van de koe naar het blik ***Amilko* N.V. 25 jaar in Gorinchem**



Wie kent niet de ronde witte tank, daar aan de Dordtse dijk, met de grote letters „*Amilko*” er op. Wie heeft die blikvanger nooit gezien, van de rivier, van de dijk, uit de trein, van de rijksweg, kortom, van grote afstand ontwaart men dit herkenningsteken, dat zo typerend is voor Gorinchem.

Maar wie weet er iets meer van, dan dat in dit grote bedrijf melk verwerkt wordt en dat er van die „leuke” blikjes vandaan komen?

Het zullen er niet veel zijn, en dat is begrijpelijk. Het bedrijf van de *Amilko* heeft feitelijk niet veel met Gorinchem uitstaande. De gehele productie is bestemd voor export, dus men kent het product hier niet. Wie het wel kennen, dat zijn de veehouders, want van hen komt immers de melk, die daar verwerkt wordt tot gecondenseerde melk in blik. Morgen bestaat dit bedrijf 25 jaar en naar aanleiding daarvan hebben we de directeur, de heer H. Overdijk, bereid gevonden met ons een rondwandeling door de diverse fabrieksafdelingen te maken.

Gespecialiseerd op „Evaporated Milk”

Bij onze rondgang bleek duidelijk, dat het gehele accent gelegd is op specialisatie. Deze typische Amerikaanse werkwijze is zeer voordelig en men kan dan ook de hoogste eisen aan ‘t product stellen. Daarbij wordt ‘t eindresultaat vele malen gecontroleerd en ook alle tussenstadia zijn aan een strenge controle onderhevig.

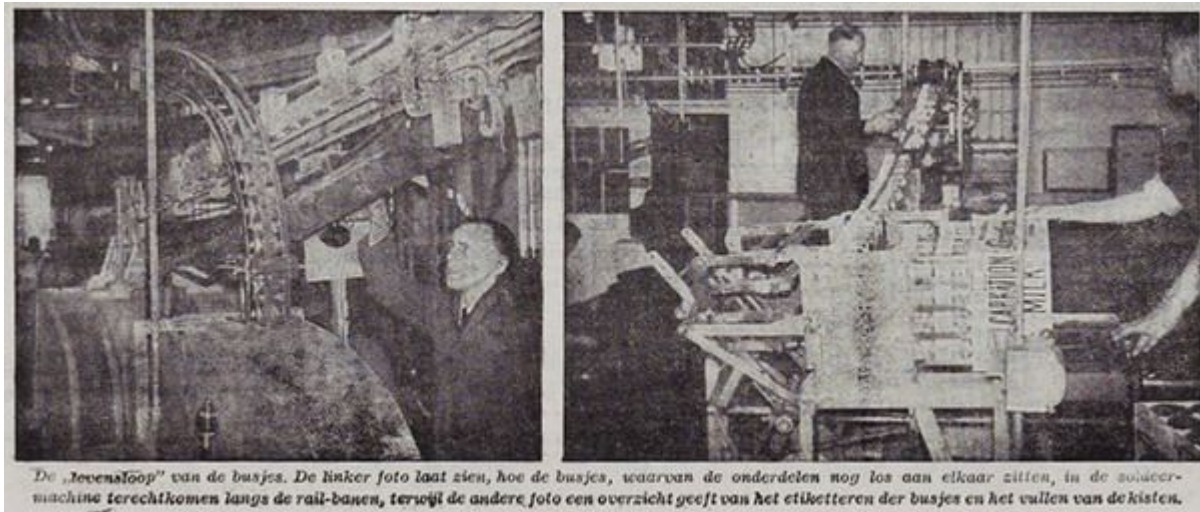
Er zijn in ons land vier fabrieken van de *Amilko*, waarvan de hoofddirectie in Rotterdam zetelt. In Gorinchem wordt uitsluitend de z.g. evaporated milk, dat is eigenlijk ingedikte melk, gemaakt. Het bedrijf in **Schoonhoven** levert alleen gesuikerde gecondenseerde melk. In **Tricht** heeft men zich toegelegd op het verwerken van melk tot melkpoeder, terwijl de fabriek in **Meerkerk** zich

gespecialiseerd heeft op kaas. Dit is echter het enige bedrijf, dat ook nog consumptiemelk aflevert.

De moedermaatschappij is de *Carnation Comp.* te Los Angeles, doch de *Amilko N.V.* kan als een zuiver Nederlandse dochtermaatschappij worden beschouwd. De maatschappij in Amerika behartigt echter de gehele verkoop van de producten en de Nederlandse fabrieken leveren die af. Niet alleen Nederland kent zulk een organisatie, doch deze is ook in verschillende andere landen, verdeeld over de gehele wereld te vinden.

Busjes, busjes, alsmaar busjes

„Zullen we dan eerst maar de blikfabriek gaan bekijken?” en binnen enige ogenblikken bevonden wij ons temidden van duizenden busjes, die over onze hoofden langs speciale draadbaantjes en tussen railsjes doorliepen, van beneden naar boven, van boven naar beneden, langs ons heen, door trechters, over vlammetjes, door persen en andere machines, kortom het was een gewirwar van busjes wat er te zien was.



Natuurlijk zit er lijn in al dat gewriemel, maar op het eerste gezicht wordt men gegrepen door de veelheid van al dat gerinkel en gerol van deze ronde blikjes. Gaan we echter de gangen van deze blikjes na, dan ontdekken we, dat uit dunne platen blik eerst de hoofdvormen worden gestansd. De bodempjes en dekseltjes vallen in aparte bakken, waaruit ze verder per transportband worden doorgevoerd naar de machines, die ze straks op de busjes persen. Het lichaam van de busjes wordt rondgezet, dichtgesoldeerd en daarna ontmoeten deze de bodempjes en dekseltjes om gedrieën een busje te gaan vormen. Bodem en deksel worden ook weer dichtgesoldeerd en het busje is klaar om gevuld te worden.

Daar de blikfabriek te Gorincheni tevens de busjes voor het Schoonhovense bedrijf maakt, is er dus werk genoeg en zo zagen we verschillende maten van deze blikjes over ons heen wandelen. Buiten stond al een grote moderne vrachtwagen gereed om de busjes voor Schoonhoven op te vangen. De busjes kwamen over een rails naar buiten en werden zo in de wagen opgevangen.

Alles is op goede kwaliteit en grote snelheid afgestemd. Natuurlijk hebben we ook bakken vol met de beroemde blikjes, waarmee de jeugd zo gaarne speelt, gezien, maar deze worden niet meer afgegeven, daar er verschillende moeilijkheden mee zijn ondervonden.

Hebben de busjes aldus hun weg afgelegd, dan komen ze in een magazijn terecht waar ze in enorme hoeveelheden worden opgestapeld om daar te wachten, totdat men hen nodig heeft om gevuld te worden met de gecondenseerde melk en zo hun weg verder te vervolgen naar alle delen van de wereld.

De weg van de melk

We troffen het, dat juist grote hoeveelheden melk werden aangevoerd. De grote melkbussen werden ook weer op een transportband gezet, kwamen bij de man terecht, die de bussen leeggooit, de hoeveelheid werd gewogen, voor de bepaling van het vetgehalte, dat in een eigen laboratorium geschiedt volgens het dr Gerber-systeem, werden monsters getrokken en vervolgens ging de melk naar de grote ketels, om gecondenseerd te worden. Door een ruitje konden wij in het inwendige kijken en zagen daar een borrelende massa kokende melk. Vandaar gaat de melk via een apparaat, dat de vetdeeltjes breekt, waardoor roomvorming in de busjes voorkomen wordt, naar de koeler en bij zeer lage temperatuur komt de melk uiteindelijk terecht in vier enorme verzameltanks. Van hieruit wordt het product gevoerd naar de vulmachines, waar de blikken busjes weer staan te wachten om gevuld te worden.

Ook hier duizelt het ons enigszins, want het is weer allemaal busjes, wat de klok slaat. Van het vullen ziet men weinig. Alles gaat geheel automatisch en als de busjes een rondgang hebben gemaakt op een draaiende schijf, dan zijn ze gevuld en is het gietgaatje dichtgesoldeerd. Ook hier is, evenals in de blikfabriek, weer een controle op de busjes en op het vullen daarvan. Op vernuftige wijze is de machine zodanig geconstrueerd, dat niet goed gevulde of gesoldeerde busjes worden uitgeworpen en in een afvalbak terecht komen.

Nu worden de gevulde busjes voor enige tijd geborgen in een magazijn waar de temperatuur op een bepaalde warmte wordt gehouden. Worden na die tijd geen fouten ontdekt, dan kunnen de busjes verzonden worden en staat men er borg voor, dat zij goed blijven voor onbepaalde tijd.

Nadat we in grote trekken dit gehele productieproces hadden gadegeslagen en ons hadden verwonderd over de grote efficiency, die hierbij betracht wordt, bracht de directeur ons naar het ketelhuis, waar de grote roodgloeiende vuren voor de nodige stoom zorgen, die bij het proces nodig is. Een kijkje in een ander laboratorium gaf ons de overtuiging, dat de controle op velerlei manier toegepast wordt

25 jaar in Gorinchem

Een machine zorgt er weer voor, dat de busjes van een wikkel worden voorzien en zoals in de kop van dit artikel staat afgebeeld, komen de busjes uiteindelijk te voorschijn. Nu worden ze in kisten, die ook weer in deze fabriek automatisch in elkaar gezet worden, gedaan, enige bandijzers zorgen er voor dat de kisten niet meer open kunnen gaan, en zo kunnen de kisten over de lopende band naar het schip gevoerd worden, dat in de eigen haven, die direct op de Merwede uitmondt, waar ze door vaardige handen keurig gestuwd worden. De route is nu naar Rotterdam, waar ze in de zeeschepen worden overgeladen om naar alle delen van de wereld gebracht te worden.

Morgen, we schreven het reeds, zal dan het tijdstip er zijn, dat de fabriek te Gorinchem 25 jaar bestaat. In November 1927 is met de bouw begonnen en op 28 Maart 1928 kon de handle overgehaald worden om de fabriek te laten werken. Dit feit wordt morgen echter in intieme kring herdacht. Dan zal een kleine plechtigheid plaats vinden, die deze afgelegde periode van 25 jaren hard werken zal symboliseren en dan gaat men vol moed de toekomst tegemoet.

Personeel van *Amilko* N.V. bood tegeltableau aan

Ter gelegenheid van het 25-jarig bestaan van *Amilko* N.V. te Gorinchem vond een kleine plechtigheid plaats rond het aanbieden van een tegeltableau door het gezamenlijke personeel.

Om 11 uur Zaterdagochtend was het personeel daartoe met de hoofddirecteur, de heer H. J. van Oosten uit Rotterdam, het hoofd van de administratie te Rotterdam de heer J. Montijn, een vertegenwoordiger van de *Carnation Comp.* te Los Angeles Mr. Taliaferro en de directeur van de Gorcumse fabriek de heer M. Overdijk met hun dames, verzameld in en bij de hal, waar het tableau een plaats in de muur heeft gekregen.

Ceremoniemeester A. W. Bos heette allen welkom, waarna de heer G. C. Terlouw namens de personeelsvereniging gelukwensen bracht aan de directie. Hij sprak een woord van waardering omtrent de geest en de samenwerking, zoals die op de fabriek heerst en hoopte, dat deze het bedrijf tot groter bloei zouden brengen, niet alleen in het belang van de werkgever, maar ook in dat van de werknemer. Hij hoopte, dat bij een volgend jubileum een kantine of recreatiezaal ter beschikking zou zijn, waar zulk een plechtigheid beter gehouden kan worden. De directie overhandigde hij een fraaie mand bloemen.

Namens de kern en het gehele personeel wenste de heer J. H. van Maaswaal de directie geluk met het bereiken van deze mijlpaal, waarna de heer F. Blom overging tot het aanbieden van het tableau. Als degene, die het langst in dienst is gaf hij een overzicht van het verloop van de afgelopen 25 jaren en momoreerde hoe het bedrijf is gebouwd op een terrein, dat toen alleen nog maar bestond uit griend- en rietland. Binnen 6 maanden, nadat met de bouw was begonnen, kon reeds de eerste melk aangevoerd en verwerkt worden en dat is een zeer korte tijd. De oorlog heeft ingrijpende veranderingen met zich meegebracht, waardoor men overging tot het maken van kaas, boter, ingedikte wei en caseïne, alsmede consumptiemelk voor de stad Gorinchem. Na de oorlog zijn vele moderniseringën ingevoerd.

Hierna ging de heer Blom over tot het aanbieden van het tableau en daartoe trok de jongste werknemer een gordijn weg.

De tegels zijn vervaardigd bij Goedewaagen te Gouda, waar ook van een schets een uitgewerkt ontwerp werd gemaakt, voorstellende een overzicht van het fabriekscomplex, waarbij handel wetenschap en arbeid gesymboliseerd zijn. Bovenin prijkt het Gorcumse wapen naast de *Carnation*-bloem, de anjer.

De heer Overdijk aanvaardde in grote dank dit fraaie geschenk, dat alle verwachtingen had overtroffen. Ook hij hoopte, dat de goede samenwerking tussen directie en personeel bestendig zou blijven, tot heil van het bedrijf en van de stad Gorinchem.

Na de heer Taliaferro in het Engels te hebben toegesproken, hem dank brengend voor zijn aanwezigheid en hopende, dat deze aan onze Amerikaanse vrienden zou vertellen, wat hier is geschied, dankte de heer Overdijk speciaal nog de heren Bos en Blom voor hun grote werk in die 25 jaren.

Namens de hoofddirectie dankte de heer Van Oosten voor de geste van het personeel en sprak er zijn voldoening over uit, dat het bedrijf thans meer en meer Hollands gaat worden.

Nadat de heer Bos alle sprekers had dank gebracht voor hun toespraken, werd aan het personeel de gelegenheid geboden het tableau van nabij te bezichtigen.

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 1953-04-18;². (Zie bij 1955-04-08)

Gorinchem, Jubilea

Vrijdag waren er bij *Amilko* N.V. twee jubilarissen, n.l. de heer M. Sterk, bedrijfsleider blikfabriek en de heer E. Kleppers, voorman bij de soldeermachine, die beiden 25 jaar in dienst van deze N.V. waren.

Op kantoor werden beiden toegesproken door de heren H. J. van Oosten en S. de Jong, directeurs van *Amilko* N.V. te Rotterdam en door de heer A. den Hollander, directeur van de Gorcumse fabriek

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 1953-05-15;

Gorinchem *Amilko*, Jubileum

Vrijdag herdacht de heer A. Korte alhier, dat hij 25 jaar geleden als condeseur in dienst trad bij *Amilko* N.V. De jubilaris met zijn vrouw werden ontvangen op het privé-kantoor waar de heer H. Overdijk, directeur van de fabriek, de jubilaris toesprak en hem een gouden armbandhorloge overhandigde, terwijl mevr. Korte bloemen in ontvangst mocht nemen.

Namens de personeelsvereniging voerde de heer G. Terlouw het woord, die bloemen aanbood. Ook de heer H. van Maaswaal, die namens de personeelskern sprak, bood bloemen en een schilderstuk aan.

Verder voerden nog het woord de heer S. de Jong, algemeen productie leider van de „*Amiliko*” fabrieken in Holland, en de heer J. van Selm ass. directeur der fabriek alhier.

De jubilaris dankte mede namens zijn vrouw voor de woorden van waardering en sympathie en de cadeaux. Daarna bleef men nog enige tijd gezellig samen en werd dit feest in huiselijke kring verder voortgezet.

2 Zie knipsel 1953-05-15: waar uit blijkt dat de heer den Hollander toen nog directeur was van *Amilko* te Schoonhoven. 2 jaar later zelfde knipsel.....d.w.z. foute datering! (ZHN.)

Directiewisseling bij Amilko

Vrij plotseling is de heer H. Overdijk, tot Zaterdag j.l. directeur van de *Amilko* N.V. te Gorinchem, als directeur van de Amilkofabriek te Tricht benoemd. Zaterdagochtend vond aan de Gorinchemse fabriek een afscheid van de scheidende directeur plaats waarbij het voltallige personeel bijzondere genegenheid voor de heer Overdijk aan de dag legde en het ten zeerste betreunde, dat zijn directeur uit Gorinchem weg zal gaan. Als bewijs van erkentelijkheid werd hem de Succes-uitgave „*Universiteit der Zelfstudie*” in 12 delen aangeboden.

In de plaats van de heer Overdijk is benoemd de heer A. den Hollander, die daarvoor directeur van de *Amilko* te Schoonhoven was. Maandag j.l. zijn beide directeurs in hun nieuwe functie getreden.

1954

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 27/01/1954; p. 2

Fokvereniging. Een dezer dagen is in de Biesbosch opgericht een fok- en controle-vereniging voor de veehouders uit de Biesbosch met aanvankelijk 15 leden, onder bescherming van de zuivelfabriek „Amilko” te Gorinchem.

De naam van deze vereniging is „De Biesbosch” Als controleur werd benoemd de heer W. Groeneveld. alhier.

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 12/03/1954; p. 1

Amilko-feestavond

Zaterdag geeft de N.V. Amilko een feestavond voor het personeel in het Parochiehuis. Roland Wagter zal dan de variété-cabaret-revue „Vrolijke uren voor olijke Buren” presenteren, waaraan meewerken de conferencier André Meurs, Ad Veen, Tonny Lohman, de 3 Zeeuwse Boertjes en de 3 Willy's. Tevens zullen op deze avond verschillende jubilarissen gehuldigd worden.

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 1954-03-17

Amilko N.V. decoreerde 71 jubilarissen op zeer geslaagde feestavond

Van Rotterdam, Schoonhoven, Tricht en Meerkerk was de *Amilko*-familie in groten getale naar Gorinchem gekomen, om met het Gorcumse *Amilko*-personeel niet minder dan een-en-zeventig jubilarissen te eren op een feestavond in het Parochiehuis. De zaal was dan ook geheel gevuld, toen de voorzitter van de personeelsvereniging, de heer G. C. Terlouw, alle aanwezigen een hartelijk welkom toeriep en de aandacht vroeg voor Roland Wagter's Variété Cabaret-Revue „*Vrolijke uren voor olijke burens*”.

Conferencier André Meurs - tekstdichter van „*De appeltjes van. Oranje*”, „*Hiep, hiep, hoera, dat was een feest*” en „*Bokkie bèh*” - kondigde als eerste nummer het optreden van Ad Veen aan met een nieuw, uit Frankrijk geïmporteerd instrument, de clavioline.

Het bleek mogelijk met dit attribuut een groot aantal instrumenten te imiteren. Zo toverde Ad Veen met zijn rechterhand en -been achtereenvolgens Hammond-orgel-, trompet-, doedelzak-, fagot-, banjo- en vioolklanken uit zijn „wonderkast”, terwijl hij met zijn linkerhand voor de pianobegeleiding zorgde. Het applaus dat hem ten deel viel, was alleszins verdiend.

De cabaretière Tonny Lohman kon Zaterdagavond helaas niet van de partij zijn, doch zij vond in Beppie Meuré een acceptabele plaatsvervangster, die de populaire liederen van de jaren 1900, 1925 en 1953 bepaald „smakelijk” wist op te dienen. Haar optreden kwam o.i. een beetje te

vroeg, want het publiek was nog niet genoeg in stemming om haar refreintjes uit volle voorst mee te zingen.

Na een verdienstelijk schetsje van André Meurs, Ad Veen en Beppie Meuré kwamen „De drie Zeeuwse Boertjes” aan de beurt. Deze flegmatieke knapen voerden met het grootste gemak de meest huiveringwekkende acrobatische toeren uit. De ruimte, die het toneel bood, werd hen bij die sensationele staaltjes al gauw te eng, want voor in de zaal maakten zij een paar hoogstandjes, zoals we die in Gorinchem nog maar zelden hebben gezien.

André Meurs declameerde met zijn „verkouden” stem nog even een kolderliedje en dan was het al pauze.

Toen het merendeel van de grote *Amilko*-familie zijn gratis consumpties genoten had, vroeg de heer H. J. van Oosten uit Rotterdam het woord. In een kernachtig „speechje” schetste hij in het algemeen de verdiensten van de een-en-zeventig jubilarissen - waaronder hij zelf - voor het bedrijf, waarbij hij enkele waarderende passages citeerde uit een brief van de Amerikaanse fabrieksleiding.

Op het toneel werden door de heren Montijn en Van Oosten namens de hoofddirectie achtereenvolgens aan de 25-, 20-, 15-, en 10-jarige jubilarissen de edelmetalen *Amilko*-insignes uitgereikt.

Roland Wagter's Variété Cabaret-Revue vervolgde met kracht, gratie en sensatie, uitgevoerd door in „De drie Willy's” gemetamorphoseerde Zeeuwse boertjes, Beppie Meuré en André Meurs brachten andermaal een aardig schetsje ten tonele en de cabaretière nam de zaal mee op een vogelvlucht door ons lieve vaderland.

Met een nieuwe serie imitaties door Ad Veen op zijn clavioline - o.a. trombone en hawaiian-gitaar - en een nummertje „community-singing” werden de „vrolijke uren voor olijke bureu” besloten.

Het gezelschap werd in hartelijke woorden bedankt voor het gebodene en Beppie Meuré verliet het toneel met een prachtig bouquet voorjaarsbloemen.

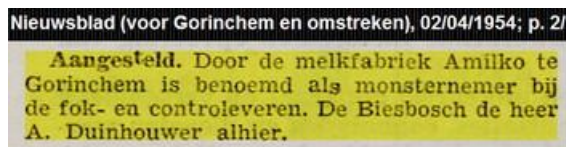
Een gezellig *Amilko*-familie-bal vormde een waardig besluit van deze geslaagde feestavond.

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 1954-03-29;

DALEM: Jubilaris melkrijder W. de Bruin

Het was Zaterdag juist 25 jaar geleden, dat W. de Bruin in dienst kwam als melkrijder voor de *Amilko* N.V. te Gorinchem. Deze dag is voor de jubilaris een ware feestdag geworden. Velen kwamen hem gelukwensen en boden prachtige geschenken aan. Onder hen waren: de directie van *Amilko*, het personeel van de fabriek en alle overige melkrijders van dit bedrijf.

Ook de boeren, de melkleveranciers, brachten De Bruijn hun beste wensen, Als dank voor de vlotte en keurige bediening boden verschillende groepen boeren hem mooie cadeaus aan. Deze Dalemse melkrijder is én voor de fabriek én voor verschillende boeren uit de omtrek een goede en graag geziene kracht. Wij spreken van deze plaats af ook gaarne de wens uit, dat De Bruijn nog enkele jaren zijn arbeid in gezondheid mag voortzetten.



Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 1954-05-24;

Melkexamen Alg. Lagere Landbouwschool te Gorcum

Donderdag werd op het bedrijf van de heer A. J. B. Verweij „De Toekomst” te Gorinchem het melkexamen afgenomen. Deze cursus, die uitgegaan is van de Lagere Landbouwschool te Gorinchem, is gegeven door de voormelkers C. van Bruggen te Tienhoven en de laatste lessen door W. Wingelaar te Giessen-Nieuwkerk.

Daar dit het eerste examen betrof van de Lagere Landbouwschool, was hieraan een bijzonder cachet gegeven. Aanwezig waren: de heer J. M. Kooyman, secr. van de *commissie van toezicht v.d. Lagere Landbouwschool*. Namens het *Rijkszuivelconsulentschap*, de hoofdassistent G. Elings en de heer De Bruyn, de heer Schreuder, dir. v.d. zuivelfabriek „De Linge” te Arkel; een der directeuren en de heer Bos van *Amilko* te Gorinchem; de stalcontroleur Van Dam. Als juryleden traden op de deskundige voormelkers-veehouders de heren W. Kooyman uit Zwijndrecht en J. C. Aantjes uit Ottoland.

Na afloop van het examen kon de heer Elings, na eerst nog een algemene beschouwing over het nut en belang van de zuivel en goed melken te hebben gegeven, aan 8 cursisten een diploma uitreiken, 4 hiervan hadden meer dan 180 punten, Vermeldenswaard is het succes van Wijn van Peet uit Giessen-Oudekerk en Adriaan de Groot uit Noordeloos, die beiden met 188 punten zich de beste melkers toonden.

De andere gediplomeerden zijn: Tennis Trappenburg. Noordeloos; Aart de Jong, Noordeloos; Corn. Brouwer, Arkel; Jaap de Leeuw, Noordeloos; Frits Looyen, Heukelum; en Co Verweij. Gorinchem. Door de diverse sprekers werd er vooral op gewezen, dat het uitvoeren van hetgeen op de cursus geleerd is, van belang is.

De heer v. Waarden, hoofd van de Alg. Lagere Landbouwschool, deelde, mede, dat het verplicht volgen van een melkerscursus nu in het programma van zijn school is opgenomen en dat het succes van deze middag een aansporing is om op deze weg door te gaan. Hij hoopte uit deze en de volgende cursussen te zijner tijd een voormelkers cursus te kunnen formeren, zodat ook de school zijn eigen voormelker of voormelkers heeft.

Dank werd gebracht aan de heer Verweij, die zijn bedrijf beschikbaar stelde, aan de initiatiefnemer voor deze cursus, de heer Van Waarden en de voormelker de heer Wingelaar. De heer Verweij deed de toezegging ook in de toekomst zijn bedrijf voor de Lagere Landbouwschool beschikbaar te stellen. Dit lofwaardig gebaar zal ten eerste op prijs worden gesteld, daar het bedrijf voor de school zeer gunstig gelegen is.

Namens de cursisten bedankte C. Brouwer en bood de heren Verweij en Wingelaar een doos sigaren aan.



1955

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 1955-04-18

Gorinchem, Jubilea

Vrijdag waren er bij *Amilko* N.V. twee jubilarissen, n.l. de heer M. Sterk, bedrijfsleider blikfabriek en de heer E. Kleppers, voorman bij de soldeermachine, die beiden 25 jaar in dienst van deze N.V. waren.

Op kantoor werden beiden toegesproken door de heren H. J. van Oosten en S. de Jong, directeurs van *Amilko* N.V. te Rotterdam en door de heer A. den Hollander, directeur van de Gorcumse fabriek³. De jubilarissen ontvingen ieder een gouden armbandhorloge met armband en een insigne voor 25-jarige dienst. De dames werden in de bloemetjes gezet.

De heer W. Eckhardt, lid van de Ondernemingsraad, sprak de jubilarissen toe en namens het personeel overhandigde hij hen geschenken: voor de heer Sterk een elektrische pendule en een kistje sigaren en voor de heer Kleppers een divankleed, een lamp en ook een kistje sigaren.

De heer G. Terlouw, voorzitter van de personeelsvereniging, overhandigde hen een bloemstuk. De assistent bedrijfsleider van de blikfabriek, de heer W. Muilenburg, had voor de jubilarissen twee miniatuur blikken busjes laten maken, die zij als symbool van hun werkzaamheid bij zich kunnen dragen.

Daarna werd de gezelligheid in intieme kring voortgezet.

3 Zie knipsel 1953-05-15: waar uit blijkt dat de heer den Hollander toen nog directeur was van *Amilko* te Schoonhoven! (ZHN.) 2 jaar later zelfde knipsel.....d.w.z. foute datering!

1956

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 1956-10-17;

Jubileum, mevr. Van Heiningen-van der Vlies, inspectrice in de blikfabriek

Maandag was het 25 jaar geleden, dat mevr. Van Heiningen-van der Vlies in dienst trad bij de N.V. *Amilko*, waar zij thans werkzaam is als inspectrice in de blikfabriek.

's Morgens werd zij met haar echtgenoot in het bedrijf ontvangen, waar zij door de directeur, de heer A. den Hollander, werd toegesproken en een gouden horloge alsmede de insigne voor 25 jaren trouwe dienst ontving. Haar echtgenoot mocht een kistje sigaren ontvangen.

Namens de hoofddirectie van de N.V. *Amilko* te Rotterdam wenste de heer H. J. van Oosten mevr. Van Heiningen geluk. De heer M. Sterk, bedrijfsleider van de blikfabriek, overhandigde haar namens de N.V. bloemen. Daarna sprak het lid van de ondernemingsraad A. Korte namens het personeel de jubilaresse toe en schonk haar enkele Smirna lopertjes.

Tot slot complimenteerde G. Terlouw haar namens de personeelsvereniging, van wie zij ook bloemen in ontvangst mocht nemen.

Na een dankwoord van mevr. Van Heiningen volgde een gezellig samenzijn, waarna haar en haar echtgenoot een diner werd aangeboden.

1958

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 1958-09-29;

Excursie naar Amilko

Dinsdagmiddag brachten de huisvrouwen van de Buurtvereniging „West” een bezoek aan de *Amilko* N.V. Bij afwezigheid van de directeur, de heer A. den Hollander werden zij ontvangen door de heer W. A. Bos. In de kantine vertelde de heer Bos over de werkzaamheden van de vier Amilko-fabrieken in Nederland, en gaf een voorbeeld van het maken der blikjes voor de melk.

Daarna werden vragen gesteld, welke door de heer Bos werden beantwoord. Na het gebruik van een kopje thee werden de dames in vier groepen onder deskundige leiding door fabriek en laboratorium rondgeleid en zij kregen een overzicht van de aankomst der melk tot de verwerking in blik en de verpakking, wat zeer interessant was. Om 4 uur keerden de dames uiterst tevreden en voldaan huiswaarts

1959



1960

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 1960-02-01;

Prettige sfeer bij de viering 10-jarig bestaan van de *Amilko*-personeelsvereniging

Zaterdagavond werd het feit herdacht in het gebouw van de speeltuinvereniging Lingewijk van het 10-jarig bestaan van de personeelsvereniging „Amilko”. De belangstelling was groot, de stemming prima en het programma niet minder. Wat kan een bloeiende vereniging nog meer verlangen?

De voorzitter, de heer G. Terlouw, sprak een welkomstwoord tot de hoofddirectie Rotterdam, de directie Gorinchem, de oudjes en de artisten. Het lag niet in zijn bedoeling een overzicht te geven van de gebeurtenissen in de afgelopen 10 jaar. Een uitzondering wilde hij maken voor het feit, dat de penningmeester, de heer R. de Jong, vanaf de oprichting deze functie heeft vervuld. Als blijk van waardering mocht hij een klein geschenk in ontvangst nemen.

Na een vlotte start van het gehele gezelschap **André Carrell** en een paar leuke moppen, zat de stemming er gelijk in en voelde men zich „thuis”. De hierna optredende Les Gertos (de dikke en de dunne) opende met „Aan de voet van de oude Wester” en aan het meezingen kon men merken hoe de stemming er in zat. Een vrolijke boel maakte zij er van met „Circus Renz”.

Marion Wardenaar bracht een paar leuke cabaretliedjes met begeleiding van Joop de Leur. De liedjes „Brief uit Canada” en „Kinderbadje op het platje” werden op leuke vlotte wijze gebracht. Sven Smeele wist op zijn wijze de boel te vermaken. Het aangekondigde concertstuk werd op dusdanige wijze gestoord, doordat hij last van „zenuwen” had en de ene komische situatie na de andere volgde.

André Carrell en Joop de Leur brachten enkele liedjes in herinnering, waarna Joop de Leur aan de piano zijn kunnen ten beste gaf.

Een van de hoogtepunten van de avond werd het optreden van **Mieke Telkamp** in een charmant optreden. waarin zijn o.a. zong „Padre” en „The golden circle song”, waarmee zij veel succes oogstte.

Voor de pauze werd nog een schets ten tonele gevoerd door Marion Wardenaar, André Carrell en Sven Smeele. Een dolkomische gebeurtenis in een gezin, waarbij men eens hartelijk lachen kon.

Het was na de pauze de hoofddirecteur Sj. de Jong een groot genoeg een aantal trouwe werkers van de firma te eren met de overhandiging van het erespeldje. In het bijzonder was dit W. v. d. Anker, die voor 30 jaar trouwe dienst het speldje mocht ontvangen en over wie men buitengewoon tevreden was. Verder waren er nog voor 10 jaar trouwe dienst de heren J. Donker, Jan Kluitmans, Frans van Rossum, Frans Kelderman, Wim Muilenberg, Ruth de Jong en Frans Kluitmans. Met een persoonlijk woord en met grapjes doorspekt werden de speldjes overhandigd.

Ook het bestuur van de personeelsvereniging werd niet vergeten en dit werd met het 10-jarig bestaan gelukgewenst. De hoofddirecteur wist, dat er veel werk werd verzet en was buitengewoon tevreden, hij maakte een vergelijking met trekpaarden en luxe paarden en bracht hen hartelijk dank.

De directeur uit Gorinchem. de heer A. den Hollander, viel de eer te beurt om de prijzen uit te reiken van het viskampioenschap van de firma en de heer D. Kelderman werd tot koningvisser

uitgeroepen. Hij mocht de beker in ontvangst nemen. Deze hoopte dat er dit jaar weer om gestreden zou worden. De uitslag na drie maal vissen was: 1. D. Kelderman, 15 vissen 2245 gram; 2. A. Noordennen 5: 350 g; 3. A. Harrewijn 5: 325 g; 4. J. de Ruiter 1: 160 gram; 5. F. Kluitmans 3. 140 g; 6 F. Vlasblom 1: 70 g; 7. P. Kelder 1: 55 g; H. de Vries 1: 50 g.

Verder hoopte hij dat de personeelsvereniging nog uit zou groeien, er waren personeelsleden die zich interesseren voor kaarten en ping-pong. Het is een uitstekende gelegenheid elkaar te leren kennen en waarderen in een ander verband.

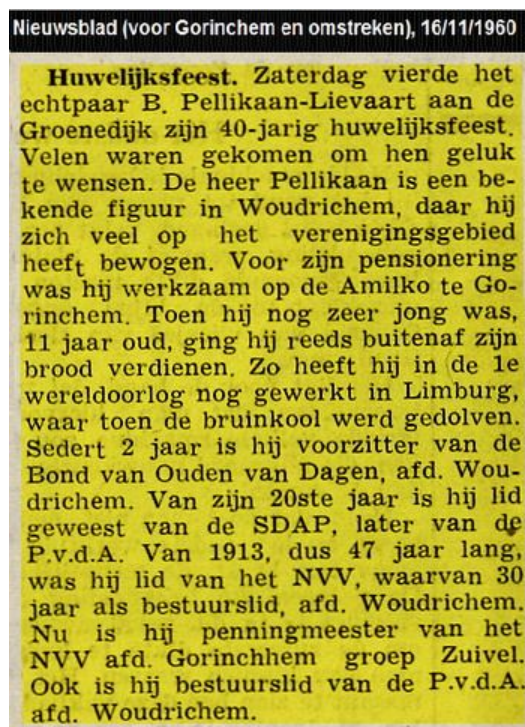
De heer J. van Vugt feliciteerde namens de biljartvereniging en overhandigde een enveloppe met inhoud.

Voorzitter Terlouw bracht allen dank voor de waardering en beloofde op dezelfde voet te zullen doorgaan.

Het programma werd voortgezet en Sven Smeele goochelde op verrassende wijze, waarna Mieke Telkamp weer enkele van haar successen zong. „Die Männer”, „Afscheid zonder meer”, „Abschied” en tot slot van haar charmante optreden „Auf Wiedersehn”.

De leuke schets „In de trein” door Marion Wardenaar en André Carrell was weer een lachsucces en het optreden van het gezelschap werd besloten door het accordeonduo „Les Gerto's”, die de zaal nog eens lekker lieten meezingen en meedeinen op vrolijke klanken.

Voorzitter Terlouw dankte het gezelschap voor de knalavond dat het de personeelsvereniging had bezorgd en overhandigde de artisten ieder een bus originele Gorcumse zoute bollen, waarna de avond besloten werd met een gezellig *Amilko-bal* met muziek van het Gerto-trio uit Rotterdam.



Wonen en werken in de streek

AMILKO N.V. VERWERKTE IN 1968 80.000.000 LITER MELK

Miljoenen Gorcumse blikjes melk gaan door de gehele wereld

GORINCHEM - Het is natuurlijk nauwelijks te geloven, maar wanneer we alle busjes, die in de blikfabriek van Amilko n.v. per jaar worden gemaakt, achter elkaar zouden zetten dan krijgen we een totale afstand van ruim tienduizend kilometer..., of een kwart gedeelte van de omtrek van de aarde. Het is een moeilijk voor te stellen afstand. Het is nog moeilijker te begrijpen dat men voor die hoeveelheid ongeveer 200 miljoen busjes nodig heeft, de jaarproduktie van genoemde fabriek.

De blikjes vormen slechts de verpakking voor het eindprodukt van de melkfabriek, die in stad en streek grote bekendheid geniet.

Amilko n.v. aan de Balistraat heeft ook fabrieken in Schoonhoven en Tricht. De kaasfabriek van *Amilko* in Meerkerk werd een aantal jaren geleden gesloten.

De vestiging in Gorinchem werd in 1928 gesticht, temidden van rietlanden en biezen. Een plaatselijke aannemer zorgde er voor dat in enkele maanden het grootste gedeelte van de melkfabriek overeind stond. De blikfabriek werd in 1930 gesticht. De busjes werden in de beginfase van een andere fabriek betrokken.

Milkcompany

Amilko n.v. behoort tot de Amerikaanse *Carnation Company*, die alle vestigingen buiten Amerika (over de gehele wereld) ondergebracht heeft in de *General Milkcompany*. De *Carnation Company* startte aanvankelijk met een melkfabriek, kocht er later een veevoederfabriek bij en produceert nu enorm veel artikelen, waaronder veel levensmiddelen.

Het grote Amerikaanse concern heeft in de Verenigde Staten grote farms voor de verbetering van de veefokkerij. *Carnation Company* heeft o.a. veel gedaan voor de opbouw van de veeteelt in de onderontwikkelde gebieden in de wereld. Nederlandse deskundigen zijn vaak te gast op de boerderijen van het concern om er het een en ander op te steken.

Koffiemelk

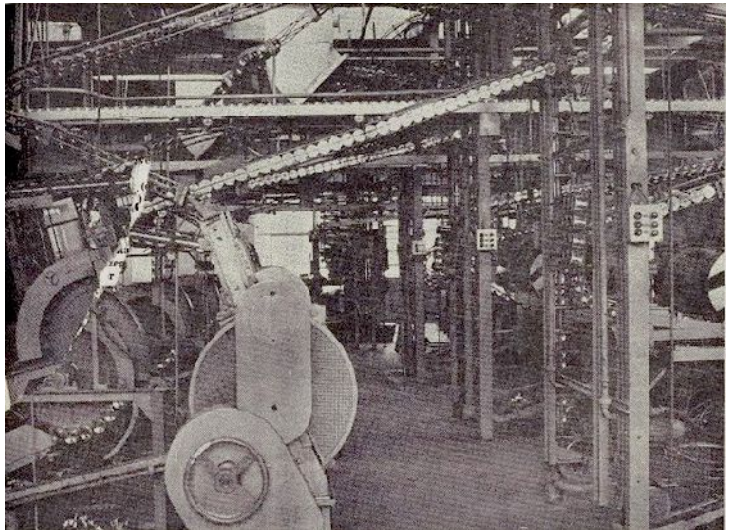
Amilko in Gorinchem maakt gecondenseerde melk zonder suiker. In de volksmond beter gezegd: koffiemelk. Een groot aantal leveranciers (boeren) zorgen er voor dat de fabriek dagelijks bevoorraad wordt. Die boeren wonen in de Alblasserwaard, de Vijfheerenlanden, de Tielerwaard, het Land van Heusden en Altena en de Biesbosch.

Het aantal leveranciers is wel wat terug gelopen, omdat sommige oudere veehouders de melkemer aan de wilgen hebben gehangen, omdat zij hun grond op voordelige wijze kwijt konden in verband met het Saneringsfonds voor de landbouw. Het getal mag dan kleiner geworden zijn, maar de oppervlakte per bedrijf is toegenomen, zodat de aanvoer niet terug is gegaan. De koeien

van de boeren in dit gebied zorgden in 1968 voor een gezamenlijke produktie van 35 miljoen kilogram. Amilko in Gorinchem verwerkte vorig jaar 80 miljoen kilogram, zodat 45 miljoen kilogram van elders aangevoerd moest worden. Die melk kwam van de fabriek uit Tricht en gedeeltelijk van de fabriek uit Schoonhoven, terwijl er in de herfst en wintermaanden melk aangevoerd wordt uit Limburg, de Achterhoek, Brabant, Zeeland etc.

Met suiker

De koffiemelk - in Schoonhoven met suiker geproduceerd - wordt uitsluitend in blik verpakt. Er worden busjes met een inhoud van 410 gram gevuld. Bij de verwerking van de melk komt er bijna geen mankracht aan te pas. De bussen met melk worden automatisch leeggestort in een grote weegbak. Een andere machine neemt van elke hoeveelheid een monster. De melk wordt daarna eerst gekoeld, alvorens er begonnen wordt met het proces om vijftig percent van het water aan de melk te onttrekken. Dit proces gaat natuurlijk niet zo snel als we hier beschrijven.



Een overzicht van de blikfabriek van *Amilko* n.v. in Gorinchem

Wanneer de melk de juiste bewerking achter de rug heeft komt het moment dat de blikjes gevuld moeten worden. Via vultank en een pijpleiding gaat de melk naar de machines, waarmee de busjes volgedaan worden. Per uur kunnen er 36.000 kleine busjes gevuld worden en 18.000 busjes met een inhoud van 410 gram.

Snelheid

Met verbazingwekkende snelheid worden de blikjes aan- en afgevoerd. De machine controleert ook of de blikjes luchtdicht zijn gesoldeerd. Nadat in een oven de sterilisatie heeft plaatsgevonden, kunnen de busjes in dozen gepakt worden, dat gebeurt niet voordat alle exemplaren van een etiket voorzien zijn. Ieder land heeft een eigen etiket. Het vullen van de dozen gaat nog niet geheel automatisch. Daarvoor is nog een man nodig, die de dozen tegen de machine aan duwt. Als de dozen dicht geplakt zijn gaan ze via de lopende band naar het magazijn voor de verzending naar alle windstreken van de wereld: Nabije Oosten, het Verre Oosten, Midden- en Zuid Amerika, Afrika en noem maar op. De totale produktie van *Amilko* Gorinchem wordt geëxporteerd. De produktie is in tien jaar tijd verdrievoudigd en neemt nog steeds toe.

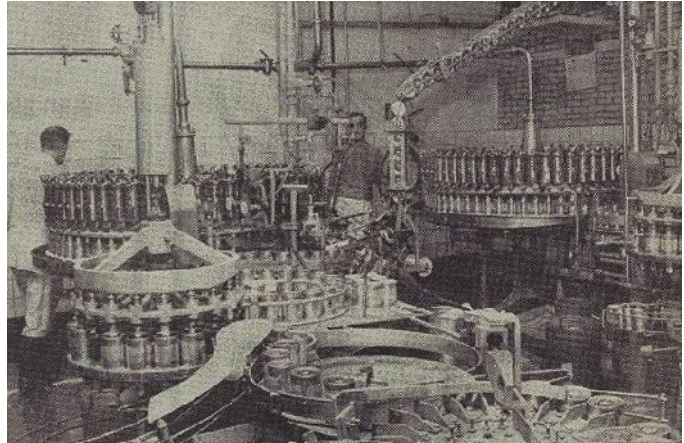
Dikker blik

Bij de export wordt rekening gehouden met het land van bestemming. Het blik voor de busjes naar b.v. het Verre Oosten is dikker dan dat voor het verpakkingsmateriaal dat dichter „bij huis” blijft. Het vetgehalte van de melk kan van land tot land ook verschillen, zodat bij het uitvoeren van de opdrachten daarmee ook rekening gehouden moet worden. We merkten reeds op dat er 300 miljoen busjes per jaar worden gemaakt. Daarvoor wordt in totaal twaalf duizend ton blik gebruikt. Een kwart gedeelte van de busjes wordt naar Schoonhoven en een zustermaatschappij in België vervoerd.

De blikfabriek is volledig geautomatiseerd. Aan de ene kant gaan de platen blik er in, terwijl aan het einde de complete bussen te voorschijn komen. Dat alles gaat met een razend snel tempo en een oorverdovend lawaai. Overigens bijzonder interessant om „dit wonder der techniek” te aanschouwen.

Vulafdeling

De blikjes worden automatisch naar de „vulafdeling” getransporteerd. De busjes die over blijven worden via een transportband naar een opslagruimte gebracht en worden daar door een machine op pallets gestapeld. Wanneer de blikfabriek onverwacht de produktie tijdelijk mocht staken dan worden de busjes uit de opslagplaats weer naar de vulafdeling gevoerd, zodat de banden door kunnen blijven draaien. In deze wereld van melk en blik vinden ongeveer 220 mensen hun werk. In de melkfabriek werken 120 mensen, terwijl de overigen bij het werk in de blikproduktie betrokken zijn.



Twee van de zes machines waarmee bij *Amilko* n.v. de blikjes met melk worden gevuld

Tekort

„Ons grootste probleem is het personeelstekort. Ondanks al onze pogingen hebben we nog altijd mensen te kort.” Dat krijgt men ten antwoord bij *Amilko* n.v. wanneer er over het aantal arbeidskrachten wordt gesproken.

Amilko zoekt naar technisch aangelegde mensen voor de blikfabriek. In de melkfabriek bestaat behoefte aan onderhoudsmonteurs, die o.a. de jaarlijkse revisie van de machines voor hun rekening kunnen nemen. In de stille periode van het jaar wordt alles tot de laatste bout uit elkaar gehaald om er zeker van te zijn dat tijdens de topdrukte geen onverwachte mankementen kunnen optreden.

Voor het werk, waarvoor geen vooropleiding noodzakelijk is, heeft *Amilko* een aantal Marokkanen in dienst, die voor het grootste gedeelte in Utrecht gehuisvest zijn. Zo nu en dan wordt dat aantal uitgebreid met enkele mensen. *Amilko* neemt er steeds slechts een paar tegelijkertijd in dienst, omdat er niet voldoende krachten aanwezig zijn, die voor de opleiding zorg kunnen dragen. Er worden geen buitenlanders met een andere nationaliteit aangetrokken, omdat men anders met een talenprobleem te maken krijgt.

Honkvast

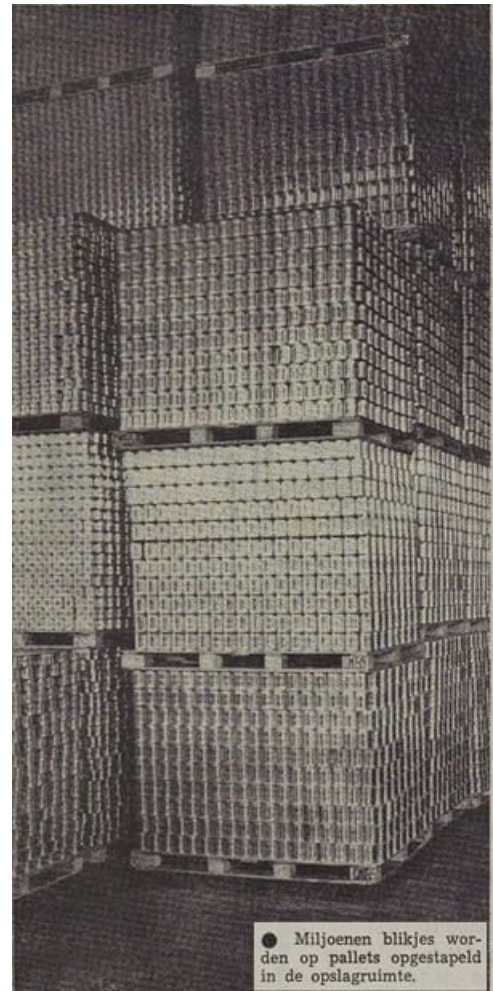
De overige medewerkers van de beide fabrieken komen voor het merendeel uit Gorinchem, Meerkerk, Ameide, Hellouw, Haaften, Schelluinen, Nieuwendijk en Werkendam. Er mag van het personeel gezegd worden dat het over het algemeen erg honkvast is. Het betreft zeven werknemers die veertig jaar in dienst zijn.

Er wordt gedurende bijna het gehele jaar in drie ploegen gewerkt. Vroeger was er sprake van een specifiek seizoenbedrijf, dat in de zomer dag en nacht werkte om een voorraad voor de winter aan te leggen. In de blikfabriek wordt op zaterdag en zondag niet gewerkt. Bij de melkontvangst kent men een zevendaagse werkweek (in de zomermaanden). In de keuken (daar wordt het eindprodukt gemaakt) geldt in de zomermaanden een zesdaagse werkweek. Voor de overige tijden van het jaar geldt een normale arbeidstijd.

Melktank

Amilko beschikt over een tankwagen, die speciaal geschikt is voor het ophalen van de melk (bij boeren, met een jaarleverantie van 100.000 kg) die zelf een gekoelde melkopslagplaats hebben aangeschaft. De melk hoeft daar niet dagelijks te worden opgehaald. Deze veehouders krijgen voor het bezit van een gekoelde tank een extra uitkering van f 1,25 per honderd kilogram melk. Deze tegemoetkoming in de investeringskosten wordt natuurlijk op prijs gesteld. Het aantal agrariërs dat een dergelijke tank aanschafft stijgt slechts langzaam.

Amilko n.v. vervoert de eindprodukten voor 90 pct. per auto naar de Rotterdamse haven. De rest gaat naar Antwerpen of Amsterdam. De dozen worden op pallets gestapeld, waardoor het werk vergemakkelijkt wordt. Met behulp van een vordheftruck en één man is het mogelijk om in twintig minuten duizend dozen op een auto te laden. Vroeger werd alles per schip naar de drie havensteden vervoerd. Er is nog een installatie aanwezig voor het laden. Bij vervoer per schip kan geen gebruik gemaakt worden van pallets. Daarom zouden er zes mensen nodig zijn om duizend dozen per uur te laden. Dat kost natuurlijk belangrijk meer.



Minder schade

Bovendien hebben de scheepvaartmaatschappijen speciale tarieven voor het vervoer van pallets. Het voordeel van het vervoer met pallets is dat het produkt ook beter bij de klant aankomt. Er treden minder beschadigingen op, zodat de verzekeringspremies ook lager worden. Het hoofdkwartier van *Amilko* n.v. staat in Rotterdam. Het hoofdkwartier van de Europese organisatie bevindt zich in Den Haag, terwijl de staf van *Carnation Company* in een fraaie witte wolkenkrabber in Los Angeles is gevestigd.

Wie geïnteresseerd is in het doen en laten bij de boeren zal zich afvragen waar de veehouders wei, karnemelk, boter en kaas etc. kunnen kopen. *Amilko* n.v. zorgt er voor dat haar leveranciers niets te kort komen. Dagelijks worden de produkten ('s morgens vroeg) op de fabriek aangevoerd, zodat er op dezelfde dag nog kan worden afgeleverd bij de boeren, die wat hebben besteld.

Miljoenen mensen over over de gehele wereld drinken melk uit in Gorinchem gemaakte blikjes. Dat is een feit waar wel wel eens even bij stil mogen staan.

1967

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 1967-05-05;

Jubileum, dir. A. den Hollander 40 Jr. bij *Amilko*

GORINCHEM - In Hotel *Metropole* werd dinsdag een receptie gehouden voor de heer A. den Hollander wegens het feit, dat hij 40 jaar bij *Amilko* N.V. werkt. De laatste 13½ jaar is hij directeur van het Gorcumse bedrijf aan de Balistraat. Daarvoor was hij dit bij de fabriek te Schoonhoven.

Met zijn echtgenote en kinderen werd hij ontvangen door de hoofddirectie uit Rotterdam en de heer Den Hollander heeft vele handen moeten schudden. Er waren niet alleen diegenen, met wie hij dagelijks omging, ook waren er afvaardigingen van de bedrijven aan de Wopherensedijk, er waren leveranciers, melkrijders en andere relaties.

De heer Den Hollander werd overstelpt met geschenken. De hoofddirectie heeft echter nog gewacht met het aanbieden van een geschenk. Zij wil dit overhandigen tijdens een officieel diner, dat op 11 mei in „*De Gouden Leeuw*” te Hoornaar zal plaats vinden. Dat de heer Den Hollander een 'geziene figuur' is in de zuivelwereld, bleek wel uit het grote aantal personen, dat hem kwam gelukwensen.



De heer Den Hollander (links) neemt uit handen van de heer J. B. F. Bruns, secretaris van de Zuid-Hollandsche Zuivelbond F.N.Z., een geschenk in ontvangst.

Roetlagen op auto's en in de straten op West-Gorinchem

GORINCHEM - Zondagochtend heeft de heer Van Gelder bij de Gorinchemse politie een klacht ingediend tegen de zuivelfabriek N.V. Amilko. Dit naar aanleiding van het roet, waarvan hij en vele bewoners uit de Balistraat, Timorstraat en Lombokstraat, gelegen op West, al jarenlang veel hinder ondervinden.

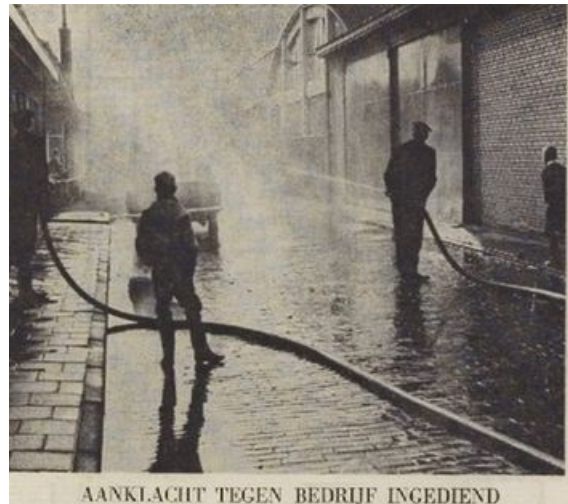
.....

ROETWATER

Zolang als de N.V. Amilko al olie stookt, heeft de buurt last van het roet. Vijf jaar geleden lag er op een ochtend enkele centimeters roet op de straat en op de huizen. „De brandweer heeft toen alles schoongespoten, zelfs de daken”, zeggen de mensen, „maar toen ze onder de dakpannen spoten, droop het roetwater in de huiskamers langs de muren naar beneden. Goed, we kregen het allemaal wel vergoed, maar je schiet er niets mee op.”

REPARATIE

Van de zijde van Amilko deelde men ons mee, dat de oorzaak ligt in het feit, dat de kleppen van een stookketel niet goed waren afgesteld. Deze ketel was.....??



1975

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 1975-11-21; p. 1/14

Uitbreiding van werkgelegenheid

Amilko brengt fabriek uit Schoonhoven naar Gorcum

GORINCHEM - Amilko B.V., onder meer fabrikante van gesuikerde en ongesuikerde gecondenseerde melk in **Schoonhoven** en **Gorinchem**, is voornemens de produktie te concentreren in Gorinchem, teneinde aan de vraag naar gesuikerde condens op een economischer wijze te kunnen voldoen.



Door deze concentratie zullen de faciliteiten in Gorinchem uitgebreid dienen te worden. Nieuwe investeringen zullen ongeveer 2 miljoen vergen. Zij zullen mede zijn gericht op energiebesparing en vermindering van de milieuvervuiling. Voor de werkgelegenheid van het personeel heeft deze omschakeling geen gevolgen, daar aan de werknemers uit Schoonhoven, die daar overtuigd zijn geworden, in Gorinchem werkgelegenheid kan worden geboden in de condensafdeling en in de zich uitbreidende fabricage van blikemballage.

Veranderingen

Voor de fabriek in Gorinchem betekent dit alles een geringe verandering in de gebouwensituatie. Het gebouw, waar thans de indampingsinstallatie staat, zal echter verhoogd dienen te worden om ook de installatie uit Schoonhoven te kunnen onderbrengen.

De woningen van West, die stonden op het stuk grond tussen de Timorstraat, de Ballistraat en de Lombokstraat, zijn grotendeels afgebroken. Men is nog bezig met afbraak van het laatste complex. Reeds is op de plaats van 9 woningen een parkeerterrein ingericht, maar binnenkort zal dit gehele terrein, ook met dat van de woningen, die men thans aan het afbreken is, in beslag worden genomen door een nieuw magazijn van 1600 m² met een hoogte van 7 meter. Hierin zal het gereede produkt worden opgeslagen.

Bovendien wordt het oostelijk deel van de haven aan de Merwede gedempt. Daarmee is men al bijna gereed, want alle afbraak van de woningen is daarin gegaan met nog meer afbraak uit Gorinchem. Het ligt in de bedoeling daaroverheen een rondweg om de fabriek te maken, zodat de enorme vrachtwagencombinaties niet meer behoeven te keren, wat grote moeilijkheden met zich brengt. Zij kunnen straks rond de fabriek rijden zonder enig oponthoud.

Ook zal er op het gedeelte gedempte haven een parkeerterrein worden aangelegd, omdat men dan de huidige parkeerplaats kwijt zal zijn.

Verhuizing

Er zijn nog meer mogelijkheden voor uitbreiding, al zijn die nu nog niet in het geding. Er is nl. nog een stuk grond in eigendom ten noorden van de werf van Krijgsman, gelegen aan een in-steekhaven.

De laatste jaren is er al geweldig uitgebreid. Sinds de brand in de blikfabriek van 1970 werd in 1971 een nieuwe blikfabriek in gebruik genomen. Deze zal ook moeten worden uitgebreid en

daarvoor heeft men het oog op het magazijn, dat er tegenaan is gebouwd. Vandaar het nieuwe magazijn op de afbraakplaats van de 21 woningen.

Ruim twee miljoen gulden zullen de investeringen en de installaties gaan vergen. Men wil in het voorjaar beginnen met de bouw en in september/oktober, als het drukke melkseizoen 1976 achter die rug is, worden de installaties geplaatst.

De verpakkinglijn, de indampingsinstallatie en de bliklijn uit Schoonhoven zullen naar Gorinchem komen. In Schoonhoven zullen de melkopvang en het vullen van zg. Alupak (kleine verpakkingen in aluminium), alsmede het vervaardigen van pallets gehandhaafd blijven. Met ongeveer 20 personeelsleden kan men dan het werk daar klaren. De fabricage- en verpakkingafdelingen in Schoonhoven zullen grotendeels worden gesloten.

Personeel

Voor het personeel in Schoonhoven zullen er geen moeilijkheden ontstaan. Zij zullen allen in Gorinchem kunnen komen werken, want het personeelsbestand in Gorcum, dat momenteel gesteld kan worden op 220 man, zal in elk geval moeten worden uitgebreid tot 260 à 265 man. Het indampen is een afdeling, die volcontinue werkt, behalve op zondag. Voor de blikfabriek zijn er twee ploegen, evenals voor de vul- en paklijnen.

Amilko te Gorinchem levert zijn produkten voornamelijk in het buitenland af en is voor een zeer groot gedeelte gericht op het Midden-Oosten en Afrika. Omdat de scheepvaart in het Middellandse-Zeegebied stagneert, worden de produkten per vrachtwagencombinatie naar Marseille gebracht, waar de aanhangers roll-on roll-off per schip verder gaan. Zou alles per schip vanuit Nederland gaan, zoals dat voorheen ging, dan moet er gerekend worden op enkele weken voordat een schip gelost kan worden. Daarin gaat te veel tijd zitten, vandaar, dat men nu per as de produkten wegbrengt.

1977

1977-10-26 Naam Amelko verdwijnd en wordt Carnation Nederland B.V.

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 26/10/1977; p. 2/16

Carnation Nederland

GORINCHEM – Sinds kort is de naam van de maatschappij Amilko B.V. veranderd in Carnation Nederland B.V.

Deze is ingeschreven in de Kamer van Koophandel en Fabrieken voor Rotterdam onder hetzelfde nummer 28493.

Transacties zullen in de toekomst worden uitgevoerd onder de naam van Carnation Nederland B.V.

De naam Amilko zal als handelsnaam voorlopig nog gehandhaafd blijven en is ook gedeponeerd bij de Kamer van Koophandel onder hetzelfde nummer.

Gorcumse courant, 22/03/1978; p. 24/60

Zoekt u tijdelijk werk?



AMILKO
Carnation Nederland B.V.
Gorinchem

zoekt voor diverse assisterende productie- en/of algemene werkzaamheden enkele

jongemannen

Onze gedachten gaan uit naar jongelui die in afwachting van de vervulling van hun militaire dienstplicht of lopende sollicitaties enkele maanden in wisselende diensten aan het arbeidsproces willen deelnemen.

keuzemogelijkheden ploegdiensten:

- a. 2 weken dagdienst en 1 week avonddienst;
- b. 1 week ochtenddienst, 1 week dagdienst en 1 week avonddienst;
- c. 1 week ochtenddienst, 1 week middagdienst en 1 week nachtdienst.

Heeft u belangstelling?

Pak dan de telefoon en bel 01830-33777 of kom even op ons kantoor voor een oriënterend gesprek: Amilko Carnation Nederland B.V., Balistraat 1, 4202 MC Gorinchem.

1978

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 1978-12-01

Ex-werknemers Amilko op bezoek

GORINCHEM - Een vijftigtal oud-gedienden van de melkwerkende fabriek *Carnation Nederland* BV. in Gorcum beter bekend onder de naam *Amilko* BV. werd woensdag in de gelegenheid gesteld om eens een kijkje te nemen in hun voormalige werkplaats.

Dat bezoek stond nog in het teken van het 50-jarige bestaan van het bedrijf, dat vorig jaar werd gevierd.

De toen geplande reunie moest worden verdaagd, in verband met het overlijden van de toenmalige directeur.

De groep bestond voornamelijk uit ex-werknemers die vroeger werkzaam waren geweest in het in **Schoonhoven** gevestigde zusterbedrijf, dat voornamelijk gecondenseerde gesuikerde melk produceerde.

Uit oogpunt van een beter economisch en financieel rendement werden de bedrijven samengevoegd en geconcentreerd binnen de Gorcumse vestiging.

Het bedrijf in Schoonhoven is tot op heden nog voor twintig procent in werking, maar binnenkort zal deze onderneming afgestoten worden en overgaan naar een onderneming die keukens vervaardigt.

Omstreeks half elf werden de oud-werknemers woensdagmorgen in de kantine van het bedrijf verwelkomd door directeur A. J. Ederzeel.

Hierna werden de mannen, vergezeld van hun echtgenotes, door de fabriek rondgeleid.

Voor velen betekende dat tevens een weerzien met oude makkers waarmee zij jarenlang samengewerkt hadden.

Zodoende werden er tijdens die rondleiding nog wat herinneringen opgehaald.

Na het bezoek aan het bedrijf kreeg het gezelschap in hotel „Metropole” een broodmaaltijd aangeboden.

Gorcumse courant, 09/05/1979; p. 37/48



AMILKO

Carnation Nederland B.V.

is de Nederlandse dochtermaatschappij van Carnation International, Los Angeles, U.S.A. De onderneming is reeds meer dan 50 jaar in Nederland gevestigd en heeft een personeelsbestand van circa 400 employees. Het hoofdkantoor is gevestigd in Rotterdam. De productiebedrijven, die gevestigd zijn in Gorinchem, houden zich bezig met het vervaardigen van gekondenseerde en geëvaporeerde melk voor de export en verpakkingsblik. Dit laatste zowel voor eigen gebruik in de condensery als voor derden. Daarnaast brengt de onderneming een uitgebreid assortiment dierenvoeding en dierbenodigdheden op de Nederlandse markt onder de naam Friskies.

BLIK MET MELK IN DE TOEKOMST

In verband met het verlagen van de "pensioengerechtigde" leeftijd (vervroegde uittreding) hebben wij plaatsingsmogelijkheden voor

machine operators

voor het bedienen van en toezicht houden op de melkverpakkingsapparatuur

vorkheftruck- chauffeur

voor intern transport en het laden van vrachtauto's en containers.

Heeft u belangstelling voor een van deze functies? Bel ons voor een afspraak (de heer J.C.F. Baars 01830 - 33777) of stuur een sollicitatiebrief naar de afdeling Personeelszaken van Amilko Carnation Nederland B.V., Postbus 16, 4200 AA Gorinchem.

Gorcumse courant, 12/12/1979; p. 9/56

Amilko Carnation jubilarissen

GORCUM – Op vrijdag 7 december werden in Hotel Café Restaurant Metropole tijdens een feestelijk diner vier jubilarissen met een 25-jarig dienstverband gehuldigd. Deze keer werd de schijnwerper gericht op: de heer G. T. Gruiters, werkzaam als machine-operator in de etiketterafdeling; de heer A. Hartman, als machine-operator in de afdeling lege

bussen; de heer G. Kortlever, werkzaam als medewerker expeditievoorbereiding; de heer W. Murk, werkzaam als machine-operator in de afdeling blikemballage.

Genoemde vier jubilarissen werden tijdens het diner achtereenvolgens toegesproken door de hoofddirecteur, de plaatselijke directie-leden en vertegenwoordigers van de ondernemingsraad, personeelsvereniging en

Sociaal Fonds.

Zoals te doen gebruikelijk ging dit alles gepaard met het uitreiken van de gouden „Company-pin“, het gouden horloge en cadeaus.

De dames van de jubilarissen werden in de huldiging betrokken door hen een zeer fraai Carnation-boeket aan te bieden.



1980

Gorcumse courant, 1980-012-23:

Veel jubilarissen bij *Amilko* Gorcum

GORCUM - Zoals te doen gebruikelijk vond in de laatste maand van het jaar bij *Amilko* de huldiging plaats van de (ook dit jaar weer een groot aantal) personeelsleden die in de loop van het jaar een dienstjarenmijlpaal(tje) hadden bereikt.

Op donderdag 18 december werden tijdens een diner, in *Hotel Metropole*, de drie „25-jarigen” gehuldigd, te weten C. van Bergeijk, E. E. Viëtor en B. van der Zijden.

De jubilarissen werden toegesproken door het hoofd directielid. de heer A. J. Ederzeel, hetgeen vergezeld ging van het opspelden van het „*Carnation*”-insigne en het overhandigen van een cheque. Ook de dames van de jubilarissen werden met het overhandigen van een fraai „*Carnation*”-bloemstuk in de huldiging betrokken.

Vervolgens werden de jubilarissen toegesproken door de heer E. H. van Eeghen, lid van de Raad van Commissarissen. De heer Van Eeghen schetste in het kort de positie van de commissarissen in het bedrijfsleven in het algemeen en die bij *Carnation* in het bijzonder. Hij prees zich gelukkig hierbij (voor het eerst) aanwezig te zijn, temeer daar de afstand tussen de commissarissen en de uitvoerenden door het regelmatige contact met de ondernemingsraad en bedrijfsbezoeken kleiner is geworden. „Een gunstige ontwikkeling”, aldus de heer Van Eeghen.

De heer Van Eeghen besloot zijn toespraak met de opmerking dat medewerkers met een lang dienstverband, (door hun kennis en ervaring) van essentieel belang zijn voor de continuïteit van een onderneming. Hierna werden door de heer K. Klop (namens de personeelsvereniging) en de heer C. Prinssen (namens het Sociaal Fonds) aan de jubilarissen met een passend woord een geschenk onder couvert overhandigd.

Namens de jubilarissen bedankte de heer C. van Bergeijk voor de waarderende woorden en de vele cadeaus die men mocht ontvangen.

In de vooravond werd tijdens een party met een toepasselijk woord de „*Carnation*”-insigne uitgereikt aan een groot aantal andere jubilarissen met respectievelijk 35, 30, 20, 15 en 10 dienstjaren.

1981

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 1981-09-18

Geen water in de melk

GORINCHEM - In de door *Amilko / Carnation Nederland BV* te Gorinchem afgeleverde melkprodukten bevindt zich geen water. Elke vrees daartoe blijkt ongegrond.

Die vrees wakkerde aan na de rechtzaak tegen een veehouder uit Leerbroek, die bij het bedrijf melk afleverde waar een hoog percentage water doorheen was gemengd.

Het verslag over de berechting van die frauduleuze handelingen wekte de indruk dat daardoor ook de door het bedrijf voor de consumptie afgeleverde melk niet deugdelijk zou zijn. Die conclusie blijkt volkomen ten onrechte te zijn en zou zonder rechtzetting een blaam op het bedrijf werpen.

De direktie van *Carnation Nederland* geeft daarom de volgende lezing:

„Ons bedrijf koopt van een groot aantal melkveehouders melk. Van deze verse melk die van nature $\pm 87\%$ water bevat, wordt het water door middel een indamping onttrokken, tot $\pm 26\%$ vaste stof.

Het geconcentreerde produkt wordt gecoridenseerde of koffiemelk genoemd en door ons bedrijf in blikjes afgevuld.

In het geval dat water toegevoegd wordt aan de verse melk wordt dan ook automatisch deze hoeveelheid extra toegevoegd water door middel van indamping onttrokken.

De suggestie in uw rechtbankverslag van 16 september j.l.⁴ is dus onjuist, dat door extra toevoeging van water, ook het door *Amilko Carnation* geproduceerde eindprodukt als minderwaardig aangemerkt kan worden.

Het eindprodukt voldoet dan ook te allen tijde aan de eisen welke gesteld zijn aan de samenstelling van gecondenseerde melk”.

4 Niet kunnen vinden (ZHN.)

JUBILEA BIJ AMILKO

GORINCHEM - Medio december is het jaarlijkse tijdstip waarop de jubilea bij Amilko te Gorinchem, worden gevierd en de dienstjarensplendjes worden uitgereikt.

Dit jaar waren er zes jubilarissen met een 25-jarig dienstjubileum, t.w.: de heren M. D. van Ham uit Gorinchem, M. Bekkema uit Gorinchem, W. van der Zee uit Groot-Ammers, L. Koetsier uit Sleeuwijk, T. Stekelenburg uit Schoonhoven en A. van der Vlist uit Polsbroek.



Foto: De 6 jubilarissen met 25 jaar dienstverband.

Directeur D. H. van der Zouwe bracht de produktie-trend vanaf 1956 in beeld. In die 25 jaar is er sprake geweest van een geweldige technische en technologische ontwikkeling met behulp waarvan men mede dankzij de inbreng van de aanwezige jubilarissen de produktie in die tijd heeft kunnen vernegenwoordigen.

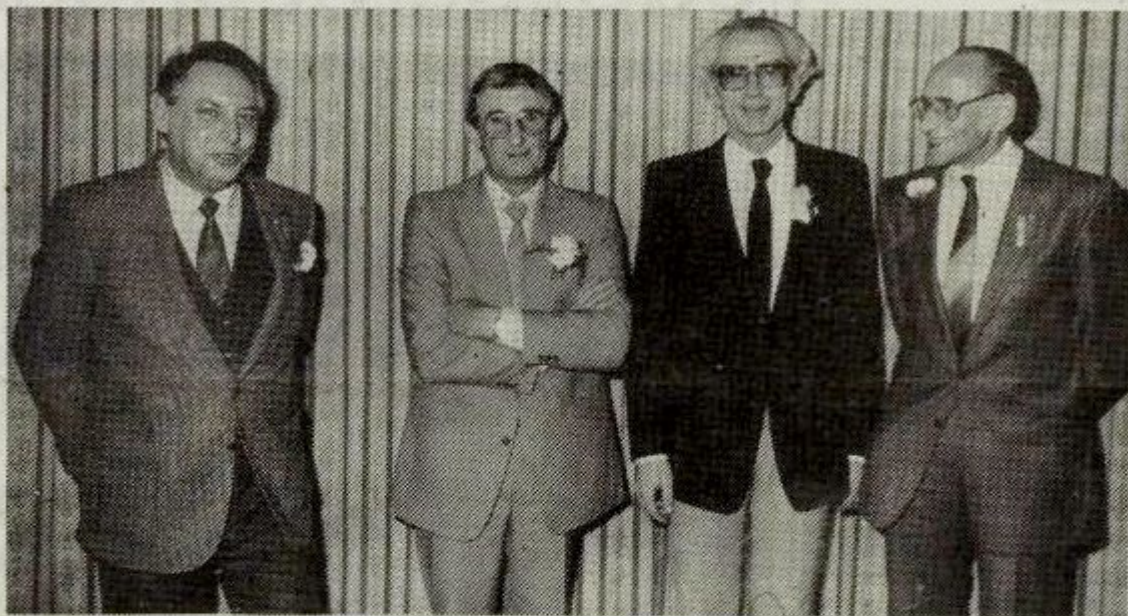
„U verenigt in zich een geweldig stuk 'know-how' en het is deze kennis waarvan Amilko Carnation ook in de komende jaren een dankbaar gebruik hoopt te kunnen maken”, aldus de heer Van der Zouwe uitgesproken tijdens een feestelijk diner in Hotel *Metropole* te Gorinchem.

Hierna werd aan de 25-jarige dienstjubilarissen met een dankwoord het bijbehorende "Carnation"-insigne uitgereikt. Vervolgens werden de cadeaus en enveloppen met inhoud overhandigd en aan de echtgenoten een bloemstuk aangeboden.

Een dag eerder werd tijdens een samenzijn aan 26 medewerkers het *Carnation*-insigne uitgereikt te weten voor: 35 jaar, aan de heren A. Harrewijn, A. Admiraal, L. de Vries, G. Schaap; 30 jaar, aan de heren D. Ottevanger, P. van Delden, J. den Hollander; 20 jaar, aan de heren T. Hofland, N. A. Meijer, A. van der Vliet, J. van de Graaff, R. van der Bijl; 15 jaar aan de heren: C. de Man, J. Beumer, M. Verkerk, A. Rijnsburger; en tien medewerkers die tien jaar bij het bedrijf werkzaam zijn.

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 17/12/1982; p. 1/1

Jubilarissen gehuldigd



GORINCHEM — Bij Amilko Carnation Nederland B.V. Gorinchem werden vorige week jubilarissen gehuldigd. Dit geschiedde in hotel Metropole.

Een wel zeer bijzonder jubileum betrof de heren J. W. Oosterom en C. van Oostrom uit Schoonhoven die veertig jaar geleden bij Amilko in dienst traden.

Met een 25-jarig dienstverband waren er dit jaar twee jubilarissen en wel de heer H. Rietveld uit Giessenburg en de heer J. C. F. Baars uit Gorinchem.

Direkteur D. H. van der Zouwe bracht de wijze waarop toen werd geproduceerd en hoe dat nu geschiedt in herinnering.

"Met gebruikmaking van de technische- en technologische ontwikkelingen heeft Amilko, mede dank zij Uw kennis, er-

varing en inzet kunnen ontwikkelen tot de onderneming die het nu is geworden", aldus de directeur.

Vervolgens zei hij: "Om resultaten te boeken is de samenwerking en volledige inzet van alle teamgenoten nodig. Hetzelfde geldt voor de onderneming".

Hierna werd een "Carnation-insigne aan de jubilarissen uitgereikt en de cadeaus overhandigd.

In totaal werd aan 25 mede-

• Vier van de jubilarissen

werkers het "Carnation" — dienstjareninsigne uitgereikt."

Voor 35 jaar: T. Groenenberg; J. Majoor; C. van Oosterom; C. L. de Vries; J. A. N. van Lutterveld; B. Stuurman en A. Smits.

Voor 30 jaar: de heer S. Vroegh.

Voor 20 jaar: J. Hol; K. Klop; L. den Tak; M. C. Alebrechtse; N. A. van de Hof; B. F. Hurkmans; H. Borst; A. van 't Hoff; J. H. Suur.

Voor vijftien jaar: M. El. Hadouchi; H. El. Moubarik.

Voor tien jaar: M. de Jong; H. Belfaker; J. Beumer; A. C. van Beusekom; D. Bideu; L. P. Wouters.

1983

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 1983-01-07

J. van Ramselaar verlaat Carnation

GORINCHEM - De heer J. van Ramselaar, general-superintendent bij *Carnation Nederland* BV in Gorcum, is per 1 januari 1983 benoemd tot produktie-direkteur van *Carnation* in Mexico. In 1952 trad de heer Van Ramselaar (58) in dienst bij *Amilko* in Gorcum. Hier werd hij opgeleid voor uitzending naar het buitenland. In mei 1955 vertrok hij als assistentdirekteur naar Mexico en in 1957 werd hij benoemd tot produktie-direkteur in Querétaro.

Carnation heeft in Mexico twee fabrieken. Van 1963 tot 1967 werkte Van Ramselaar in Peru. In 1967 keerde hij terug naar Mexico en in 1978 kwam hij weer in Nederland, waar in 1980 zijn benoeming volgde tot general-superintendent in Gorcum.

Van Ramselaar wordt in deze functie opgevolgd door de heer A. Klomp (44).

De heer Klomp is gedurende acht jaar als werktuigkundige werkzaam geweest bij een scheepvaartmaatschappij. Na een korte periode gewerkt te hebben bij een kunststoffen-industrie kwam hij in dienst bij Nestlé.

Gorcums bedrijf rendabel

Carnation Nederland ziet toekomst met vertrouwen tegemoet

GORINCHEM - *Carnation* Nederland BV kan de toekomstige uitdaging van de markt met vertrouwen tegemoet zien.

Dinsdag werd namelijk de afronding van het investeringsprogramma feestelijk gevierd met de officiële opening van een melkpoederfabriek in Gorinchem. De openingsbehandeling werd verricht door minister ir. G. J. M. Braks van landbouw en visserij.

Het investeringsprogramma bestond uit de bouw van een instantmelkpoederfabriek, een afvalwaterzuiveringsinstallatie en een nieuwe bussenlijn in de blikfabriek. Totale kosten: circa dertig miljoen gulden.

De instant melkpoederfabriek zal een bijdrage leveren aan de verbreding van basis van de onderneming. Door integratie met de condensfabriek zal de totale kostenstructuur in gunstige zin worden beïnvloed.



Tot nu toe werd in de bussenfabriek het zogenaamde „ventholesysteem” gevolgd, Waarbij wordt gewerkt met gesoldeerde bussen. Er wordt nu overgeschakeld op een systeem, waarbij met gelaste bussen wordt gewerkt.

Tijdens de rondvaart over De Merwede die plaatshad alvorens tot de officiële opening over te gaan hielden minister Braks en de directeur van *Carnation*, de heer D. H. van der Zouwe een toespraak.

Directeur Van der Zouwe memoreerde in zijn speech de sterk gezwollen watermassa van enkele weken geleden in de rivier.

Hij symboliseerde dit op de enorm toegenomen melkstroom, die, zo zei hij, op bepaalde gebieden ook buiten zijn oevers is getreden.

Waakzaamheid

„Grote waakzaamheid lijkt geboden en ik vertrouw erop dat Nederland, ook mede door zijn grote ervaring in zuivelproblematiek en politiek, een belangrijke rol zal spelen om te komen tot een verantwoord corrigerend beleid”.

De fabriek *Carnation* is een tamelijk oude fabriek. De plaats werd in 1927 gekozen als een ideale plaats voor een Europese exportfabriek, niet alleen voor export naar het Verre Oosten, maar men dacht in die tijd ook aan de Engelse markt, waarbij men via directe verschepingen met behulp van coasters de Engelse markt gemakkelijk kon voorzien.

„Handelspolitieke maatregelen hebben dit verhinderd en *Carnation* besloot in de dertiger jaren tot een eigen condensfabriek in Engeland,” aldus Van der Zouwe.

De oorspronkelijke fabriek zou zijn opgezet voor een topproductie van dertig miljoen kilogram melk.

„Maar mede dankzij de moderne technologie kunnen wij nu meer dan driehonderd miljoen kilogram melk verwerken en mijn produktiemedewerkers hebben mij verzekerd dat wij - als het moet - binnen vijf jaar het dubbele aankunnen met in verhouding vrij geringe additionele investeringen”.

Nederlands

Directeur Van der Zouwe noemt zijn bedrijf specifiek Nederlands.

„We hebben een groot aantal boeren dat al sinds zeer lange tijd - en ik spreek hier van vader op zoon - zijn melk aan ons levert. Op onze fabriek in Gorcum werken meer dan 270 mensen, dit inclusief ons blikemballagebedrijf. Verscheidene zijn al ruim veertig jaar bij ons in dienst. Ook hebben wij dertig Marokkanen in dienst en er zijn erbij die er al vijftien jaar zijn. Wij hadden ze nodig in de tijd dat arbeid schaars was en zij hebben zich ontwikkeld tot zeer gewaardeerde en toegewijde medewerkers”, aldus de directeur.

Behalve de 270 mensen te Gorinchem die direct bij de fabrikage zijn betrokken is de totale economische activiteit - betrokken bij de export van melkprodukten aanzienlijk hoger.

„We verwerken de melk van 1100 boeren, 36 chauffeurs bemannen het vervoer en verder het commerciële- en administratieve personeel enzovoorts. In totaal bedraagt het aantal mensen werkzaam in Nederland en direct betrokken bij onze activiteiten meer dan achttienhonderd man”.

Investerings

Het investeringsprogramma dat dinsdag werd afgerond omvat het volgende:

- 1) de fabriek (toren) voor instant volle melkpoeder met indampingsinstallatie;
- 2) een aparte verpakkingafdeling voor melkpoeder in consumentenverpakking;
- 3) nieuwe afvalwaterzuiveringsinstallatie;
- 4) laslijnen blikemballage fabriek.

Minister Braks van landbouw en visserij was niet de enige prominente aanwezige.

Ook burgemeester B. Vleggeert en de wethouders J.B. Eikelenboom, P.M. Kalis-Eijzinga en J. Hageman waren bij de opening aanwezig tevens de president van CIBA, de vice-president; de president commissaris van Carnel; vertegenwoordigers van de landelijke zuivelorganisaties en verenigingen; collega zuivelfabrikanten en leden van het Europese parlement.

Agrarisch

Minister Braks: „Het opstarten van nieuwe economische activiteiten is in deze tijden van recessie slechts aan een enkeling voorbehouden. Dat de minister van landbouw toch nog regelmatig aan mag treden voor dit soort feestelijke gelegenheden is tekenend voor de ontwikkeling van de agrarische sector”.

Volgens Braks zijn de investeringen in de Nederlandse agrarische industrie tussen 1976 en 1982 tweemaal zo snel toegenomen dan die in de gehele Nederlandse industrie.

De voedingsmiddelenindustrie zou, na de chemie, de grootste investeerder in onze economie zijn geworden.

Echter: de voorraden boter en melkpoeder zouden het laatste half jaar zorgwekkend snel groeien.

Braks: „Dit komt mede doordat de koopkrachtige vraag op de wereldmarkt het aanbod niet kon bijbenen”.

Amerika

In zijn speech roemde de minister Amerika en noemde het een land dat meer is geweest voor Europeanen dan een land van grote auto's.

„Naar ik me heb laten vertellen is *Carnation* in niet geringe mate verantwoordelijk voor het ontstaan van het Holstein-Frisianras. Ik zou daarmee kunnen zeggen dat *Carnation* nog meer melk naar Nederland heeft gebracht. Gelukkig kent het concern zijn verantwoordelijkheden in deze. Want zie hier: een nieuwe fabriek volledig ingericht op export buiten de Europese Gemeenschap”.

De minister van landbouw en visserij noemde de bouw van de nieuwe fabriek op palen een uniek verschijnsel.

Verder zei hij: „Hier in Gorcum, onder de rook van Rotterdam, is weer eens bewezen, hoe belangrijk het is voor een klein land als het onze, om de wereldhaven nummer één te bezitten. Dankzij de verschepingsmogelijkheden die deze haven biedt en danzij de unieke infrastructuur van Nederland, is de keuze voor de vestigingsplaats van deze nieuwe fabriek op deze streek gevallen”.

Hij zei te vinden dat de bouw van deze nieuwe fabriek heeft aangetoond dat het ondernemersklimaat in Nederland duidelijk aan het verbeteren is.

1986

Gorcumse courant 1986-07-16 ;

Tinnen bus voor 10 jaar beste melk

GORCUM - Veehouder J. de Bie uit Tuil is vorige week in Gorcum onderscheiden voor het leveren van tien jaar eerste klas melk.

Namens de *Stichting Regionaal Orgaan voor Melkhygiëne „Tussen de Grote Rivieren”* overhandigde voorzitter drs. H. Daniels hem een tinnen melkbus met inscriptie. De afgelopen tien jaar is bij de melk die De Bie leverde aan zuivelfabriek *Carnation* geen enkele afwijking geconstateerd bij het kwaliteitsonderzoek. Dat wordt verricht door de *Stichting Melkcontrolestation Gorinchem*. Veehouders die dat twee jaar volhouden krijgen een diploma.



Van de circa vierduizend veehouders uit het werkgebied van „*Tussen de Grote Rivieren*” is De Bie de derde die deze uitzonderlijke presentatie heeft geleverd en daarvoor is onderscheiden. „Ik hoop dat u in de toekomst de kwaliteit behoudt”, aldus drs. Daniels. „De tinnen melkbus is bedoeld als aandenken en stimulans voor de komende jaren”.

Drs H. Daniels overhandigt de Tuilse veehouder de tinnen melkbus voor zijn uitzonderlijke prestatie. Naast hem, met , bloemen, staat De Bie’s aanstaande vrouw. Het gezelschap wordt gecompleteerd door A. Klomp, directeur van de zuivelfabriek *Carnation*, L. Krijgsman, directielid van hei Melkcontrolestation tevens secretaris van het regionaal orgaan „*Tussen de Grote Rivieren*” en bestuurslid P. de Bruijn.

1987

Carnation Nederland B.V. nu onderdeel van Nestlé

Gorcumse courant, 1987-07-08

Petitie werknemers naar directie Nestlé

GORCUM - De vakbonden CNV en FNV hebben werknemers bij *Carnation* in Gorcum, onderdeel van *Nestlé Nederland bv.*, gisteren ernstig gewaarschuwd tegen dreigende reorganisatie van Nederlandse vestigingen.

Bij alle Nestlé bedrijven riepen de vakorganisaties op tot een korte werkonderbreking. In Gorcum besloten de ongeveer vijftig werknemers die zich tijdens de lunchpauze voor de hoofdingang van het kantoor hadden verzameld, niet mee te doen aan de actie.

Wel werd besloten de hoofddirectie in Diemen een petitie met handtekeningen aan te bieden. Nestlé heeft de bonden inmiddels laten weten in september met een nieuw reorganisatieplan te zullen komen. Een eerder reorganisatieplan is in zijn geheel ingetrokken. Doordat tevens een sociaal plan is opgezegd, spreken de bonden nu over „contractbreuk”.



GROTE VERSLAGENHEID IN GORCUMS BEDRIJF

Carnation wordt gehalveerd

GORINCHEM - Bij de Gorcumse vestiging van *Nestlé Nederland, Carnation Nederland B.V, (Amilko)*, moet het aantal werknemers met 120 verminderd worden. Dat is de uitkomst van het plan tot sanering van het bedrijf, dat een dochteronderneming is van een Zwitserse multinational. Momenteel werken er 260 mensen bij de Gorcumse vestiging.

Grootste klappen

In totaal zal het aantal banen bij Nestlé met 614 verminderd worden tot een totaal van 1445. De grootste klappen vallen in Rotterdam (225) en Gorinchem (120), maar ook de vestigingen in Bolsward, Scharsterburg, Nunspeet, Venray, Amsterdam en Diemen, waar het hoofdkantoor is gevestigd, moeten inkrimpen.

Als belangrijkste oorzaak noemt Nestlé de hoge produktiekosten en een dramatische exportdaling van gecondenseerde melk door het wegvallen van belangrijke markten als Libië, Algerije en Nigeria.

Bij *Carnation*, waar men de werknemers woensdagmiddag inlichtte, zal een deel van de melkproduktie worden gestaakt.

Bij de werknemers van *Carnation* is de verslagenheid groot. Hoewel ook enkele maanden geleden reeds de geruchten over een collectief ontslag de kop opstaken, werden die, ook bij navraag, nimmer bevestigd, maar, zoals nu dus is gebleken, stond het ingrijpende en banenkostende saneringsplan toen reeds in de steigers.

De directie van Nestlé zegt wel bereid te zijn in overleg met de vakbonden te bekijken of en in hoeverre het aantal gedwongen ontslagen kan worden teruggebracht, waarbij men denkt aan een totaal van 400. Dat zou kunnen gebeuren door middel van vervroegde uittreding, overplaatsing en omscholing, aldus directeur De Man.

Vakbonden

Of de vakbonden daaraan medewerking zullen willen verlenen is sterk de vraag. Volgens D. Heinen van de Voedingsbond FNV., is het onthutsend dat niet echt wordt aangegeven wat de gevolgen van de sanering zullen zijn en dat er van een beleidsplan al helemaal geen sprake is.

De bonden verwijten Nestlé een kwakkelbeleid, omdat telkens nieuwe plannen worden gepresenteerd en bovendien is men van mening dat op basis van een sociaal contract tot medio 1988, niet tot gedwongen ontslagen mag worden overgegaan. Men overweegt dan ook juridische stappen te ondernemen.

Volgens de heer De Man van Nestlé Nederland is het bedrijf echter maar tot en met 31 december van dit jaar aan het sociaal-contract gebonden en men heeft dat contract dan ook met ingang van 1 januari 1988 opgezegd, om zodoende de noodzakelijke stappen te kunnen nemen.

Of de Gorcumse vestiging verliesgevend is wilde de heer De Man niet zeggen. „Wij bekijken dat niet per vestiging, maar we nemen daarbij de totale financiële situatie van ons bedrijf in ogenschouw”.

Sanering

De directie van Nestlé Nederland zegt, dat de sanering vooral na juli 1988 haar beslag zal krijgen. Volgens afspraak zouden dan ook wijzigingen in het sociaal contract worden aangebracht. De financiële positie van Nestlé is dit jaar sterk verslechterd. Werd aanvankelijk nog rekening gehouden met een kleine winst van bijna twee miljoen gulden, inmiddels is die verwachting al bijgesteld tot een verlies van ongeveer acht miljoen gulden.

Men rekent erop, dat de sanering, die in anderhalf jaar moet zijn afgerond, op jaarbasis uiteindelijk negentien miljoen gulden gaat opleveren. De onderneming houdt twintig miljoen gulden achter de hand om de sociale gevolgen van de reorganisatie op te vangen.

Nestlé houdt vast aan ontslag

Carnation wacht klappen gelaten af

(TEUS DEN OTTER)

GORCUM - Nestlé Nederland houdt vast aan het schrappen van ruim 600 arbeidsplaatsen. De helft daarvan vindt plaats door gedwongen 'ontslagen, de andere helft door natuurlijk verloop en het niet meer opvullen- van vacatures. De vakbonden konden dinsdagochtend niet vertellen hoeveel gedwongen ontslagen in Gorcum zullen vallen. Als Nestlé vasthoudt aan haar reorganisatieplan zullen bij Carnation in Gorcum 120 arbeidsplaatsen verdwijnen door



CNV-bestuurder Visscher (staande op foto) wilde eerst de gesprekken met de hoofddirectie van Nestlé Nederland afwachten alvorens op te roepen tot staking.

Verslagenheid en verwarring onder de werknemers kenmerkten de bijeenkomsten vorige week vrijdag - en maandagmiddag in de kantine van *Carnation*.

Verslagenheid over het feit dat de hoofddirectie van Nestlé Nederland de helft van het aantal arbeidsplaatsen in Gorcum wil opheffen. Dit betekent concreet dat één op de twee werknemers kans loopt op ontslag.

Verwarring

Verwarring heerste er omdat de vakbonden niet precies duidelijk konden maken hoe het "reorganisatieplaatje" ingevuld gaat worden. Ook directeur Klomp van de Gorcumse vestiging zei vrijdag niets te kunnen vertellen over dit "plaatje". Tijdens de bijeenkomsten die matig tot slecht werden bezocht, bleek de bereidheid tot actie nihil. Dit in tegenstelling tot andere vestigingen van Nestlé waar de werknemers onmiddellijk in staking gingen, daarbij gesteund door de Voedingsbond FNV.

De Voedingsbond CNV was alleen vrijdagmiddag in Gorcum aanwezig.

Geen actie

Districtsbestuurder N. Visscher maakte duidelijk dat het CNV geen staking wenst in afwachting van de resultaten van nog te houden besprekingen met de hoofddirectie van Nestlé Nederland. De FNV daarentegen hield maandagmiddag wel een vervolgbijeenkomst in de kantine van *Carnation*, maar moest toen vaststellen dat de werknemers vooralsnog geen actie wilden ondernemen.

Vakbonden adviseren Nestlé „Apart plan voor Carnation maken”

GORCUM - De vakbonden hebben de directie van Nestlé Nederland vrijdag tijdens een lange marathonvergadering nadrukkelijk gevraagd een aparte oplossing te zoeken voor de problemen bij *Carnation* in Gorcum.

De Voedings- en Industriebonden die urenlang onderhandelden met de hoofdirectie in Diemen, drongen aan op gescheiden oplossingen voor Gorcum én Rotterdam. Dit om te voorkomen dat werknemers later de dupe worden van een plan, waarbij de werkgelegenheid van één of beiden vestigingen alsnog in het geding komt.

Nul

Tijdens hun gesprekken met hoofddirecteur R. de Man bleven de bonden onverkort vasthouden aan géén gedwongen ontslagen bij welke vestiging dan ook van Nestlé Nederland. Door het opstellen van een apart plan voor Gorcum wordt getracht het verlies van 120 arbeidsplaatsen, zoals Nestlé dit aanvankelijk gedacht had, tot nul te reduceren

Tafel

In december gaan de vakorganisaties opnieuw met de hoofddirectie van Nestlé om tafel zitten. Dan zal bekend worden of het bedrijf daadwerkelijk gedwongen ontslagen kan voorkomen. Afgelopen vrijdagochtend werd bij *Carnation* door veertig personeelsleden het werk voor enkele uren onderbroken uit protest tegen de aangekondigde reorganisatieplannen.

Verklaring

Na afloop werd een verklaring voorgelezen waarbij werd vastgehouden aan géén gedwongen ontslagen. Het schrijven werd nog diezelfde dag verzonden aan de hoofddirectie van Nestlé Nederland, die op dat moment onderhandelde met de bonden.

Gorcumse courant, 1987-12-02;

Uitbreiding Carnation krijgt steun

GORCUM - De Gorcumse raad heeft donderdag ingestemd met het opbreidingsplan bij Nestlé (*Carnation*).

PvdA-woordvoerder drs. L. P. Dubbeldam kon volledig meegaan met de gevraagde planologische aanpassing, waardoor het Gorcumse bedrijf kan overgaan tot nieuwbouw. De PvdA wilde vooral steun verlenen omdat het van belang wordt geacht de werkgelegenheid bij Carnation te behouden. L. A. W. van Laak (Stadsbelang) hoopte dat de toekomst van Nestlé er rooskleuriger uit komt te zien, en kon zich volkomen vinden in het planologisch besluit. Wethouder M. Salet was ook verheugd over de uitbreiding en vertelde dat gezocht zal worden naar vervangende speelgelegenheid, omdat deze voorziening moet wijken voor het Nestléplan.

Selectieve seniorenregeling bij *Carnation*

Voorstel Nestlé aan werknemers

GORCUM - Werknemers vanaf 55 jaar kunnen bij *Carnation* in Gorcum, onderdeel van Nestlé Nederland, gebruik maken van een selectieve seniorenregeling. Deze regeling is ook van toepassing voor de werknemers in Rotterdam en Scharsterbrug.

Verder maakte de hoofddirectie van Nestlé Nederland vorige week bekend dat tot 1 januari 1990 in de diverse vestigingen meer dan honderd vacatures zullen ontstaan. Deze worden aangeboden aan de medewerkers die bij de herstructureringsplannen van Nestlé betrokken zijn.

Binnen de vestigingen Gorcum en Rotterdam is het volgens de hoofddirectie mogelijk om de betrokken medewerkers op basis van vrijwilligheid een functie aan te bieden in de vestiging Amsterdam.

Uit een samenvatting van recente onderhandelingen tussen een delegatie van Nestlé Nederland en de betrokken vakverenigingen blijkt, dat tot 1 januari 1990 geen gedwongen ontslagen zullen plaatsvinden als gevolg van de herstructureringsplannen.

In overleg met de vakverenigingen zullen indien nodig een of meer bureaus worden ingeschakeld om Nestlé-medewerkers die niet onder de senioreregeling vallen, te helpen bij het vinden van een andere werkgever.

Als een werknemer, betrokken bij de herstructurering, het dienstverband op eigen initiatief opzegt, bestaat er recht op een vertrekpremie. De grootte van deze premie hangt af van leeftijd en het aantal gewerkte jaren.

Het overleg tussen Nestlé Nederland en de gezamenlijke vakorganisaties zal worden voortgezet op 12 en 21 januari.



Gorinchemse courant, 1989-06-07

Kort geding gist aangehouden Buitenlandse werknemers Nestlé op zijspoor gezet

GORINCHEM/DORDRECHT - Een elftal Marokkaanse werknemers van de Gorinchemse vestiging van *Nestlé Holland BV* spande gistermorgen een kort geding aan tegen dat bedrijf. Door de herstructurering van Nestlé zijn zij op een zijspoor gerangeerd: hun functies komen te vervallen. Zij eisen een geschikte arbeidssplaats binnen de fabriek van Gorinchem.

Deze werknemers variëren in leeftijd van 18 tot 53 jaar en werken gemiddeld vijftien jaar bij Nestlé in Gorinchem. In verband met de herstructurering van Nestlé kunnen zij hun werk - het bedienen van machines - niet meer bezetten. Ze mogen nu nog slechts vloeren vegen.

Inmiddels zijn er voor soortgelijk werk mensen uit Rotterdam overgeplaatst, onder wie een groot aantal uitzendkrachten. Zij mogen deelnemen aan een opleidingsplan voor het bedienen van de nieuwe machines waarvan de elf Marokkanen zijn uitgesloten. Het is hen onduidelijk waarom zij niet voor deze opleiding in aanmerking komen. Hun raadsman, mr. A. Fraanje, spreekt van een onrechtvaardigheid. In zijn dagvaarding stelt hij dat het onjuist is dat de buitenlandse werknemers niet te werk worden gesteld bij de productie van melkpoeder, waarmee sommigen al ervaring hadden.

Discriminatie

Fraanje voert aan dat er mogelijk sprake is van discriminatie, gericht op het uitsluiten van oudere buitenlandse werknemers. Wat ook zwaar zou moeten wegen is de door hem aangevoerde schending van het zogenaamde anciënniteitsbeginsel, door oudere werknemers te lozen en hun plaatsen te laten innemen door jongere (uitzend)krachten.

Behalve een geschikte functie in de fabriek in Gorinchem eisen de Marokkanen dat ze worden toegelaten tot het bij die functies behorende opleidingsplan.

Mede op advies van de rechtbankpresident is de zaak aangehouden tot 24 juni. Tot die tijd kunnen de partijen overleg voeren. Mr. A. Fraanje: „We weten nu in ieder geval waar de schoen

wringt. Nestlé vindt dat de Marokkanen de nieuwe werkzaamheden niet uit kunnen voeren omdat ze daarvoor niet genoeg ontwikkeld zouden zijn. Mijn cliënten zijn het daar niet mee eens. Ik overweeg een onderzoek te laten uitvoeren door een onafhankelijk bureau”. Een woordvoerder van Nestlé Gorinchem was gistermorgen niet bereid commentaar te geven.

Gorcumse courant 1989-07-21;

Marokkanen verliezen kort geding van Nestlé

GORINCHEM/DORDRECHT - De president van de rechtbank in Dordrecht heeft onlangs uitspraak gedaan in het kort geding dat Marokkaanse werknemers tegen Nestlé hadden aangespannen. Het kort geding diende begin vorige maand en werd aangehouden voor overleg. De raadsman van Nestlé Gorinchem vroeg vervolgens vonnis.

De rechtbankpresident wees de vordering af. Dit betekent dat de Marokkanen niet mogen deelnemen aan de opleiding voor het bedienen van de nieuwe machines die er met de herstructurering zijn gekomen. De werknemers, gemiddeld vijftien jaar in dienst bij Nestlé, moeten zich nu beperken tot schoonmaakwerkzaamheden. Zij gaan in hoger beroep.

2002 De Stad Gorinchem, 2002-04-30;

Nestlé Gorinchem blijft gewoon open

GORINCHEM - De sluiting van de Friese Nestlé vestiging in **Scharsterburg** aan het einde van dit jaar heeft geen negatieve gevolgen voor de melkpoederfabriek in Gorinchem.

„Er zit wel iets positiefs aan het verhaal. De fabriek in Gorinchem is nu onderbezet, mogelijk dat mensen uit Scharsterburg overgeplaatst kunnen worden naar Gorinchem,” aldus M. Schenkel, manager van de Friese fabriek

De sluiting van de fabriek in Friesland is het gevolg van een overcapaciteit aan melkpoeder en babyvoeding. De Friese fabriek produceert beide producten, terwijl Nestlé wil dat vestigingen zich gaan richten op één product om zo de marktpositie van Nestlé Nederland te verbeteren. De Gorcumse vestiging hield zich echter altijd al bezig met alleen de productie van melkpoeder. „Er verandert dus niets, behalve dan dat er misschien personeel uit Friesland bijkomt”, aldus Schenkel

Nestlé Gorcum heet voortaan Vreugdenhil

Fabriek voor melkpoeder zet nieuwe stap

GORINCHEM/VOORTHUIZEN - De Nestlé melkpoederfabriek in Gorinchem is overgenomen door Vreugdenhil uit Voorthuizen. De werkgelegenheid voor de 130 medewerkers in Gorinchem is daarmee zeker gesteld, evenals de afname van melk bij zo'n 1200 aangesloten agrariërs en de export van hoogwaardige zuivelproducten naar vooral het Midden Oosten. De ontwikkelingen in de voedselmarkt wereldwijd - schaalvergroting, kwaliteitsborging en traceerbaarheid - maakte de overname van Nestlé Gorinchem door Vreugdenhil tot een logische stap. De officiële ondertekening vindt vrijdag plaats.

De melkpoederfabriek aan de Merwede heeft een rijke geschiedenis. In 1927 werden de eerste fundamenteen gelegd door Amilko, later bekend als Carnation. In 1985 is de fabriek overgenomen door Nestlé, waarna deze vestiging werd omgebouwd tot een moderne, hygiënische en efficiënte melkpoederfabriek. Tevens werden de afgelopen jaren verbeteringen aangebracht die zowel de kwaliteit van het product - instant melkpoeder - als de efficiëntie van de productie hebben verhoogd.



Nestlé Gorinchem wordt gecontinueerd door Vreugdenhil uit Voorthuizen.

Continuïteit

Nestlé heeft contracten met zo'n 1200 gecertificeerde melkveehouders uit het hele land. Tegen een concurrerende prijs wordt van hen ruim 400 miljoen kilo melk afgenomen. In de fabriek wordt de melk gesproeidroogd in drie spraytorens tot 55.000 ton melkpoeder. De instant melk wordt geëxporteerd met name naar warme landen waar een tekort of geen zuivelproducten zijn zoals het Midden Oosten. Eén kilo poeder wordt aangelengd met water acht liter melk.

Nestlé is wereldwijd met zo'n 500 fabrieken de grootste levensmiddelenleverancier. In de voedingsmiddelenbranche worden momenteel veel bedrijven afgestoten, omdat de winstmarges klein zijn. Er is niet alleen sprake van schaalvergroting, maar er is bovendien in toenemende mate vraag om ketenbeheersing, kwaliteitsborging en traceerbaarheid. Het Gelderse bedrijf Vreugdenhil heeft met dezelfde ontwikkelingen te maken.

Toekomst

Vreugdenhil ziet volop toekomstmogelijkheden voor de Gorcumse vestiging. De fabriek heeft vier moderne blikverpakkingslijnen. Onder beschermde atmosfeer worden standaard blikken van 400 gram, 900 gram, 1800 gram en 2500 gram afgevuld veelal onder de eigen merknamen Two-Cows en Vremilk. De blikken worden in eigen beheer vervaardigd uit gelithografeerde platen, zodat de blikken niet meer van aparte etiketten hoeven te worden voorzien, een belangrijke kostenbesparing.

De goederen worden in containers verladen. En daarmee is de vestigingsplaats in Gorinchem heel belangrijk. De fabriek ligt aan de Merwede op ongeveer veertig kilometer afstand van Rotterdam. Containers kunnen aan de kade worden verladen om via Rotterdam haar bestemming over de wereld te vinden.

Vreugdenhil 'speler van wereldformaat' 'Overname Nestlé is een logische stap' ⁵



Zoon Jan en vader Jaap Vreugdenhil van melkpoederproducent Vreugdenhil. Het bedrijf neemt Nestlé Gorinchem over.

Zoon Jan en vader Jaap Vreugdenhil van melkpoederproducent Vreugdenhil. Het bedrijf neemt Nestlé Gorinchem over *

door Gerrit Schaap

VOORTHUIZEN/GORINCHEM

De bijna 65-jarige Jaap Vreugdenhil vindt de overname van Nestlé melkpoederfabriek in Gorinchem een logische stap. „We kunnen daarmee nu ook melkpoeder verkopen aan consumenten in kleinere verpakkingen. Tot nu toe deden we dat uitsluitend aan industrieën.”

Gezeten achter de vergadertafel op zijn directiekantoor aan de Baron van Nagelstraat 64 in Voorthuizen, treffen we een voorzichtig formulerende Jaap Vreugdenhil. Begin dit jaar was hij vijftig jaar werkzaam in het bedrijf. Zijn wieg stond in Hazerswoude. Zijn vader had een ventwijk in Den Haag, waar hij boter, melk en kaas verkocht. Daarnaast sleet hij ook papieren zakken aan de zuivelindustrie: Toen in de vijftiger jaren de ‘Coöperatieve aankoopvereniging Voorthuizen en Omstreken’ failliet dreigde te gaan, nam de Barneveldse Coöperatie zowel de schulden als de boeren en daarmee ook de omzet over. „Mijn vader was alleen geïnteresseerd in het onroerend goed en kocht dit aan. Van hieruit groeide het bedrijf in verpakkingsmateriaal, allemaal gericht op de zuivelindustrie. Liter breidde dit uit met plastic en bulkverpakking ('big bags' van 1000 kg, red.) en ook in silo's vond het tanktransport plaats. Ik hoor het mijn vader nog zo zeggen: 'Vanaf nu gaan we naar de inhoud van de zakken kijken', waarmee de inkoop van melkpoeder door ons zelf werd opgepakt.

Als veertienjarige kwam ik in het bedrijf, toen ik bleef zitten in de eerste klas van de Mulo. Ik kreeg geen tweede kans van mijn vader en tegen de zin van mijn moeder in werd ik aan het zakkenvullen gezet. Als vijftienjarige kon het gebeuren. dat ik achter het stuur van een vrachtwagen zat. Toen ik tussen Amsterdam en Rotterdam reed, stond bij een kruispunt politie op de weg.

⁵ Bron foto: Hans Verhorst / BDU – indien geen toestemming (in deze resolutie) graag even melden!

Aan de chauffeur die lag te slapen, vroeg ik nog: 'Wat moet ik nu doen?' 'Gewoon doorrijden', antwoordde hij. Zo leerde ik alle facetten van het bedrijf kennen en op 22-jarige leeftijd gaf ik daar al leiding aan. We hadden in de beginjaren melkpoeder voor de veevoedersector voor de kalveren en voor de biggen en verkochten melkpoeder aan de bakkerijsector. Nederland was toen groot genoeg, al kwam België er wel heel snel bij. Met de komst van de E.E.G. kwam de schaalvergroting op gang, waardoor er nu nog circa vijf producenten van melkpoeder in Nederland zijn.

Kwaliteitsgarantie

„Toen ik in de tachtiger jaren afleiding zocht in mijn werk en tussen Kerst en de jaarwisseling aan het werk was, kwam buurman Gert van Maanen vertellen, dat zijn grond op een industrieterrein in Voorthuizen te koop kwam. Van Maanen deed al heel lang een deel van ons transport, dus we kenden elkaar als goede burens. De volgende dag is de koop bij de notaris gepasseerd. Wij hebben daar toen een nieuwe fabriek neergezet met een roestvrijstalen mengerij voor de levensmiddelenproductie. In diezelfde tijd was de BSE-crisis in Engeland, die ons noopte om de productielijnen van veevoer voor herkauwers en niet herkauwers te scheiden. Aan de Baron van Nagelstraat kwam toen ook ruimte daarvoor vrij. We zijn blijven groeien. In Barneveld en Voorthuizen werken nu 48 mensen.

Omdat de grootste klanten wilden weten van welk bedrijf de melk vandaan kwam, hebben we drie jaar geleden een melkpoederbedrijf in het Friese **Scharsterbrug** met 35 mensen overgenomen. Daardoor kregen we voor het eerst te maken met de verwerking van natte melk. Eigenaar Nestlé wilde zich wat minder als producent en wat meer als distributeur en marketingorganisatie ontwikkelen, omdat de marges voor de aandeelhouders in de melkpoeder te weinig dividend opleveren. En dit jaar hebben wij de overname in Gorinchem, opnieuw van Nestlé, kunnen realiseren. 'Vreugdenhil Gorinchem' heeft, inclusief de fabricage van blik, 130 werknemers die wij in drie jaar overnemen.

Met de vier moderne blikverpakkingslijnen, die we nu geheel in eigen handen hebben, kunnen we wereldwijd ook de leverantie in consumentenverpakking ter hand nemen. Als betrouwbare leverancier van melk geven wij ook de 1100 gecertificeerde melkveehouderijen gelegenheid hun melk aan ons te leveren. We zijn in ons land nu nummer twee in melkpoederproductie. Nestlé zelf blijft bij voorkeur de melkpoeder van ons afnemen, gezien de garanties voor de kwaliteit die we kunnen leveren.

Afsluiting

Voor mij persoonlijk zie ik deze overname als een soort afsluiting. Mijn enige zoon Jan (26) en Albert de Groot vormen de nieuwe directie. Van de veertig jaar huwelijk, heeft mijn vrouw mij maar een jaar of twintig gezien. Ik reisde heel veel naar Azië, Afrika, Zuid-Amerika, Australië en Nieuw-Zeeland om zo een wereldwijd netwerk van vertegenwoordigers en handelsondernemingen op te zetten. Belangrijker dan geld verdienen is nu aandacht voor mijn vrouw en de (klein)kinderen.

In vijftig jaar groeide onze jaaromzet van 115.000 gulden naar meer dan Eu. 200 miljoen en het personeelsbestand tot 213. Omdat wij in de melkpoeder inkoop en productie wereldwijd hoog inzetten op kwaliteit en voedselveiligheid, voorzie ik een goede toekomst. De hoge normen van Europese Unie zijn voor ons wereldwijd uitgangspunt voor de kwaliteit. Ik ben mijn personeel veel dank verschuldigd. In je eentje run je een bedrijf niet. De toewijding van veel Véluwse productiemedewerkers, laboranten, secretariële - en logistieke medewerkers, commerciële

mensen in het management, die allen vaak tot hun pensioen de beste krachten aan ons bedrijf wijdde. was groot."

Bijlagen

Bijlage 1 - Nieuwe Gorinchemsche Courant, 1907-10-13.

STADSBERICHTEN. Gorinchem, 12 October.

G. Meulewerf, oprichter Maatschappij Pasteur overleden

Woensdagavond is een onzer meeat geachte ingezetenen, de heer **Gijsbertus Meulewerf**, in den ouderdom van 72 jaar, plotseling overleden. Hij werd 30 Januari 1836 alhier geboren. Den laatsten tijd was de heer Meulewerf lijdende aan een oogziekte, die hem belette zijn werkzaam leven voort te zetten.

De overledene was een man van groots werkkracht en heeft zich gedurende vele jaren uitsluitend aan de belangen van de burgerij gewijd.

De heer Meulewerf, een self-made man, werd in 1891 tot raadslid gekozen tengevolge van de vermeerdering van het getal raadsleden door toenemende bevolking.

Den 2 September 1902 gekozen tot wethouder tengevolge der aftreding van den heer P. A. Bos als zoodanig, werd hem in diezelfde maand nog opgedragen het voorzitterschap der commissie van beheer der gemeente-gasfabriek. Door zijne groote kennis wist hij het gasbedrijf onder zijne leiding tot eene voor deze gemeente ongekende hoogte op te voeren en was de bevordering der ten deze hem toevertrouwde belangen zijne lievelingstaak.

Gedurende zijn lidmaatschap van den raad maakte de heer Meulewerf achtereenvolgens verscheidene jaren deel uit van de verschillende raadscommissiën, als de commissie voor de Godshuizen, die van het overzetveer en die van gemeentewerken.

In de raadszitting van 3 September 1907 deelde de voorzitter den raad mede, dat de heer Meulewerf om gezondheidsredenen ontslag nam als wethouder, bij welke mededeeling door den burgemeester zeer waardeerende woorden werden gesproken en de wensch werd geuit, dat hij zijn zetel in den raad zou blijven innemen, teneinde met zijne rijke ervaring, in het belang der gemeente nog verscheidene jaren werkzaam te zijn.

Dit mocht helaas niet zoo zijn: de raadszitting van den 9 Augustus j.l is de laatste geweest, die door hem is bijgewoond.

Van 1883 tot en met het jaar 1900 is hij lid van het burgerlijk armbestuur geweest, waar hij door zijn goeden toon, rijke levenservaring en groots beminlijkheid, steeds een sieraad der vergadering is geweest en den nood der armen op de juiste waarde wist te schatten.

Hij is vele jaren lid van het college van zettters voor 's rijks directe-belastingen geweest.

Als directeur der Gorinchemsche vischmaatschappij heeft hij zich eveneens zeer verdienstelijk gemaakt.

Sedert de verdwijning van de zandplaten in de rivier de Merwede, gingen gelijktijdig voor de visschers de ophaalplaatsen voor de zegens verloren. Om in dit verlies te voorzien, werd de spil, waarmede de netten opgedraaid werden en die vroeger op de zandplaten stond, overgebracht op een vast vlot, dat in de rivier met ankers wordt vastgelegd. Daar nu bij het volgen van deze methode slechts op een beperkt gedeelte van het vischwater kan gevischt worden, kwam de heer G. Meulewerf in 1883 op de gedachte, om een toestel te maken, waarmede over het geheele Gorinchemsche vischwater kan gevischt worden. Dit toestel, galg of klepvlot genaamd, bestaat uit een vlot, waarop een galg staat, die de klep, waartegen de zegen wordt opgetrokken, kan doen rijzen

of dalen. Het geheel wordt verplaatst door een sleepstoombootje, terwijl de zegen, die zich tussen de sleepboot en het klepvlot bevindt, stroomafwaarts gaande, wordt ingehaald, in tegenstelling met de spilvisscherij, hierboven genoemd, waarbij de zegen tegen stroom in wordt opgehaald.

Tengevolge dezer uitvinding werd in datzelfde jaar 1883 door den heer Meulewerf de Gorinchemsche vischmaatschappij opgericht, die ten doel heeft de visscherij in de rivier de Merwede op bovengenoemde wijze uit te oefenen en waarvan hij sedert de oprichting directeur is geweest.

Eens waarde van duizenden en duizenden guldens is op deze wijze aan het water onttrokken en heeft het hare bijgedragen tot verhooging der stedelijke welvaart.

Hij heeft in 1900 opgericht de maatschappij *Pasteur*, tot bereiding van melkproducten, die zich in een bloeienden toestand mag verheugen.

Hij was Commissaris van de Vereenigde Heusdensche Stoombootmaatschappij.

En ten slotte willen wij nog vermelden dat de heer Meulewerf ook zeer veel heeft bijgedragen tot het stichten van de monumentale fontein op het Marktplaatsje.

Hedenmorgen te ruim 11 uur vertrok de stoet van het sterfhuis om het stoffelijk overschot van den heer Meulewerf naar de begraafplaats over te brengen.

Op den doodenakker waren vele autoriteiten, vrienden en belangstellenden saamgekomen om den overledene de laatste eer te bewijzen.

Onder de aanwezigen merkten we o.a. op: B. en W., raadsleden, den gemeente-secretaris, den gemeente-ontvanger met andere gemeente-ambtenaren, leden van het burgerlijk armbestuur en het college van zeters voor 's rijks directe belastingen.

Toen het stoffelijk overschot aan den schoot der aarde was toevertrouwd, nam de burgemeester het woord en herdacht in eenige waardeerende woorden den overledene als gemeenteraadslid en oud-wethouder, doch vergat niet tevens in herinnering te brengen de werkzaamheid van den afgestorvenen in de verschillende andere functies, die hij met lust en vol ijver waarnam. Dit noemde spr. een kenmerk in zijn karakter: geen man van theorie, maar een van de daad, die zijn arbeid ondernam en volvoerde, gedreven door een krachtigen wil.

Maar ook daarom reeds, geloofde spr., zal een goede herinnering aan den gestorven medeburger bewaard blijven.

Hiermede was de eenvoudige plechtigheid afgelopen.

Zijne assche ruste in vrede.

Bijlage-2



Tekst en foto Chris Groeneveld. Ter gelegenheid van de opening van de Merwedebrug in 1961 hebben diverse bedrijven uit de regio met hun vrachtwagens in een stoet meegereden. Ook de frontstuur Bedford van mijn opa was van de partij. Die reed met allemaal nieuwe melkbussen van melkfabriek Amilko uit Gorinchem. Mijn ome Edumond was chauffeur en rechts van hem staat Rien Pellikaan die bijrijder was. Aan de linkerkant is zijn zoon Wim Groeneveld te zien.



<http://www.enspijk.info/>

Deze foto dateert uit ongeveer 1915, van links naar rechts:

Drikus Spronk de veerman, Ant van Soest, Teun van Zee - achter de hondenkar, Maaïke van Soest, Hil Kerkhof - met wit schort, Dorus Spronk - veerman in ruste in donker pak, drie onbekenden, Kees Vermeulen - op de achtergrond is zijn boerderij te zien, Geertje Bauw en Jan Heikoop.

Rond 1915 werd de melk van de koeien uit Enspijk opgehaald door een stoomboot, die drie maal per week aanmeerde aan het Enspijkse veer. Als hij in aantocht was, liet de kapitein een schrille fluittoon horen en de boeren en boerinnen trokken dan met hun melk op hondenkarren richting de rivier. Daar werden de volle bussen ingescheept, terwijl er lege bussen werden meegegeven naar de boerderij. Door de zuivelfabriek Amilko te Gorinchem werd de room opgekocht om te verwerken tot zoete melk, karnemelk en boter.

Met de Hondenkar ging men naar de wei om te melken, dat gebeurde met de hand en werd meestal gedaan door de 'meiden'. Vervolgens werd de kar naar huis gereden, waar men de melk bewaarde in een grote kuip die op het erf van de boer stond. Om de room te koelen stond er water rondom de kuip. Elke twee dagen werd de melk in bussen gegoten en naar de Linge gebracht. Met een maatstok werd eerst gemeten hoeveel liter er werd geleverd, zodat de rekening precies zou kloppen.

Als men niet de beschikking had over een trekhond met kar, dan gebruikte men een melkkar, die geduwd moest worden. Deze kar was voorzien van een poot om op de grond te steunen -op deze foto duidelijk te zien-, anders kleepte de kar met de bussen melk om. De fabriek verstreekte de bussen en elke bus was genummerd bij de hals, zodat elke boer steeds dezelfde bussen in gebruik had. Op de foto is te zien dat er een ketting vastzit aan de handvaten van de bussen. Deze ketting is getrokken door het handvat van de deksel, zo werd voorkomen dat de deksels werden verwisseld en niet goed zouden passen op andere bussen.

Wat met van de melk overhield na eigen consumptie, werd verkocht aan de roomboterfabrieken in de omgeving. Later, waarschijnlijk vanaf ergens in de jaren '20, werd de koeienroom van huis opgehaald door

Jan van de Water met kar en hit. Hij bracht de room naar de zuivelfabriek Vijheerenlanden in Schoonre-
woerd.

Bijlage Melksanering Gorinchem

1952 Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 1952-02-20;

De melksanering te Gorinchem binnenkort een feit?

Door de *Gorinchemse melkverkopersvereniging* werd Dinsdagavond in Hotel „Centraal” met een aantal afgevaardigden uit het Gorinchemse verenigingsleven de melksanering voor onze gemeente besproken. Tevoren had een bespreking met afgevaardigden van de Huisvrouwenvereniging plaats gehad.

De voorzitter, de heer E. J. Dijkma, deelde in zijn openingswoord mede, dat er onder de eigen leden reeds voor 100% overeenstemming was bereikt over het komen tot de sanering van de melkbezorging en gaf de heer D. van Kampen uit Veenendaal, voorzitter van de *Centrale Melkorganisatie in Nederland*, gelegenheid om deze melksanering verder uiteen te zetten. Uit hetgeen deze zeide kwam vast te staan dat er door de slijters economischer diende te worden gewerkt wilde er sprake zijn van een behoorlijke winstmarge op het melkproduct.

De tot nu toe gevolgde methode bleek niet economisch genoeg te werken. Spreker deelde mede dat reeds in een 200 tal plaatsen in ons land tot sanering of rationalisatie van de melkbezorging was overgegaan en dat men er zonder uitzondering best over te spreker was. Tegenstanders zijn bij invoering voorstanders geworden. Ook bleek dat bij niet sanering de melkprijs van thans niet te handhaven zou zijn maar met ten minste 1 cent zou moeten worden verhoogd.

Duidelijk werd aangetoond dat door rationalisatie een belangrijke kostenbesparing kon worden verkregen en dat men bij ziekte elkander volledige hulp zou bieden waardoor tevens een kameradschappelijke geest en naastenliefde zou worden gekweekt. Bij de invoering van de melksanering zal tot het instellen van een vertrouwenscommissie moeten worden overgegaan. Deze commissie zal hebben te waken over de belangen van de consument en moeten bestaan uit personen die de bevolking in al zijn geledingen zal vertegenwoordigen.

De Gorinchemse Melkverkopersvereniging is er van overtuigd, dat invoering van de melksanering zal leiden tot een economisch beter en hygiënischer bediening. Het onderhoud aan vaatwerk en ander materiaal zal belangrijk minder zijn terwijl men ook niet zal toestaan dat er tijdens de bediening zal worden gerookt.

Na nog het belang van beide partijen bij de melksanering te hebben geschilderd waarbij ondanks de beperkte keuze van melkhandelaar door de consument, de klant nog steeds koning blijft, aldus de heer van Kampen, werd een en ander in bespreking gegeven. Tal van vragen werden te berde gebracht die alle getuigden van het intense medeleven van de aanwezigen met de komende regeling en bij wie de invoering dan ook algehele instemming vond.

De heer van Kampen beantwoordde een ieder tot volkomen tevredenheid en kon tenslotte nog mededelen als antwoord op één der gestelde vragen dat men het voornemen heeft de melksanering in de eerste helft van Maart a.s. een feit te doen worden nadat de bevolking van tevoren daarover voldoende duidelijk zal zijn ingelicht.

Melksanering (uit Het Vrije Volk)

Sanering van de melkbezorging heeft in vele plaatsen uitstekende resultaten opgeleverd. Wij geven een paar cijfers: in Arnhem gingen vóór de sanering 213 man met melkemmer en overig gerei op stap. Na de sanering 151. Bovendien waren de bezorgers vóór de sanering gemiddeld acht uur onderweg, na de sanering zes uur. Een dubbele besparing dus.

In Naarden-Bussum konden 99 mensen na de sanering hetzelfde werk klaar krijgen als voordien 127. Ook hier bovendien een tijdsbesparing; vóór de sanering was ieder gemiddeld 9 uur onderweg, nadien 6½ uur. Het zijn slechts twee voorbeelden uit vele.

De belangrijke bezuinigingen zijn verkregen dank zij een doelmatiger indeling van de bezorgwijken. De vermindering van het aantal bezorgeenheden wordt veelal bereikt door het uitkopen van oudere melkhandelaren.

Het is dezelfde ervaring die in andere plaatsen, waar een goede sanering is doorgevoerd, is opgedaan. Vóór de invoering vindt men vaak - vooral aangehitst door allerlei voorstanders van de zgn. vrije economie - heftige oppositie. Achteraf blijkt meestal, dat de bezwaren sterk overdreven zijn geweest. En dat de voordelen zowel voor consument als middenstander veel groter zijn.

Dat hebben o.m. die gemeenten ondervonden, waar door tijdige invoering van een sanering een anders onvermijdelijke prijsverhoging voor bezorgkosten kon worden voorkomen.

1953

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 1953-04-17;

Melksanering Gorinchem „rechtgetrokken”

Op 10 Maart 1952 is de melksanering in onze stad ingevoerd en nu draait deze dus al iets meer dan een jaar. Veel is er over te doen geweest, voordat de sanering een feit werd en in dit afgelopen jaar is het ook niet steeds rustig geweest rondom deze kwestie.

Ook nu rommelt het wat, er zou zelfs sprake zijn van een klein „melkstakinkje” en als er nu niet spoedig een keuze uit ten minste twee melkhandelaren komt, dan wil men de zaak aan de gemeenteraad voorleggen.

De „schuld” van dit gerommel blijkt te zitten in het feit, dat in de staduitbreiding aan de Nieuwe Hoven weer een nieuw blok huizen bewoond is en dat er voorlopig ‘n zekere stabilisatie is ingetreden bij deze woningbouw. Daardoor moest er iets „rechtgetrokken” worden en als er getrokken wordt, vallen er wel eens slachtoffers. Dat rechttrekken is op papier een zeer eenvoudige zaak: de ene melkboer moet wat van zijn klanten afstaan en de andere melkboer krijgt er wat bij. Dat is alles.

Maar er zijn huisvrouwen, die van deze lijntrekkerij niet veel willen weten en het niet prettig vinden, dat ze weer een andere melkboer aan de deur krijgen.

Nog steeds is de klant koning, maar bij de melksanering is Koning Klant toch wel van zijn troon afgestoten. Hoewel de melksanering in onze stad feitelijk nog in de kinderschoenen staat en er dus nog wel enige moeilijkheden te overwinnen zijn, is het begrijpelijk, dat Koningin Huisvrouw toch niet graag zich laat „rechttrekken”, ook al doen de melkhandelaren hun uiterste best om die service te bieden, die zij kunnen opbrengen.

Was er nu maar een klachtencommissie, dan kon die misschien het verlossende woord spreken.

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 1953-05-20;

Nogmaals de melksanering te Gorinchem

Geboorte van vertrouwens(klachten)-commissie aanstaande Maar nog geen vrije keuze uit twee melkhandelaren

Er is veel over geschreven en er is veel over gesproken, maar een vertrouwenscommissie voor de melksanering is er nog steeds niet in Gorinchem. Dit punt gaat thans wel dringen, daar verschillende huisvrouwen niet weten, tot wie zij zich moeten wenden, om hun klachten kenbaar te maken en daarom gingen melkhandelaren en consumenten nogmaals om de groene tafel zitten en ditmaal met resultaat.

Maandagavond kon voorzitter Dijkstra de heer Van Kampen, voorzitter van de *Centr. Besturenbond van Zuivelzorg*, in Nederland de heer Okkerse, bestuurslid van dezelfde organisatie, Gorcumse melkhandelaren, alsmede de heer Schreuder, directeur van de Coöp. Zuivelfabriek „De

Linge” te Arkel, mevr. Mulder namens de Ned. *Ver. van Huisvrouwen* en de danmes Lock en Nunnikhoven namens de *Ned. Christen Vrouwenbond* in hotel De Gier begroeten. Ook waren aanwezig twee der opposanten uit de D. F. Pauwstraat, terwijl het raadslid Van Hoogdalem deze vergadering bezocht. De overige raadsleden konden wegens drukke werkzaamheden in verband met de raadsvergadering van de volgende dag niet komen. Als vertegenwoordiger van de consumenten in de werkcommissie van de melksanering was aanwezig de heer Manintveld.

In zijn openingswoord releveerde de heer Dijlsma nog eens wat er zoal is gebeurd met de melksanering, hoe deze tot stand is gekomen en waarom er nog maar geen vertrouwenscommissie kon worden benoemd. Spreker gaf te kennen, dat de melksaneringscommissie gaarne een vertrouwenscommissie gezien had, die de sanctie van de burgemeester had, maar deze stelde voorwaarden, waaraan de melkhandelaren niet kunnen voldoen en zo is deze zaak op de lange baan gekomen.

De heer Van Kampen gaf een toelichting over de keuze van melkhandelaar en stelde daarbij twee soorten van keuze in het licht: de indirecte keuze, zoals die o.a. te Gorinchem is ingesteld, en de gesanctioneerde keuze. Over vrije keuze is wel door hem gesproken, maar nader gepresiseerd is dit punt niet en o.i. wringt hem daar toch de schoen.

Wat is nu het geval. Gorinchem is verdeeld in sectoren en in iedere sector heeft één melkhandelaar voor de levering te zorgen. Men krijgt die dus toegewezen. Krijgt de consument, om welke reden ook, onenigheid met zijn melkhandelaar, dan zou hij zich tot een vertrouwenscommissie moeten kunnen wenden, die een uitspraak zal doen, wie in het ongelijk staat. Dan zou die commissie (als die er was) de dichtstbijzijnde melkhandelaar kunnen aanwijzen in de plaats van degeen, waarmee men de onenigheid heeft. Bovendien wordt eerstgenoemde melkhandelaar dan een boete opgelegd voor de tijd, dat hij de klant mist.

Nu is er in Gorinchem nog geen commissie en dus kan een klacht niet worden doorgegeven en bekeken. Het wordt dus wel hoog tijd, dat er iets gaat gebeuren en langer wachten zou inderdaad onnodig zijn. Dan maar een vertrouwenscommissie zonder de goedkeuring van de burgemeester, was de geest van de vergadering. Nu werd er wel geschermd met allerlei voorbeelden uit andere plaatsen, waar de melksanering perfect werkt en waar dergelijke commissies de klachten opvangen en veelal ontzenuwen, vast staat, dat er toch geen vrije keuze uit ten minste twee melkhandelaren in Gorinchem zal komen en dit achten zowel de afgevaardigden van de vrouwenverenigingen als wij niet juist. Reeds zeer veel is de klant ontnomen aan zijn koningschap. Waarom ook dit nog? Het lijkt ons toch geen onredelijke wens om ten minste uit twee melkhandelaren te kunnen kiezen, wie de klant zal bedienen. Toch blijkt dit, om welke reden dan ook, voor de melksanering in Gorinchem een onoverkomelijk iets te zijn.

Even werd er gesproken over de levering van melkproducten. Dit achten wij van eminent belang. Wellicht weet de consument nauwelijks, dat er in Gorcum melkproducten betrokken kunnen worden van zeven fabrikanten. Is het nu nog veel gevraagd, om ‘n keuze uit slechts twee melkhandelaren te krijgen, dus ook uit slechts enkele „merken” melkproducten? Het is te betreuren, dat hierop niet verder werd ingaan, want dit punt verlangde toch zeker veel meer de aandacht.

Evenwel, de melksanering is er en het is zeer te begrijpen, dat de leveranciers die gaarne in het leven willen houden. Ook de consumenten is de redelijkheid van het bestaan van een zekere ordening bij te brengen. De zaak waar het om draait is dan ook niet zozeer die sanering, als wel de manier waarop deze tot stand is gekomen en deze woorden hebben we op de vergadering

meermalen kunnen beluisteren. Op zijn minst gezegd is het wat onelegant gegaan. Men was het er echter, van beide zijden, roerend over eens, dat het hier een noodzakelijk kwaad bereeft, dat niet tegen te houden is.

Zeer in de brede is er op deze avond over de sanering gesproken, maar de heer Van Hoogdalem sprak het verlossende woord: ga toch uw gang, als er een commissie moet komen. En zo staan we dan weer aan het kraambed van de vertrouwenscommissie, die weldra het levenslicht zal aanschouwen.

Besloten werd zo spoedig mogelijk een Commissie te benoemen, waarin zeven personen zitting zullen hebben, t.w. een producent, een handelaar en vijf consumenten. Voor deze laatste groep zullen vertegenwoordigers aangezocht worden uit de verschillende vrouwenbonden.

We hopen nu maar, dat die commissie niet te lang meer op zich zal laten wachten, want het is urgent.

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 1953-11-06;

Sanering van de Melksanering

Er zijn maar weinig regelingen die volkomen zijn. Zeker niet in de eerste tijd van hun leven. Hierop maakte de Gorcumse melksanering geen uitzondering en naar veler smaak was het noodzakelijk, dat er enige veranderingen in de opzet kwamen.

Er is over deze zaak veel gediscussieerd en geschreven, de gemeenteraad heeft het onderwerp enige malen behandeld en ook in de binnenkamer van de *saneringscommissie* is lang en breed het voor en tegen besproken.

Laten wij voorop stellen, dat de melksanering in algemene zin van groot belang kan zijn en aanvaardbaar is, mits men de consument niet te veel bindt. Er moet een dosis vrijheid blijven en dit was het, wat de Gorcumse sanering miste.

Nu echter heeft men na uitgebreid overleg besloten de consument de gelegenheid te geven - ook wanneer hij geen klachten heeft - zich van een andere leverancier te voorzien. Daarmee is dus tegemoet gekomen aan de roep om meer vrijheid. Dat men de beperking maakte, dat deze keus slechts kan geschieden uit de eigen melkhandelaar en de leverancier in de aangrenzende wijk is volkomen te billijken, anders zou immers het grondbegrip van de sanering te loor zijn gegaan.

Er komt nu ook een vertrouwenscommissie, waardoor de rechtspositie van de consument sterker wordt en deze commissie zal door de burgemeester officieel geïnstalleerd worden, waaruit dan de sanctie van de plaatselijke overheid blijkt.

Dit alles geeft reden tot tevredenheid. Aan de gerechtvaardigde verlangens van, het gemeentebestuur en van de consumenten is tegemoet gekomen, zonder een al te grote aantasting van het saneringsprincipe.

Hiermede is dan definitief een streep gezet onder de kinderziektenperiode van de melksanering en wij mogen hopen, dat de verdere groei voorspoedig zal zijn, iets, wat met zoveel krachtig en gezond voedsel als melk nu eenmaal is, niet betwijfeld mag worden.

Melksaneringscommissie door burgemeester geïnstalleerd

Woensdagochtend vond in de kamer van de burgemeester in het stadhuis een kleine plechtigheid plaats, waarbij de *melksaneringscommissie* door hem werd geïnstalleerd.

Deze commissie zal nu bestaan uit de volgende personen:

Mr J. E. Goudsmit, voorz., Nieuwe Hoven 65
mevr. A. H. van Elsacker-v. Veggelen, Kriekenmarkt 25 II
mevr. J. Feenstra-Wiersma, Duiventrek 44
mevr. A. v. d. Heuvel-v.d. Reyden, Burg. Gaarlandtstraat 37
mevr. E. J. M. van Os-van Koot, Oosterstr. 1
B. Schreuder, Schoolstraat 1, Arkel
E. J. Dijkma, Bornsteeg 18.
Secretaris der commissie is de heer P. H. van Meeuwen, Mar. Spronklaan 44.

Burgemeester Van Rappard releveerde, dat het een hele tijd heeft gekost om te komen tot een vertrouwenscommissie bij de melksanering. Spreker wilde niet te ver in het verleden wroeten. Thans zijn de voorwaarden voor de melksanering aanvaardbaar geworden en wilde hij gaarne meehelpen bij het totstandkomen van genoemde commissie.

Ongeveer twee jaar geleden is het, dat de melksanering in Gorinchem tot stand kwam en de georganiseerde melkhandel heeft toen wel een enigszins ongeregelde weg daarbij gevolgd. Reeds in een eerste brief aan B. en W. stond de melkhandel op het standpunt, dat er vertrouwenscommissie moest komen, waartoe de consument zich kon richten en dat de belangen van de consument voorop gesteld werden. Lang is er echter gewacht moeten worden, totdat aan de redelijke eis: de keuze uit twee leveranciers, kon worden voldaan.

De periode van strijd is thans voorbij en nu zijn er geen bezwaren meer om af te zien van een officiële autorisatie van de commissie. Hierbij dient echter wel in het oog te worden gehouden, dat de directe verantwoordelijkheid nooit bij het gemeentebestuur kan worden gezocht, daar dit geen partij is. De minimum eis om uit tenminste twee handelaren te kunnen kiezen, ook zonder opgaaf van redenen is wel het belangrijkste.

Hoewel de consument niet gebonden kan zijnde redenen van verandering van leverancier aan de commissie kenbaar te maken, zal de commissie het toch wel zeer op prijs stellen in kennis gesteld te worden van die redenen, daar zij dan haar maatregelen kan nemen.

Voor de consument moet 't wel zeer plezierig zijn te weten, dat er nu een commissie in het leven is geroepen. Er zijn in de loop van deze twee jaren wel klachten binnengekomen, maar de belangrijkheid van de klachten kan nu proefondervindelijk worden vastgesteld. De burgemeester hoopte, dat de taak, die de commissie zich op de schouders heeft genomen, niet al te zwaar zal zijn en hiermede verklaarde spreker de commissie voor geïnstalleerd.

1954

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 1954-03-24

De Regering overweegt: Verbod melksanering

Naar „De Telegraaf” hedenmorgen mededeelt zullen de ministers van Landbouw en van Economische Zaken S. L. Mansholt en prof. dr J. Zijlstra met de Staatssecretaris van Economische Zaken dr G. M. J. Veldkamp een bespreking hebben over plannen om op korte termijn tot schorsing te komen van de afspraken van melkslijters inzake de sanering.

Men verwacht dat reeds deze week hierover een beslissing zal worden genomen.

Minister Mansholt is zeer verontrust door de uitwerking van de melksanering in diverse plaatsen van ons land, welke tot een monopolie dreigt te leiden, zeer tot schade van de consumenten.

Het gaat niet in de eerste plaats om die gemeenten, waar de sanering onder controle van het bedrijfsschap voor de zuivelindustrie staat, maar tegen de meer talrijke gevallen waar de melkslijters onderling de sanering hebben doorgevoerd en thans allerlei regelingen treffen, waarbij de verbruikers gedupeerd worden.

Er zijn plaatsen waar men in de nieuwe wijken slechts nieuwe melkslijters heeft toegelaten tegen betaling van hoge sommen.

Daar er nog meer misstanden dreigen te ontstaan, meent de minister, dat men niet op deze weg kan blijven doorgaan.

1955

Nieuwsblad (voor Gorinchem en omstreken), 1955-12-02;

GORCUMS NIEUWS

Uitspraak van minister over Gorcumse melksanering

Keuze uit 3 melkhandelaren

De Minister van Economische Zaken heeft als zijn oordeel uitgesproken, dat het verzoek van de commissie van organisatie en arbitrage der Gorinchemse melkhandelaren, voor zover dit betreft een indeling met één slijter per wijk, niet voor inwilliging vatbaar is. Het aantal melkhandelaren en winkels in dit werkgebied is - behoudens een enkele uitzondering - zodanig, dat de gevraagde aanwijzing niet verantwoord is te achten. Volgens de betreffende voorschriften zal dus slechts een regeling mogelijk zijn, volgens welke de consument de keuze heeft uit tenminste 3 melkhandelaren. Deze uitspraak geldt niet het gedeelte der gemeente bekend als uitbreiding West ten aanzien waarvan beslist is, dat daarvoor een indeling met tenminste twee slijters is geoorloofd.

Ofschoon de bestaande Gorinchemse regeling per 3 december a.s. onverbindend is verklaard, zal het volgens van de commissie ontvangen mededelingen nog niet mogelijk zijn een gewijzigde regeling op genoemde datum te laten ingaan. Aan de voorbereidingen daarvan wordt thans nog gewerkt. Het is evenwel de bedoeling de regeling conform de voorschriften zo spoedig mogelijk in werking te doen treden.

DE MELKPRIJS.

Vergadering van den *Bond van melkveehouders*, afdeling Gorinchem en omstreken

Gorcum onder de rijksregeling.

De Omzetbelasting geeft roering in de gemoederen. De zuivelregeling gooit evenzeer roering in de gemoederen. Van deze laatste werd Woensdagavond uiting gegeven door middel van een vergadering van den Bond van melkveehouders, afdeling Gorinchem en omstreken, in het café „De Beurs”. Voor belangstellenden was de toegang vrij. Aanwezig waren een aantal slijters, zoo mede de heeren **Schreuders** en **Roest**.

De voorzitter, de heer A. van Kersen, riep de aanwezigen het gebruikelijke welkom toe, ook in verband met de jaarwisseling en sprak de hoop uit, dat deze vergadering zou voeren tot een oplossing van het sedert lang dringende vraagstuk der aansluiting van Gorcum bij de rijksregeling voor consumptiemelk-levering en verkoop. Hij gaf een overzicht van hetgeen de afd. het vorige jaar terzake had gedaan, waaronder een uitvoerige correspondentie met die crisiscentrale, die echter niet tot resultaten heeft geleid.

Om rechten terug te verkrijgen acht spr. samenwerking tusschen leveranciers en de slijters eerste vereischte. 9 Nov. zegde de heer van de Zuivelcentrale, bureau van de crisiscentrale, een regeling toe en op heden is daarvan niets vernomen. Men heeft getracht de slijtersvereniging weer op pooten te zetten! Men heeft een commissie benoemd om de zaak in Den Haag te gaan bespreken! En ook spr. is met zijn medeleden naar Den Haag gegaan. Na een onderhoud met den heer Schuren en Spr. kwam met een bevredigd hart terug, vertrouwend in de noodzakelijkheid der rijksregeling, ook voor Gorcum.

In verschillende plaatsen heeft Spr. de werking van de rijksregeling nagegaan en bevonden dat deze zeer gunstig mag heeten.

De heer Schreuders van „*de Linge*” bestrijdt dit laatste. Het geldt alleen enkele groote plaatsen in Noord- en Zuid-Holland. De meeste zijn ondergebracht onder de zoogenaamde half vrijwillige regeling.

De voorzitter zegt dat de half vrijwillige regeling door belanghebbenden wordt ontraden, o.d, door boeren in den omtrek ven Leiden.

De heer Langerak uit Sliedrecht zet de rijksregeling uiteen. Deze regeling is gericht tegen de consumptiecontracten van de melkfabrieken. De crisis kwam en daarmee teleurstelling voor de fabrikanten en voor de boeren. Er werd veel melk naar de steden gevoerd en het aantal slijters nam toe. Men streefde naar verhooging van den prijs der consumptiemelk. Mislukt is een poging de melk te centraliseeren in handen van een op te richten federatie, die de melk zou veilen. De opbrengst op de vellingen was gering, ook omdat de fabrikanten tegenwerkten.

Getracht is om van de regeering hulp te krijgen, o.a. verbod van invoer van melk. Tenslotte kwam de rijksregeling tot stand, n.m. de regeering kreeg de bevoegdheid den prijs der melk vast te stellen. Deze regeling voldoet de boeren niet geheel, omdat de vastgestelde prijs te laag is. Voordeelen heeft de regeling zonder twijfel voor de boeren en de handel gebracht. De fabrikanten hebben mede voordeelen. Spr. kan de toestanden in deze omgeving overigens niet beoordeelen.

De regeling wil 1e. dat de boeren een redelijken prijs ontvangen en 2e. verheffing van de kwaliteit der melk met invoering van een boete voor overtreders. Vaststelling van den prijs voor den kleinhandel, waarbij fabrieken worden gelijkgesteld met slijters. De Centrale moet dus een scheiding maken tusschen consumptiemelk en alle andere melk. Onderkruipen van deze regeling, zooals vroeger plaats had, is uitgesloten. Thans, ondanks alle aanvankelijke oppositie bevalt de regeling in die streek uitstekend. De concurrentie is van de straat. Men heeft een uniformen prijs.

Dat, gelijk de heer Schreuders zeide, de regeling op sommige plaatsen niet voldoet, ontkent de spr., die waarschuwt tegen de half vrijwillige regeling. Dat geldt voor veehouders, zoowel als voor den handel.

Den heer licht het aanbevolen stelsel nog toe. De consument betaalt een hooger prijs. Wil deze den boeren ten goede komen, dan moet de bonafide handel beschermd worden. Vandaar dat de inkoopprijs en de verkoopprijs is vastgesteld. Verkocht mag alleen worden bij verkregen vergunning.

De heer Van den Berg wijst op de beteekenis van de klassificatie bij de vrijwillige regeling, waarop de heer Langerak antwoordt, dat hij vreest dat de boer bij deze regeling nadeel zal hebben, omdat de handel- en industriemelk als consumptiemelk niet zal worden onmogelijk gemaakt.

De heer Schreuders meent, dat hetgeen de heer Langerak heeft gezegd, alleen geldt voor de groote steden. Kunnen de boeren hier op taxa leveren? vraagt hij. De heer Langerak beweert dat dat verschil oplevert. Den fabrikant gaat het niet aan, omdat het alleen consumptiemelk betreft, die niet onder taxe verkocht wordt. In de contracten wordt bepaald dat bij niet nakoming van de taxe de boer beboet wordt met 1 cent per liter. Hij zal dus wel zorgen aan zijn verplichtingen te voldoen.

De heer Roest, voorz. Slijtersvereniging, houdt vol dat de boeren in den omtrek van Gorcum niet op taxe zullen kunnen leveren. Hij bepleit de half vrijwillige regeling. Er is bovendien een provinciale regeling mogelijk, zooals in Gelderland geldt.

Er ontwikkelt zich vervolgens een uitvoerige gedachtenwisseling over de vraag of de boer in het Gorcumsche op taxe kan leveren of niet.

De heer Schreuders wijst erop, dat de rijksregeling de verplichting niet meebrengt verschillende bedragen af te dragen aan de Crisis Zuivel Centrale. Noch voor de coöperaties, noch voor fabrieken en slijters, ziet spr, voordeel in de plannen. De voordeelen voor de boeren acht spr, problematisch.

Desgevraagd verklaren velen der aanwezige veehouders zich voor de rijksregeling door toe te treden als lid van de afdeeling.

Bij een daarop wederom volgend debat haalt de heer Langerak als voorbeeld van de wijze waarop er nog geknoeid wordt in de melkhandel, het feit aan dat een fabrikant aan een boer zeide hem wel een contract te kunnen bezorgen, als hij er maar f 50 of f 100 voor over had. De vergadering werd te circa half elf gesloten.

Ook andere belanghebbenden bij de regeling van den melkhandel van hooger hand zijn in actie gekomen. In het hotel „De Gier” werd een vergadering gehouden een besloten karakter droeg.

Deze had tot resultaat, dat een vereeniging werd opgericht, tellende 21 leden, waaronder 5 vertegenwoordigers van melkinrichtingen, 8 melkslijters en 8 zelfslijtende boeren.

Een bestuur werd gekozen, samengesteld uit de heeren W. Roest, voorzitter, Schreuders, directeur van „*De Linge*”, secretaris; A. J. de Groot, A. B. Verweij en J. Drieënhuizen. Er werden uitvoerige besprekingen gehouden, waarbij men het standpunt innam, dat en ingrijpen van de Crisis zuivel Centrale ten zake van den melk-handel, die niet vermeden kan worden, maar dat er dan ook alle reden is te streven naar de invoering van de zoogenaamde half vrijwillige regeling ter voorkoming van het tot stand komen van de rijksregeling.

Eenparig werd besloten in deze richting een krachtige actie te voeren.

Bijlage-1 Bond van melkveehouders afd-Gorinchem

Verplaatst naar MAP Arkel

Advertentieblad, 02/05/1919; p. 2/4

**Oproep Vergadering
van MELKVEEHOUDERS**

op Dinsdag 6 Mei 1919, 's avonds 8 uur (nieuwe tijd)
in Café „DE BEURS”.

Punten van behandeling:

1. Oprichting van een Melkveehoudersbond.
2. Bespreking melkprizen.

De voorlooptge Commissie:
A. VAN KERSEN.
A. VAN ARKEL.
H. MUILENBURG.

N.B. De Commissie behoudt het recht personen te weigeren.